

کتابچه مصاحبه دکتری آزاد

فهرست

مقدمه

۱. نکات مهم مورد توجه در مصاحبه‌های دکتری

الف) نکات مورد توجه در روزهای قبل از مصاحبه

ب) نکات مورد توجه در روز مصاحبه

۲. تجربیات مصاحبه داوطلبان دکتری دانشگاه آزاد اسلامی؛ بخش اول؛ مباحث عمومی رشته‌ها

۳. تجربیات مصاحبه داوطلبان دکتری دانشگاه آزاد اسلامی؛ بخش دوم؛ تجربیات اختصاصی رشته‌های مختلف

گروه علوم انسانی

۱. زبان و ادبیات فارسی

۲. زبان و ادبیات عرب

۳. زبان انگلیسی

۴. آموزش زبان انگلیسی

۵. زبانشناسی

۶. الهیات و معارف اسلامی- فقه و مبانی حقوق اسلامی

۷. علوم قرآن و حدیث

۸. جامعه‌شناسی فرهنگی

۹. جامعه‌شناسی سیاسی

۱۰. جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی ایران

۱۱. فلسفه تعلیم و تربیت

۱۲. روان‌شناسی تربیتی

۱۳. روان‌شناسی عمومی

۱۴. روان‌شناسی سلامت

۱۵. حقوق خصوصی

۱۶. حقوق عمومی

۱۷. روابط بین الملل

فهرست

۱۸. حقوق بین الملل
۱۹. حقوق کیفری و جرم شناسی
۲۰. علوم سیاسی - جامعه شناسی سیاسی
۲۱. علوم سیاسی - اندیشه های سیاسی
۲۲. علوم سیاسی - مسائل ایران
۲۳. علوم سیاسی - سیاستگذاری عمومی
۲۴. علوم اقتصادی
۲۵. تاریخ
۲۶. مدیریت
۲۷. مدیریت دولتی
۲۸. مدیریت صنعتی
۲۹. مدیریت آموزشی
۳۰. مدیریت منابع انسانی
۳۱. مدیریت محیط‌زیست - حقوق محیط‌زیست
۳۲. مدیریت فناوری اطلاعات
۳۳. مدیریت بازرگانی - مدیریت بازاریابی
۳۴. مدیریت - مدیریت مالی
۳۵. مدیریت دولتی - تصمیم‌گیری و خطمشی‌گذاری عمومی
۳۶. حسابداری
۳۷. مدیریت ورزشی
۳۸. فیزیولوژی ورزشی
۳۹. جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری
۴۰. آب و هوای شناسی (اقلیم‌شناسی)
۴۱. کتابداری و اطلاع رسانی

فهرست

گروه علوم پایه

۱. ریاضی کاربردی

۲. فیزیک

۳. شیمی تجزیه

۴. شیمی معدنی

۵. شیمی آلی

ع فیزیولوژی گیاهی

۷. میکروبیولوژی

۸. ژنتیک مولکولی

۹. آمار

گروه فنی مهندسی

۱. برق - الکترونیک

۲. برق - قدرت

۳. برق - کنترل و سیستم

۴. مهندسی صنایع - برنامه ریزی و تولید

۵. مهندسی صنایع - اتوماسیون

ع مهندسی صنایع - تحقیق در عملیات و مهندسی سیستم

۷. عمران - آب

۸. عمران - زلزله

۹. عمران - مدیریت ساخت

۱۰. عمران - خاک

۱۱. عمران - سازه

۱۲. مکانیک - طراحی جامدات

فهرست

- ۱۳. مهندسی کامپیوتر - نرمافزار
- ۱۴. مهندسی کامپیوتر - معماری کامپیوتر
- گروه کشاورزی و منابع طبیعی
 - ۱. کشاورزی
 - ۲. علوم باگبانی
 - ۳. علوم جنگل
 - ۴. علوم و صنایع غذایی
 - ۵. محیط زیست - آمایش محیط زیست

- گروه هنر
 - ۱. معماری
 - ۲. شهرسازی

مقدمه:

یک ماه از اولین روزی که به سراغ نظرات ارزشمند داوطلبان آزمون دکتری ۹۳ دانشگاه آزاد اسلامی رفیم، می‌گذرد. پاسخ دادن به سؤالات دوستان عزیز ایجاب می‌کرد تا نگاهی جامع به نظرات سال گذشته داشته باشیم تا پاسخ‌هایمان مستدل و صحیح باشد. کم کم این رفتارها و گشت‌وگذار بین نظرات خواندنی و جذاب دوستان عزیز و داوطلبان گران‌قدر سال گذشته باعث شد بیشتر و بیشتر به ارزش این نظرات پی ببریم. نظراتی که مطالعه آنها می‌تواند تأثیر فراوانی بر موفقیت داوطلبان آزمون دکتری سال جاری دانشگاه آزاد اسلامی داشته باشد. این‌چنین بود که هم‌پیمان شدیم تا گرد و غبار از قامت این تجربیات بزداییم و ناب و خالص به داوطلبان دکتری ۹۴ تقدیم کنیم.

اینک حاصل تلاش‌های دوستان پی اچ دی تست پیش روی شما است. با این امید که مقبول نظر شما بزرگواران افتاد. کتاب حاضر در سه بخش تنظیم شده است. در بخش اول به نکات مهم مورد توجه در مصاحبه‌های آزمون دکتری پرداخته‌ایم. نکاتی که رعایت آنها برای تمام داوطلبان معرفی شده به مصاحبه ضروری است. دسته اول این نکات شامل توصیه‌هایی برای داوطلبان تا زمان برگزاری مصاحبه آنها است و دسته دیگر توصیه‌های مربوط به روز مصاحبه را شامل شده است.

بخش دوم کتاب حاصل جمع‌آوری نظرات عمومی داوطلبان آزمون دکتری ۹۳ است که به رشته خاصی محدود نمی‌شود و مطالعه آنها برای تمام داوطلبان مفید فایده خواهد بود.

بخش سوم این کتاب که حجم اصلی مطالب را به خود اختصاص داده است نیز از گردآوری و دسته‌بندی دقیق نظرات داوطلبان رشته‌های مختلف دکتری آزاد ۹۳ زاده شده است. در این بخش تلاش کرده‌ایم تا حد امکان و تا جایی که لطف دوستان سال گذشته همراه مان بود اساتید مصاحبه‌کننده را (دست کم در حد نام) معرفی کنیم و سبک سؤالات و برگزاری جلسه مصاحبه را تشریح نماییم. در برخی از رشته‌ها که نظرات پربارتری ارائه شده بود تا معرفی ریز به ریز سؤالات مصاحبه نیز پیش رفته‌ایم.

در پایان از کاربران عزیز وب‌سایت پی اچ دی تست تقاضا داریم با ارائه نظرات و پیشنهادات خود ما را در رفع عیوب احتمالی کتاب حاضر یاری رسانند و چراغ راه ما در اقدامات بعدی باشند.

امیدواریم شما دوستان عزیز هم با ارائه نظرات جامع و کامل خود توصیف گر مصاحبه‌های سال جاری باشید و روشنگر راه داوطلبان سال آینده.

با آرزوی موفقیت روزافزون کاربران عزیز پی اچ دی تست

نکات مهم مورد توجه در مصاحبه‌های دکتری

در مطلب حاضر برخی از مهم‌ترین نکات مورد توجه برای حضور موفق در جلسه‌های مصاحبه رشته‌های مختلف دکتری دانشگاه آزاد اسلامی ارائه شده است:

الف) نکات مورد توجه در روزهای قبل از مصاحبه:

با این که سؤالات علمی جلسه مصاحبه آزمون دکتری مرتبط با دروس اصلی رشته و گرایش انتخابی داوطلب می‌باشد، ولی متأسفانه آزمون کتبی برخی رشته ها از چنین دروسی نبوده است و رتبه خوب آزمون کتبی به معنای آمادگی در این دروس نمی‌باشد. یکی از بهترین کارهایی که باید تا روز مصاحبه انجام دهید مرور این دروس است.

با این که سؤالات علمی مقالات (Abstract) ماههای اخیر یک نشریه معتبر در زمینه کاری خود را مطالعه کنید. اگر آشنایی شما با زبان زیاد نیست از منابع فارسی استفاده کنید. به هر حال سعی کنید از موضوعات جدید مطلع گردید.

اگر داوطلب رشته‌هایی نظری مدیریت، اقتصاد و نظایر آنها هستید، سعی کنید با مطالعه اخبار و اطلاعات مربوط به سایتها خبری تحلیلی در مورد مسائل داخل و خارج کشور آگاهی یابید و با مرور مسائل در ذهن خود، برای سوال‌های احتمالی پاسخ‌هایی آماده نمایید.

معمولًاً در مدارک دعوت به مصاحبه دانشگاه، دو یا سه توصیه‌نامه از استاد دوره کارشناسی ارشد داوطلب خواسته می‌شود که یکی از آنها باید از استاد راهنمای وی باشد. نمونه متن‌های معرفی‌نامه استاد را می‌توانید در منوی سمت راست سایت مشاهده نمایید.

اگر در ترم آخر کارشناسی ارشد هستید و مقاله‌ای هم ندارید و البته فاصله‌تان تا روز مصاحبه قابل توجه است، تلاش کنید در زمان باقی‌مانده پایان‌نامه خود را به جایی برسانید. همراه داشتن پرینت نهایی کارتان تا حدی کمکتان خواهد کرد.

سر و سامان دادن به
پایان نامه

همراه داشتن رزومه در جلسات مصاحبه معمولاً اجباری است. حتی اگر در دست داشتن رزومه اجباری نبود، آن را همراه داشته باشید. در منوی سمت راست سایت نمونه رزومه در اختیار شما قرار گرفته است.

تدوین
رزومه

در صورتی که آشنایی‌تان با زبان انگلیسی در حدی است که ارزش سرمایه‌گذاری دارد، شروع به تمرین مکالمه کنید. همه ما می‌توانیم با همین میزان آشنایی با زبان انگلیسی مکالمه بهتری داشته باشیم. برای این کار لازم نیست به زبان انگلیسی مسلط باشید؛ آنقدر تمرین کنید که مطمئن باشید مکالمه‌تان به اندازه سطح آشنایی‌تان با زبان انگلیسی ارتقا یافته است.

تمرین مکالمه به
زبان انگلیسی

اگر داوطلب رشته‌هایی هستید که درس روش تحقیق را گذرانیده‌اید، آگاه باشید که آشنایی با روش تحقیق از مهم‌ترین مباحث در ارزیابی شما است.

روش
تحقیق

اگر می‌خواهید با استادی خودتان که از ارزیابان شما در مصاحبه نیز هستند صحبت کنید، بهتر است قبل از جلسه مصاحبه این کار را انجام دهید. در چنین ملاقات‌هایی که معمولاً استرس جلسه مصاحبه را ندارد با خیال راحت و محترمانه از برتری‌ها و نقاط مثبت خود صحبت کنید. معمولاً این‌گونه صحبت‌ها بعد از جلسه مصاحبه به مذاق استادی خوش نمی‌آید و به صلاح شما نیست!

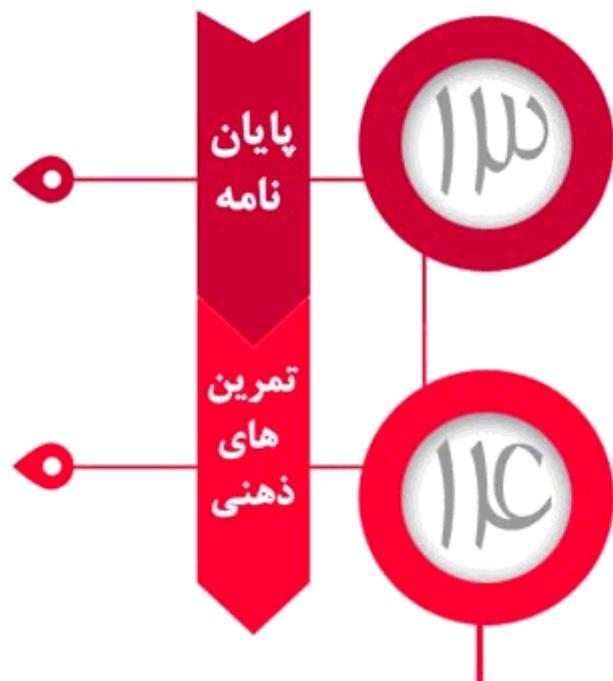
با مراجعه به سایت دانشگاه‌ها و مطالعه صفحه شخصی استادی محاضر در مصاحبه، موضوعات مورد علاقه و مقالات جدید آنها (و در صورت امکان کتاب‌های جدید) معمولاً اسناد اساتید، مدارک لازم (شناسنامه، کارت ملی)، مدارک تحصیلی (لیسانس و فوق لیسانس) یا نامه تأیید معدل دوره فوق لیسانس (پایان‌نامه، نامه پذیرش مقالات و کتابچه ارائه شده است. ...)

مدارکی که از سوی دانشگاه اعلام می‌شود را مرتب و منظم در پوشه ای قرار دهید. سعی کنید از کپی رنگی استفاده کنید، بهویژه در مورد توصیه‌نامه اساتید. مدارک لازم معمولاً شامل مدارک شناسایی (شناسنامه، کارت ملی)، مدارک تحصیلی (لیسانس و فوق لیسانس) یا نامه تأیید معدل دوره فوق لیسانس (پایان‌نامه، نامه پذیرش مقالات و کتابچه ارائه شده است. ...)

سعی کنید همه کارهای پژوهشی خود را مرتب و منسجم کنید. اگر اصل بعضی مقاله‌هایتان را ندارید و یا نسخه‌ای از پایان‌نامه‌تان را در دسترس نگاه نداشته‌اید، هر چه داشتن نسخه کامل کارهای تحقیقی‌تان کاری است که در مصاحبه برخی رشته‌ها از شما خواهند خواست.

پایان نامه‌های دوره کارشناسی ارشد و کارشناسی خود را دوباره مرور کنید. تسلط به مطالب پایان نامه از جمله مسائل مهم در مصاحبه دکتری است. اگر واقعاً به مطالب پایان نامه و موضوعات پیرامون آن آگاه هستید، باید سعی کنید جلسه مصاحبه را به سمت این گونه مسائل سوق دهید.

سعی کنید خود را در جلسه مصاحبه تجسم کنید و به سوالات فرضی ارزیابان پاسخ دهید. این کار به کاهش اضطراب شما در جلسه مصاحبه کمک خواهد کرد.

- چرا ما باید تو را از بین بقیه انتخاب کنیم؟ (نقاط قوت خود را در چه میدانی؟)
- انگیزه خود را از ادامه تحصیل بیان کن

لحظه‌ها:

۱۴

مصاحبه مانند یک برنامه پخش زنده است. شما فقط یک بار فرصت دارید، قدر فرصت خود را بدانید!

شروع متفاوت:

۱۵

اگر وارد جلسه شدید و با سوالات انگلیسی مواجه شدید، مضطرب نشوید. اساتید بعدی سوالات فارسی خواهند پرسید.

ظاهر آراسته:

۱۶

سعی کنید لوازم زیادی در دست نداشته باشید. لباس مناسب و رسمی بر تن نموده و با روی و مویی آراسته در محل حاضر شوید.

ب) نکات مورد توجه در روز مصاحبه:

حضور به موقع:

حداقل ۳۰ دقیقه قبل از ساعت شروع مصاحبه در محل حضور داشته باشید. خلوت کردن با خداوند قبل از مصاحبه بسیار آرامش بخش است.

همراه نامناسب:

۱۶

قبل از حضور در جلسه مصاحبه حتماً گوشی همراه خود را خاموش کنید. برای اطمینان بیشتر و جلوگیری از حواس پرتی، چند نفر مانده به نوبت شما این کار را انجام دهید.

سوالات عمومی زبان انگلیسی:

۱۷

معمولآً از داوطلب خواسته می‌شود یکی از موارد زیر را به زبان انگلیسی بیان کند. سعی کنید برای هر یک از موضوعات زیر (و ترجیحاً مواردی شبیه اینها) یک پاراگراف را تمرین و حفظ نمایید. اگر بخت با شما یار باشد به کارتان خواهد آمد.

- معرفی کوتاهی از خود

برخورد محکم:

هنگام سلام در چشمان طرف مقابل نگاه کنید و در صورت دست دادن محکم و با اعتماد به نفس دست دهید.

۱۳. معرفی داوطلب و سوابق تحصیلی:

کار معرفی خود را سازمان یافته انجام دهید. سعی نکنید کارها را روی هوا و بدون برنامه انجام دهید. یک سازماندهی نادرست مؤثر نخواهد افتاد. در ابتدا از داوطلب خواسته می‌شود که خود را معرفی کرده و به طور مختصر در مورد گذشته تحصیلی خود توضیح دهد، نام دانشگاه محل تحصیل کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشجو پرسیده شده و ممکن است در مورد پایین بودن بعضی نمرات توضیح خواسته شود. این نکته را به خاطر داشته باشید که هر دانشجو در طول تحصیل خود ممکن است به دلایل مختلف از قبیل بیماری، مشکلات شخصی و ... نمرات پایین کسب کرده باشد که پاسخ صادقانه در مورد علت این امر می‌تواند سبب جلب اعتماد اساتید حاضر در جلسه مصاحبه شود.

سعی نکنید چهره‌ای غیر واقعی از خود نشان دهید، نمرات و کارنامه پژوهشی شما بیانگر همه چیز است. می‌توانید یک پرونده مختصر از اطلاعات مقاطع مختلف تحصیلی‌تان، سوابق کاری و توانایی‌های خود تهیه کنید تا در صورت لزوم ارائه نمایید.

۱۴. انگیزه داوطلب برای ادامه تحصیل، اهداف علمی و شغلی آینده:

سعی کنید نشان دهید که دارای برنامه، رسالت شخصی، چشم‌انداز فردی و برنامه مشخص هستید. در مصاحبه مستقیم و غیرمستقیم بگویید که کاملاً هدفدار این مسیر را انتخاب کرده‌اید و این یکی از گام‌های آینده شما است. البته این باید واقعیت داشته باشد، در غیر این صورت کلامی که واقعیت نداشته باشد نه باور می‌شود و نه تأثیرگذار است! پس راستگو باشید.

به خاطر داشته باشید که داشتن انگیزه، کلید اصلی موفقیت در مصاحبه آزمون دکتری می‌باشد. شما توانایی عوض کردن عقیده اساتید را دارید و این امر میسر نمی‌شود، مگر در صورتی که شما علاقه‌مندی و پیگیر بودن خود را نشان دهید و در پاسخ به سوالات صادق باشید.

۱۵. تکنیک چشمان برآق:

باید در صحبت‌های شما چهار چیز باشد: نشاط، سرزندگی، امید به پیشرفت و جستجوگری. و همین احساسات باید در لبخند و چشمان شما برق بزنند.

۱۶. تا دقیقه نود بازی کنید:

این که شما یک قسمت مصاحبه را بد گذرانده‌اید، نباید باعث شود نالمید شوید. چه بسا رقبایتان همین قدر هم بلد نباشند.

۱۷. صبر و حوصله:

عجله نکنید. قبل از جواب به سوالات فکر کنید. در طی مصاحبه به ساعت خود نگاه نکنید.

۱۸. تمام وقت بودن دانشجو:

توجه داشته باشید که برای یک استاد خیلی مهم است که دانشجوی دکتری به صورت تمام وقت روی پایان‌نامه خود کار کند و اشتغال به کار می‌تواند تأثیر منفی بر روی نظر اساتید داشته باشد، البته در صورتی که کار فعلی شما در زمینه‌ای غیر از تدریس است. داشتن سابقه تدریس، نوشتن و یا ترجمه کتاب و از این قبیل کارهای تحصیلی می‌تواند به روند مصاحبه شما کمک کند.

۱۹. تأمین هزینه تحصیل:

یکی از سوالاتی که احتمالاً مطرح می‌شود، تأمین هزینه تحصیل شما خواهد بود.

آیا خودتان سر کار می‌روید؟ شخص یا اشخاص دیگری هزینه

اهمیت آغاز:

۱۹

بدانید که ۵ دقیقه اول مصاحبه بسیار مهم است. پس اقتدار، متناسب و اعتماد به نفس خود را در این ۵ دقیقه به رخ بکشید.

اثبات خود:

۲۰

در تمام طول مصاحبه تنها یک هدف داشته باشید: باید اثبات کنید که کاندیدای با ارزشی برای دوره دکتری هستید. اسیر پاسخگویی صرف به پرسش‌ها نشوید، بلکه در هر پاسخی سعی کنید که حداقل یک دلیل به مصاحبه‌گر بدھید که شما را برای دکتری انتخاب کند. در هر پاسخی یک امتیاز کسب کنید. هر سؤال را فرصتی بسازید برای بروز توانایی‌ها، دانایی‌ها و مهارت‌های خود. در یک پاسخ به تحقیقات گذشته خود اشاره کنید، در یک پاسخ به نمره‌های خوب خود در دبیرستان، در یک پاسخ به تجربه کاری در جوابی دیگر به مهارت‌های ریاضی و آماری خود. لازم است که قبل از جلسه به مواردی که باید در خلال پاسخ‌ها به آن اشاره کنید فکر کنید و آنها را یادداشت کنید. به هر پرسشی به چشم یک فرصت برای اثبات خود بنگرید. اگر مهارت‌های زبان و کامپیوتر را دارید و فرصتی پیش آمد، روی مهارت‌هایتان مانور دهید.

استفاده بهینه از اطلاعات:

۲۱

مواردی را که از شما می‌پرسند به طرز ماهرانه (و نه ناشیانه‌ای) به مواردی که می‌دانید ربط دهید. فرض کنید از شما سؤالی پرسیده شود که شما جز مختصری از آن نمی‌دانید. بر همین مطلب تمرکز کنید. شروع کنید به توضیح آن به عنوان یک مقدمه و سعی کنید ارتباط‌های ممکن را جستجو کنید. به تدریج مطالب به یادتان می‌آید و تازه گاهی ابداعاتی هم در همان لحظه صورت می‌گیرد.

تکیه بر توانمندی‌ها:

۲۲

در جلسه بیشتر بر روی توانمندی‌های خود مانور دهید و سعی نکنید که نقاط ضعف خود را توجیه کنید. مهم این است که گروه مصاحبه گر درک کند شما توانمندی‌های خوبی دارید و همه می‌دانند که هیچ کس جامع و بدون ضعف نیست.

نگاه مثبت:

۱۵

اگر ترم چهارمی هستید و از زمان‌بندی شما برای دفاع پرسیدند، اکیداً از بیان این که من درس داشتم و نرسیدم و ... خودداری کنید و بگویید خودتان را می‌رسانید ان شاء الله. چون اگر قبول بشوید هم واقعاً خود را خواهید رساند.

تعداد مقالات ثبت شده در پایگاه‌های استنادی:

۱۶

روی مقالات علمی پژوهشی خود مانور دهید. پژوهش‌ها و مقالات شخصی که در حوزه تحقیق شما می‌باشند در پذیرش شما نقش بسزایی دارند. مقالاتی دارای ارزش در ارزیابی می‌باشند که در نشریات معتبر منتشر شده باشند. هر کاری هر جایی داشته‌اید (تدریس، مقاله، همایش، ترجمه، ...)، فهرست کنید و از آنها تأییدیه فراهم کنید، و خودشان را نیز همراه داشته باشید. در مجموع چاپ مقالات در مجلات معتبر، نمره معدل و پایان‌نامه، ارائه کارهای تحقیقی و پژوهشی که خودشان گویای مطلب هستند و نمره کتبی آزمون دکتری مهم‌ترین و مؤثرترین نکات برای قبولی در آزمون دکتری می‌باشند.

موضوع مورد علاقه برای رساله دکتری:

۱۷

یکی از سؤالاتی که روز مصاحبه از شما پرسیده می‌شود، زمینه کاری مورد علاقه شماست. طوری پاسخ ندهید که گویی برایتان مهم نیست روی چه موضوعی کار کنید. بهتر است با پاسخ خود نشان دهید که هر چند روی چند زمینه کاری مسلط هستید ولی توانایی کار کردن روی موضوعات دیگر را هم دارید (یعنی انعطاف پذیر هستید).

اگر حوزه مشخصی در کارهای تحقیقاتی مدنظر شماست و از حوزه هایی است که اساسی و استراتژیک است و مطمئن هستید که روی آن مسلط هستید می‌توانید بگویید که در زمینه پایان‌نامه دکتری از همین الان برنامه دارید.

جواب‌های متنوع:

۱۸

برخی اساتید تا وقتی آن لفظی که در ذهن‌شان است گفته نشود، پاسخ را نمی‌پذیرند. سعی کنید طور دیگری جوابات را تکرار کنید شاید موفق شوید!

به نظرت سنت زیادی کم/ازیاد نیست و آرامشتن را حفظ کنید و با لبخندی متین، متناسب با شرایط جلسه پاسخ دهید.

محترم باشید:

۲۷

این ربطی به جلسه مصاحبه ندارد. به طور کلی هیچ کس از تفاخر، آن هم از سوی دانشجو خوشش نمی‌آید و حق هم دارد. لکن فرق مصاحبه با سایر اوقات این است که استاد تحقیر شده می‌تواند شما را رد کند چون هنوز جنبه ارتقا ندارید.

در صورت بروز یکی از نقاط ضعف، خیلی راحت و با اعتماد به نفس به مصاحبه‌کننده توضیح دهید که چطور سعی در برطرف کردن این نقطه ضعف دارید. زیرا برای این که انتخاب شوید لازم نیست در همه موارد مذکور قوی باشید.

معمولًاً انتخاب کنندگان دچار خطای هاله‌ای خواهند شد. اگر فرض کنیم که ده فاکتور تصمیم‌گیری وجود دارد کافی است شما در سه فاکتور قدرتمند ظاهر شوید: مثلاً فاکتور زبان، علاقه و مقاله. اگر تجرب اعملی ارزشمندی دارید بیان نمایید. کاری کنید که استادان احساس نمایند شما رشته خود را با علاقه و حساب و کتاب انتخاب کرده‌اید.

جدای از محتوای پاسخ‌های شما به سؤالات، نحوه پاسخگویی مهم است. با اعتماد به نفس، مسلط، علاقه‌مند، گرم و قوی، و کمی با صدای بلند پاسخ دهید. اشتباہتان را پذیرید. بی‌خودی بر خطایتان اصرار نکنید.

محقق و معلم بالقوه:

۲۸

شما باید به نوعی اثبات کنید که روحیه معلمی (برای استاد شدن و تدریس در دانشگاه‌ها) و روحیه محققی (برای انجام تحقیقاتی در حد تز دکتری) دارید. بنابراین در این رابطه امواج فکری خود را به اساتید منتقل نمایید.

صداقت:

۲۹

راستگویی را به نقطه قوت خود تبدیل سازید. در صورتی که سؤال از شما پرسیده شود که جواب آن را نمی‌دانید، صادقانه بگویید که در حال حاضر حضور ذهن ندارم. به خاطر داشته باشید که اساتید در صورت شنیدن دروغ و یا اغراق، ذهنیت منفی پیدا می‌کنند.

حفظ اعتماد به نفس

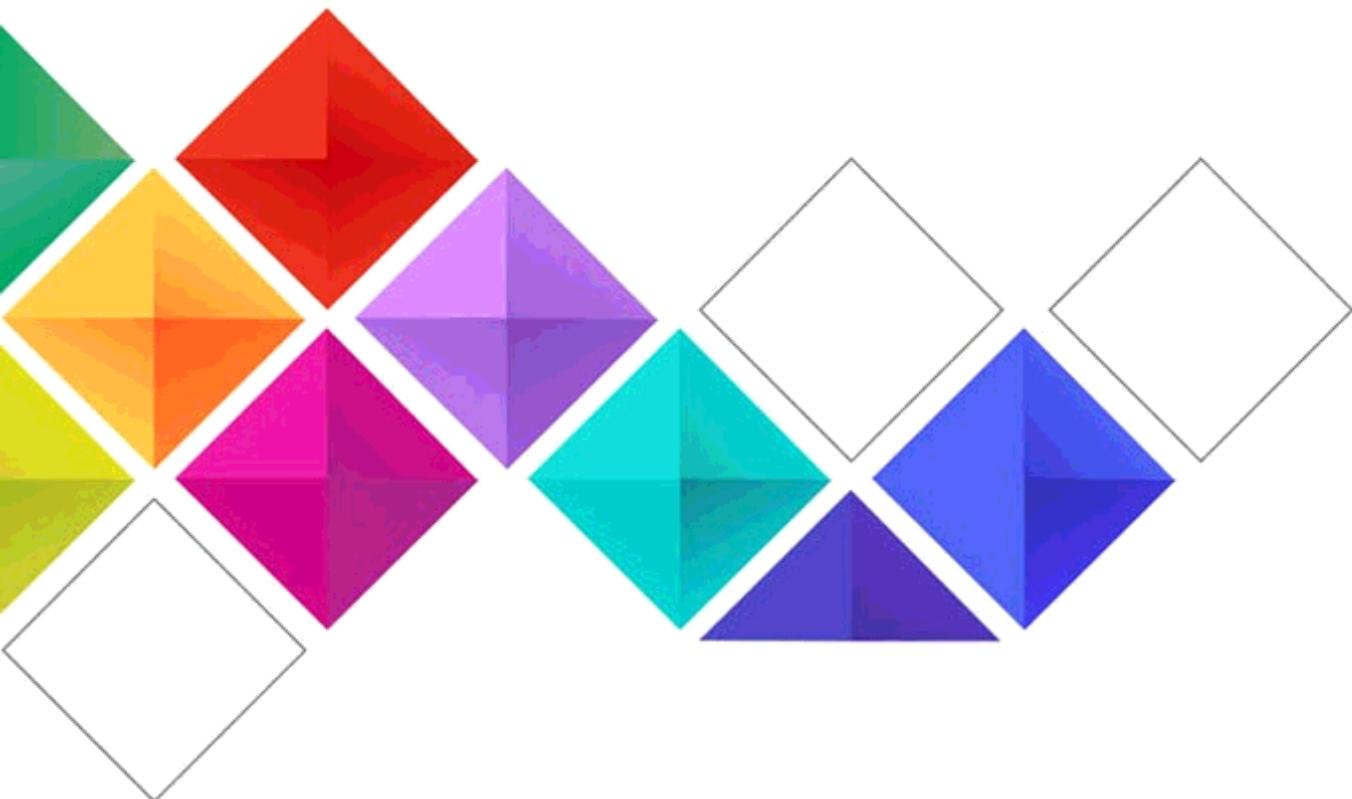
۳۰

اگر جواب سؤالی را نمی‌دانستید اعتماد به نفس خود را از دست ندهید. گاهی اوقات خود سؤال کنندگان جواب آنها را نمی‌دانند. مهم اعتماد به نفس شما در برخورد با سؤالات دشوار است.

آمادگی سؤالات عجیب را داشته باشید:

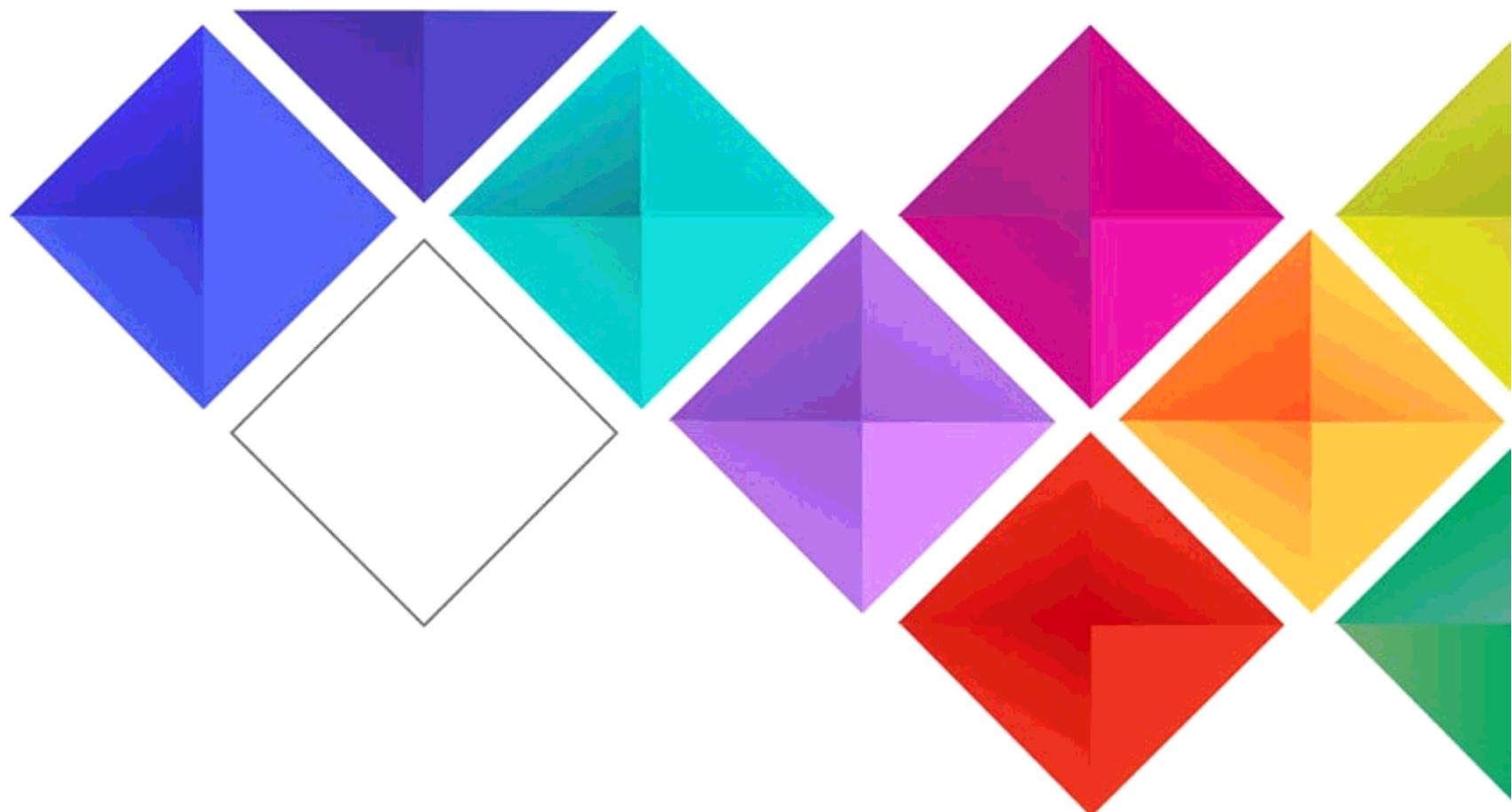
۳۱

نگران نشوید. گاهی ممکن است از شما بپرسند: چرا آمدی این رشته؟ چرا آمدی اینجا؟

تجربیات مصاحبه داوطلبان دکتری دانشگاه آزاد اسلامی

بخش اول : مباحث عمومی تمامی رشته‌ها

پرهیز از توضیحات اضافی در پاسخ به سوالات:

در پاسخ سوالات از توضیحات اضافی بپرهیزید. این توضیحات ممکن است باعث شوند اساتید شما را به چالش بکشند.

سلط زیاد بر پایان‌نامه کارشناسی ارشد:

بر پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود سلط کامل داشته باشید؛ این که چرا این موضوع را انتخاب کرده‌اید، از چه روشی انجام داده‌اید، به چه نتایجی رسیده‌اید و حتی منابع مهم مورد استفاده شما و نویسنده‌گان آنها.

داشتن پاسخی برای تغییر رشته:

اگه رشته کارشناسی ارشدان را با رشته انتخابی در دوره دکتری متفاوت است، احتمال زیادی وجود دارد که درباره علت آن سوال شود. پاسخی مناسب برای این سوال داشته باشید.

نمایش توانمندی:

خود را توانمند و علاقمند نشان دهید تا اساتید قانع شوند که شما گزینه خوبی برای پذیرفته شدن هستید.

صبور بودن در مصاحبه:

اگر جو مصاحبه ناخوشایند بود، صبور باشید. تحمل خود را بالا ببرید و بحث و جدل نکنید. خیلی اوقات اساتید می خواهند روحیه انتقادپذیری شما را محک بزنند. بنابراین حتی اگر موضوع پژوهش‌هایتان را زیر سوال بردن، از کوره درنروید، حتی اگر می‌دانید حق با شمامست و برای حرف‌هایتان دلیل علمی دارید، پس از بیان محترمانه نظر خود، دیگر بحث نکنید.

تغییر اولویت‌های انتخاب رشته:

تغییر اولویت‌های رشته محل‌های انتخابی برای مصاحبه دکتری دانشگاه آزاد احتمالاً امکان‌پذیر نیست.

۹

۸

۷

پوشاندن ضعف تز کارشناسی ارشد:

اگر نمره پایان‌نامه کارشناسی ارشد شما چندان خوب نیست، نگران نباشید. ممکن است اساتید بر این موضوع تمرکز نکنند. ضمن این که داشتن مقالات و کارهای پژوهشی می‌تواند این ضعف را جبران کند.

توانایی پرداخت شهریه:

ممکن است در مصاحبه در مورد توeganایی شما برای پرداخت شهریه سؤال شود که باید در پاسخ به آنها اطمینان دهید که مشکلی در این زمینه ندارید.

هزینه شرکت در دکتری بدون آزمون:

برای شرکت در مصاحبه بدون آزمون دانشگاه آزاد لازم است هزینه‌ای پرداخت کنید که از طریق سایت دانشگاه اطلاع رسانی می‌شود.

عنوان نکردن کسب رتبه نامناسب در کنکور در مصاحبه دکتری بدون آزمون:

اگر فقط برای مصاحبه دکتری بدون آزمون دعوت شده‌اید و رتبه خوبی در آزمون کسب نکرده‌اید، دلیلی ندارد که آن را در مصاحبه عنوان کنید. احتمالاً اساتید نیز اطلاعی از این امر ندارند.

امتیازدهی به مقالات:

تنها به مقالاتی که پذیرش نهایی شده‌اند، امتیاز داده می‌شود و مقالاتی که صرفاً ثبت (submit) شده، امتیازی نخواهند داشت. با این حال همه مقالات را، حتی آنها که در دست داوری است را به همراه داشته باشید، زیرا در دید اساتید اثر مثبت خواهند داشت.

۱۴

حضور به عنوان نفرات اول در مصاحبه:

معمولًاً در ساعت آغازین مصاحبه، استاد زمان بیشتری برای بررسی رزومه اختصاص می‌دهند. بنابراین اگر رزومه خوبی دارید، سعی کنید به عنوان نفرات اول وارد اتاق مصاحبه شوید.

۱۳

پرسش‌های تخصصی استادی از گرایش‌های دیگر:

گاهی ممکن است استادی از مباحث گرایش دیگری در رشته شما سؤالاتی بپرسند. اعتماد بنفس خود را از دست ندهید، چون همه شرایط یکسانی دارند.

۱۴

تسلط بر دروس تدریس شده:

احتمال دارد از دروس تدریس شده در دانشگاه توسط شما سؤالاتی مطرح شود. بنابراین بر آنها تسلط لازم را داشته باشید.

۱۵

علت نوآوری رساله کارشناسی ارشد:

ممکن است از شما درباره عناوین مشابه رساله کارشناسی ارشدتان سؤال شود و نیز پرسیده شود که تفاوت رساله شما با آنها چیست.

۱۶

زیرسؤال بردن پایان‌نامه کارشناسی ارشد:

ممکن است استاد حتمی به اشکالات تایپی رساله کارشناسی ارشد شما ایراد بگیرند. با روی خوش پاسخ دهید که حق با آنهاست و ایرادات را برطرف خواهید کرد.

۱۷

معطل شدن در مصاحبه:

ممکن است بخاطر ازدحام جمعیت، زمان زیادی منتظر باشد. صبور باشید و میان‌ وعده مناسبی به همراه داشته باشید.

۱۸

عواقب ارائه مدرک زبان:

گاهی از افرادی که مدرک زبان ارائه می‌دهند، سوالات سخت‌تری به زبان انگلیسی پرسیده می‌شود.

۱۹

لزوم وجود اسم استاد راهنما در مقاله مستخرج از پایان‌نامه:

بهرتر است اسم استاد راهنما در مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد شما باشد، تا جایی که ممکن است امتیاز خوبی به مقاله شما به دلیل نبود اسم استاد راهنما ندهند. اما معمولاً در مورد لزوم وجود اسم استاد مشاور در مقاله صحبتی نمی‌شود.

۲۰

زمان دریافت مدارک:

ممکن است لازم باشد کپی مدارک را تحویل دهید تا بعد از مصاحبه بررسی شود، اما در مواردی نیز همان‌جا مدارک بررسی می‌شود و چیزی تحویل داده نمی‌شود.

۲۱

داوطلبین دانشجوی ترم آخر کارشناسی ارشد:

بسیاری از داوطلبینی که ترم چهارم کارشناسی ارشد هستند، هنوز از پایان‌نامه خود دفاع نکرده‌اند و مقاله‌ای ندارند. نگران نباشید. تا شهریور ماه فرصت دارید از رساله خود دفاع کنید. ضمن این که استاد این موضوع را مدنظر دارند و نداشتن مقاله احتمالاً از دیدگاه آنان طبیعی است.

۲۲

به همراه داشتن مقاله‌های پولی:

حتی مقاله‌های پولی را به همراه داشته باشید، برای برخی استادی این امر اهمیت چندانی ندارد و نمره مقاله به شما تعلق خواهد گرفت. اما برخی استادی نیز به سرعت متوجه این موضوع می‌شوند و ممکن است برخورد خوبی با آن نداشته باشند. در این صورت خود را فردی پژوهشگر نشان دهید که تحقیق را بلد هستید.

تسلط بر کارهای پژوهشی:

بر روی مقالات، کتابها و کلیه کارهای پژوهشی که انجام دادهاید، تسلط داشته باشید. زیرا احتمال دارد درمورد متن کتاب‌ها و مقالاتتان از شما سؤال شود و شما را به چالش بکشند تا مطمئن شوند که آنها حاصل کار پژوهشی خود شما هستند. عدم تسلط بر اینها، ممکن است عواقب ناخوشایندی برای شما داشته باشد و چنین تصور شود که شما به وجودآورنده آنها نیستید.

به همراه داشتن کارنامه آزمون کتبی:

به خاطر داشته باشید که پرینت کارنامه کتبی را در روز مصاحبه با خود ببرید و ضمیمه فرم مشخصات کنید.

تعداد سؤالات تخصصی:

لزوماً تعداد سؤالاتی که از افراد مختلف پرسیده می‌شود، یکسان نیست. ممکن است در صورتی که نمره پایینی در آزمون کتبی کسب کرده باشید، در مصاحبه از شما سؤالات تخصصی بیشتری پرسیده شود. همچنان عکس این موضوع نیز ممکن است رخ دهد.

مصاحبه با آزمون و بدون آزمون:

در مجموع تفاوتی بین مصاحبه داوطلبین با آزمون و بدون آزمون به لحاظ موضوعات مورد مبحث و نحوه امتیازدهی نیست. اگر هم داطلب دکتری با آزمون و هم دکتری بدون آزمون هستید، در مواردی ممکن است در مصاحبه با آزمون، فیش مصاحبه بدون آزمون را از شما گرفته و نمره مصاحبه را برای هر دو منظور کنند.

تغییر زمان مصاحبه:

اگر به دلایلی نتوانستید در مصاحبه حضور پیدا کنید، با استاید صحبت کنید. ممکن است با شما همکاری کرده، به خصوص اگر دلایل قانع‌کننده‌ای داشته باشید، و زمان دیگری برای مصاحبه با شما اختصاص دهند.

افراد واجد شرایط تکمیل ظرفیت:

در سال‌های اخیر تکمیل ظرفیت، در صورت اعلام، در دانشگاه آزاد تنها مختص افرادی بوده است که دعوت به مصاحبه شده و در جلسه مصاحبه حضور داشته‌اند. بنابراین افرادی که دعوت به مصاحبه نشده‌اند و یا در روز مصاحبه غیبت داشته باشند، فرصت شرکت در تکمیل ظرفیت را ندارند. در نتیجه اگر دعوت به مصاحبه شده اید و شانسی برای پذیرش نهایی ندارید، باز هم در مصاحبه شرکت کنید تا در صورت اعلام تکمیل ظرفیت، فرصت خود را از دست ندهید.

همه کسانی که برای مصاحبه دعوت می‌شوند، حتی آنهايي که در دکتری دانشگاه آزاد پذیرش نهایي می‌شوند، در صورت اعلام تکمیل ظرفیت شанс دوباره‌ای برای انتخاب رشته دارند.

محاسبه نمره نهایی دکتری آزاد:

نمره نهایی در دانشگاه آزاد حاصل مجموع ۷۵ درصد نمره کتبی و ۲۵ درصد نمره مصاحبه است. یعنی نمره کتبی ضرب در ۷۵ تقسیم بر ۱۰۰ و نمره مصاحبه ضرب در ۲۵ تقسیم بر ۱۰۰، با هم جمع می‌شوند و نمره نهایی را مشخص می‌کنند.

حفظ اعتماد به نفس:

حتی اگر رتبه خوبی ندارید، با اعتماد به نفس در مصاحبه ظاهر شوید. این امر نشان‌دهنده امیدواری شما و پشتکارتان است، ضمن این که نشان می‌دهید به طور جدی دنبال اهداف خود هستید و بازیگر جدی این رقابت. علاوه بر این با مصاحبه خوب نسبت به بقیه، اساتید قانع خواهند شد که به دلایلی موفق به کسب رتبه خوب در مصاحبه نشده‌اید، اما فردی توانمند هستید. ضمن این که جابجایی رتبه هم ممکن است رخ دهد و قبولی نیز ممکن است دور از انتظار نباشد. اگر این امر نیز محقق نشد، کسب شناخت از اساتید برای سال‌های آینده خالی از لطف نیست.

پاسخ صریح «نمی‌دانم»:

اگر پاسخ سؤالاتی را نمی‌دانستید، با صراحة بگویید که حضور ذهن ندارید. به یاد داشته باشید شما با اساتیدی مواجه هستند که در زمینه کاری خود بسیار با تجربه هستند و پاسخ‌هایی که از روی سطحی‌نگری و بدون مطالعه باشد، بر آنان تأثیر منفی خواهد داشت.

استراحت کافی و آرامش:

شب قبل از مصاحبه خوب استراحت کنید و از افکار منفی دوری گزینید.

۵۰

۵۱

۵۲

مقالاتی که امتیاز می‌گیرند:

غالباً در مصاحبه تنها مقالاتی امتیاز دارند که به رشته انتخابی جهت تحصیل در مقطع دکتری مرتبط باشند و اگر تغییر رشته داده‌اید و مقالاتتان در راستای رشته کارشناسی ارشد شماست، احتمالاً امتیازی بابت مقالات نخواهید گرفت.

مواجهه با رقبای مغرور:

متأسفانه برخی داوطلبان هستند که رفتار چندان شایسته‌ای در روز مصاحبه ندارند. این افراد ممکن است با بزرگنمایی اتفاقاتی که در جلسه مصاحبه رخ داده است، نمایش و اغراق در سوابق آموزشی و پژوهشی خود، آشنایی با اساتید حاضر در مصاحبه و یا پنهان کردن اطلاعات خود، سعی بر نالمید کردن سایر داوطلبین و تضعیف و تخریب روحیه شما داشته باشند. از این افراد دوری کنید و نگران نباشید. این افراد همه جا هستند و شما باید بلد باشید که تحت تأثیر قرار نگیرید و اعتنایی به حرف هایشان نکنید. به توانایی‌های خودتان ایمان داشته باشید.

زمان حضور در محل مصاحبه:

نیم ساعت قبل از مصاحبه در مکان مصاحبه حضور داشته باشید، تا نگرانی از این بابت نداشته باشید. ضمن این که در برخی مصاحبه‌ها لازم است قبل از ورود به اتاق مصاحبه، فرم‌ها و پرسشنامه‌هایی توسط داوطلب تکمیل گردد.

تجربیات مصاحبه داوطلبان دکتری دانشگاه آزاد اسلامی

بخش دوم: تجربیات اختصاصی رشته‌های مختلف

گروه علوم انسانی

۱ زبان و ادبیات فارسی

- عروض حتماً پرسیده می‌شود. بیت شعری را می‌خوانند و شما وزن و نام بحر را می‌گویید. بعضی از مجموعه‌های شعری مثل حدیقه سنایی یا منطق الطیر و از این قبیل را باید وزن و بحرش را بدانید.

- پارسال (۹۲) در اتاق معانی و بیان ۵ نفری داخل اتاق رفتیم و استادی که نمی‌شناختم یک کتاب جلوی ما گذاشت و هر کسی یک بخش را خواند و وزن و بحرش را گفت و بعد از من پرسید ردیفش خبری است یا انشا و چرا؟ از یکی دیگر هم پرسید فلان چیز چیست، گفت استعاره. گفت نه استعاره نیست چیز دیگری است اما بلد نبود.

- در این مصاحبه اساتید مختلفی از دانشگاه‌های مختلف حضور داشتند و در سال گذشته نه از رتبه سؤال شده، نه این که با آزمون یا بدون آزمون شرکت کرده‌اید، نه این که شاگرد اول بوده‌اید یا نه، نه این که شاغل هستید یا نه، و نه این که انتخاب اول شما کجا بوده است و تنها موضوعات تخصصی و درسی در مصاحبه این رشته مدنظر بوده است.

سؤالاتی که مطرح می‌شد، در سطح فارغ‌التحصیلان کارشناسی ارشد بود و موضوعات عجیبی نبود. ضمن این که در هنگام پاسخ‌گویی به سؤالات باید توجه می‌کردید که زیاد به حاشیه نروید، چون در غیر این صورت از شما می‌خواستند همان حاشیه را توضیح دهید.

بنابراین بدون استرس و نگرانی، نگاهی کلی جهت مرور به منبع داشته باشید، زیرا اندوخته‌های قبلی شما بیشتر در مصاحبه به کار می‌آیند. ضمن این که سؤالات جزئی آزاردهنده مدنظر اساتید نیست و سؤالات عمیقی پرسیده می‌شود که یادگیری پاسخ‌های آنها با حفظ کردن میسر نیست. برای مصاحبه داوطلبین در ۱۰ اتاق حاضر می‌شدند. داوطلبین به برخی اتاق‌ها تک تک می‌رفتند و در برخی اتاق‌ها داوطلبان را به صورت دسته‌جمعی فرامی‌خواندند. هر گروه از اساتید مصاحبه کننده به طور جداگانه پایان‌نامه و مقالات را می‌کردند و بررسی می‌کردند و بعضی‌ها سؤالاتی می‌پرسیدند. افراد حاضر در اتاق‌ها به صورت زیر بوده است:

اتاق ۱: یا کزاری یا سجادی - ماده: نظم - درس: سجادی: مثنوی یا ناصر خسرو / کزاری: سؤالات پراکنده

اتاق ۲: یا رنجبر یا تجلیل - ماده: عربی - درس: یک قصیده کامل عربی با ترجمه کامل و ترجمه جدای ۵-۶ لغت و تجزیه و ترکیب

اتاق ۳: یا رادمنش، یا امیراحمدی - ماده: نثر

اتاق ۴: یا گذشتی یا ابوالقاسمی - درس: دستور حدود ۵-۶ سؤال.

اتاق ۵: یا دهقان، یا خیرخواه - درس: عروض و قافیه. شامل بحور، عیوب قافیه و ...

اتاق ۶: فرزاد - ادبیات معاصر و نقد ادبی

اتاق ۷: حکیم آذر - تاریخ ادبیات (عمدتاً معاصر)

اتاق ۸: نوروزی - معانی و بیان

اتاق ۹: یلمه‌ها - بدیع

اتاق ۱۰: ماحوزی - ماده: عرفان درس از همه چیز و همه کس + شعر حفظی - سجادی: مثنوی

نمونه سوالات مطرح شده در مصاحبه شامل موارد ذیل بود:

۱. سؤال عمومی: سؤال در مورد منابع پایان نامه کارشناسی ارشد: بعضی افراد ممکن است یکی دو سال از پایان نامه شان گذشته باشد و جرئیات را به خاطر نداشته باشند. بنابراین پایان نامه را به دقت مرور کنید. حتی ممکن است نویسنده برخی منابع پایان نامه مورد سؤال باشد و یا حتی انتشارات آنها.

گاهی اوقات نیز پایان نامه موجب چالش و یا پرسیدن سوالات تخصصی می‌گردید، بخصوص اگر موضوع پایان نامه ارشد مورد علاقه استاد بود. البته در مواردی نیز استادی که با موضوع مخالف بودند، آن را به چالش می‌کشیدند. مثلاً فردی که پایان نامه‌اش در زمینه عرفان بود، در این باره مورد سؤال قرار می‌گرفت و حتی خواسته شد که غزلی عرفانی را از حفظ بخواند.

همچنین موضوعات پایان نامه‌هایی که تلفیقی و میان رشته‌ای باشند، چالش برانگیز هستند. پس این موضوعات بیشتر از نظر فرم و محتوا باید بررسی بشوند و تعاریف کلی و مهم رشته دیگری که پایان نامه شما با آن مرتبط است را نیز باید بلد باشید.

۲. سوالات تخصصی:

- عروض و قافیه: بحر حديقه الحقيقة، ليلي و مجنون، مخزن الاسرار. بیت‌های متفاوتی خوانده می‌شود و خواسته می‌شود که بحر آن گفته شود. در مورد قافیه مثلاً از ردیف اصلی و یکی از عیوب قافیه سؤال شد.

- عرفان: خواندن مثنوی و چند سؤال در مورد همان ابیات. تسلط بر قرائت متون عرفانی مثل کشف المحجوب و نفثه المصدر برای این بخش ضروری است.

- دستور: بر روی یک تکه کاغذ که چند جمله نوشته شده بود و زیر چند لغت خط کشیده شده بود و خواسته می‌شود نقش و نوع کلمات مشخص شده گفته شود. برای دستور خواندن کتاب دکتر وحیدیان کامیار کفایت می‌کند. دستور تاریخی دکتر ابوالقاسمی هم اگر در مصاحبه حضور داشته باشند، لازم است خوانده شود.

- ادبیات معاصر: از موضوعات مختلفی سؤال شد: مثلاً دو رمان از سیمین دانشور نام ببرید؛ یک کتاب که سلسله مقالات باشد نام ببرید؛ کتابی از اسلامی ندوشن نام ببرید؛ یک استاد هم شعر معاصر می‌خواند و می‌پرسید که شعر از کیست، مثلاً از سیاوش کسرایی.

- بدیع: از صنایع می‌پرسیدند.

- عربی: متنی داده می‌شد که نقش و نوع کلمات باید در آن مشخص می‌شد و ترجمه می‌شد. خواندن کتاب عربی استاد ماهیار در این زمینه خالی از لطف نیست، زیرا مثال‌های آن اکثرًا از نهج البلاغه است که ترجمه دارد و مطالعه آن به مراتب ساده‌تر از خود نهج البلاغه است.

- نظم

- نثر: یک استاد از تاریخ جهان‌گشا می‌پرسید، اما استاد دیگری جملاتی بر کاغذ نوشته بود که باید خوانده می‌شد و مفهومش بیان می‌شد. جملات مربوط به گلستان، مرصاد العباد و بودند. رزومه برای این استاد اهمیت زیادی داشت.

- معنی بیان: به هر کسی یک شعر داده می‌شد و گفته می‌شد وزن و بحر آن را بگویید و بعد هم از هر کسی یک سؤال پرسیده شد.

زبان و ادبیات عرب

- سوالات مصاحبه عربی که از داوطلبان دیگر پرسیده شده بود: «سه دلیل رفع الرحمن در بسم الله الرحمن الرحيم؟»، «laghi» یا نحوی انت ضربت زیدا؟، «انواع بدل؟»، «استعاره در لغت؟»، «انواع تشبيه؟»، «چه اركانی از تشبيه قابل حذف هست؟»، «انواع جناس؟»، «نویسنده جواهر البلاغه؟»، «چهار نویسنده معاصر تاریخ ادبیات؟»، «کاربرد آن و ان؟»، «تنکیر؟»، «منکر چگونه منکر می‌شود؟» و

زبان انگلیسی

- از من درباره پایان‌نامه پرسیدند و بعضی سوالات غیردرسی مثل «اهل کجا بی؟» و «انتخاب اولت کجاست؟» مطرح شد. فضای آرامی وجود داشت. نگران نباشد. در مجموع ۷-۸ دقیقه طول کشید.

- تدریس و دروس تدریس شده را خیلی مورد سؤال قرار می‌دادند. مقالات هم خیلی مهم بودند.

آموزش زبان انگلیسی

- فضای جلسه نسبتاً سنگین بود. سوالات بیشتر زبان‌شناسی بود و SPSS. مدارک من را هم چک نکردند. حتی فیش واریز را هم نگرفتند. متاسفانه برخورد اساتید خوب نبود. همه چیز کاملاً شناسی بود. یکی از دوستان من چند روز پیش مصاحبه داشت. از آنها فقط پایان‌نامه پرسیده بودند. اما از من حتی موضوع پایان‌نامه‌ام را هم نپرسیدند. من ۷ مقاله دارم که حتی از من در موردنام سؤال هم نکردند. در کل فضای خوبی نبود.

- داوران آقایان دکتر عزب دفتری، بیرجندی، مفتون، اگر اشتباه نکنم شهسواری و یک استاد دیگر بودند، خانم دکتر خبیری هم بودند. هر بار دو نفر داخل جلسه مصاحبه می‌رفتند. ابتدا گفتند خودتان را معرفی کنید، بعد سابقه تدریس را پرسیدند. بعد ۴ تا سؤال تخصصی مطرح کردند و بعد گفتند نتایج پایان‌نامه‌ات را توضیح بده.

بعد یک سؤال تخصصی از پایاننامه‌ام پرسیدند و موقع خداحافظی هم سؤال کردند که انتخاب اولت کجا بود و تمام. تا جایی که متوجه شدم اصلاً پوشہ مدارک و سوابق و مقاله را حتی باز نکردم. شاید هم من مشغول جواب دادن به سؤالات بودم و متوجه نشدم. احساس کردم چون در بدون آزمون رتبه‌ای در کار نیست و چون سوابق را هم بررسی نکردم، بیشتر سلیقه اساتید و نحوه مصاحبه و کمی شناس مؤثر است. در کل برخوردها طوری نبود که بشود تشخیص داد راضی بودند یا نه. یعنی طوری برخورد نمی‌کنند که صد درصد امیدوار یا نامید شوید و باید صبر کرد تا شهریور.

- دکتر یزدانی مقدم، دکتر خیری، دکتر بیرجندي، دکتر مفتون و دکتر برادران در روز مصاحبه من حضور داشتند.

- دکتر مفتون، دکتر بیرجندي، و ۳ استاد دیگر در مصاحبه من بودند. ۳ نفر مدارکم را چک کردند، و دکتر مفتون و بیرجندي از پایان نامه و تسینیگ spss سؤال می‌کردند. سؤالات عمومی مانند «کجا زندگی می‌کنی؟»، «متاهمی؟»، «کار می‌کنی یا نه؟»، «آیا توان پرداخت شهریه را داری؟» هم مطرح شد.

زبان‌شناسی

- دکتر منشی‌زاده سؤال‌های سختی می‌پرسید. دکتر گلفام، دکتر آقا‌گل‌زاده و خانم دکتر دهقان هم در جلسه مصاحبه بودند. اصلاً به رتبه‌ها کاری نداشتند، کسانی بودند که رتبه‌شان زیر ۲۰ بود با رزومه عالی، ولی با گریه بیرون آمدند. خیلی‌ها هم بودند که رزومه نداشتند و رتبه‌شان هم بالای ۶۰ بود، ولی از مصاحبه راضی بودند. در کل خیلی سخت می‌گرفتند. از تمام مباحث سؤال می‌پرسیدند؛ مخصوصاً نحو و کاربرد شناختی. با هر جوابی قانع نمی‌شدند و به جواب‌ها گیر می‌دادند. تعداد مصاحبه‌کننده‌ها کم است، ولی برای هر سؤال هر چهار نفر داوطلب را سؤال پیچ می‌کردند.

- من که راضی بودم. از من از پایان‌نامه‌ام پرسیدند که دارم آماده می‌کنم.

- مصاحبه من خوب بود. از نحو و معنی و کاربرد پرسیدند. بیشتر سؤالات هم از پایان‌نامه بود. خیلی بر پایان‌نامه تمرکز کردند. مقالات هم مهم بود. نظریه حاکمیت و با حالت را در نحو زیاد بخوانید. بیشتر از نحو پرسیدند. از من یک سؤال پرسیدند، اما از نفرات آخر و وسطی‌ها حدوداً ۶ یا ۷ تا پرسیدند. راستی مصاحبه‌کنندگان دکتر گلفام و منشی‌زاده، آقا‌فردوس گل‌زاده و یک خانم دکتر بود که ایشان را نمی‌شناختم.

الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی حقوق اسلامی

- در ابتدا فرمی جهت معرفی خود و کارهایمان پر کردیم. یک متن فقهی از شرح لمعه در حد نیم صفحه دادند که ترجمه و اعراب گذاری کنیم. یکی از اتاق‌ها مربوط به بررسی رزومه بود. اتاق دیگر هم مربوط به پرسش از آن متن بود که باید یکی دو خط را می‌خواندیم و بعد تجزیه و ترکیب می‌کردیم. سپس از همان متن چند پرسش فقهی پرسیدند و بعد سؤال شد که کدام موضوع اصول را مسلط هستیم تا از همان بپرسند. فضا هم کاملاً دوستانه و همراه با احترام بود.

- مصاحبه من ساعت ۸ صبح مصاحبه آغاز شد و ترتیب مصاحبه‌ها بر اساس زمان ورود به محل مصاحبه بود. هر کس زودتر می‌آمد زودتر مصاحبه می‌شد. من نفر چهارم بودم. پنج نفر، پنج نفر وارد اتاق مصاحبه می‌شدیم. قبل از شروع فرمی جهت وارد کردن مشخصات به همراه یک متن عربی از شرح لمعه به هر نفر می‌دادند تا آماده شود و بعد درباره متن از او سؤال کنند. سه اتاق بود. در اتاق اول یک نفر از همان متن عربی سؤال می‌کرد. یعنی باید متن را می‌خواندی و اعراب گذاری و تجزیه و ترکیب می‌کردی. در اتاق دوم سه استاد مستقر بودند که یک نفر اصول فقه می‌پرسید و دو نفر دیگر فقه. در اتاق سوم هم دکتر آیتی، مدیر گروه، رزومه را بررسی می‌کرد. متین که برای ترجمه میدادند برای تمام افراد متفاوت بود. لذا نمی‌شود پیش‌بینی کرد که به هر کس چه مبحثی داده می‌شود. سؤالات فقه از تمامی ابواب فقه و اصول هم از تمامی مباحث احتمال سؤال شدن هست. بنابراین نمی‌شود گفت که بر روی کدام مبحث تکیه کنید. استاید (به جز اتاق سوم) اصلاً سؤال غیر درسی نمی‌پرسیدند. نمره استاید فقط بر اساس مصاحبه‌ای است که انجام می‌دهید و با رتبه ارتباطی ندارند.

علوم قرآن و حدیث

- استاد ایازی (مدیر گروه دانشگاه علوم تحقیقات)، دکتر عباس همامی و دکتر مهرداد عباسی در مصاحبه حضور دارند. در درجه اول سطح علمی مدنظر استاید است. زمان مصاحبه این رشته طولانی و کاملاً جدی و دقیق بود.

- یک صفحه از تفسیر مجمع‌البیان یا المیزان را باید صحیح می‌خواندیم و ترجمه می‌کردیم. علاوه بر آن، سؤالاتی از دروس تخصصی هم می‌پرسیدند، شاید از پایان‌نامه هم سؤال کنند.

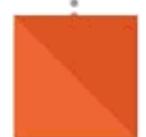
جامعه‌شناسی فرهنگی

- دکتر وثوقی، دکتر کلدی و دکتر نوابخش در مصاحبه حضور داشتند. مشخص نیست چه سؤالی بپرسند. سؤالات من نسبت به سایر داوطلبان متفاوت بود. زبان هم ۱۰۰ درصد می‌پرسیدند. متنی هم میدادند می‌گفتند بخوان و ترجمه کن. ترجمه لغت هم می‌پرسند.

- دو تا نظریه می‌پرسیدند که معمولاً سرمایه فرهنگی و تأثر فرهنگی بود. هر چند از من گلیفرد گیرتز را هم پرسیدند و چندتا اصطلاح که معادل انگلیسی‌شان را می‌خواستند. متن انگلیسی هم برای ترجمه می‌دادند که زیاد سخت نبود.

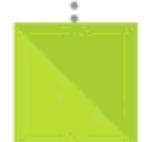
- به مدارک تحصیلی کاری نداشتند و اصلاً نخواستند. بهتر است یک رزومه یک صفحه‌ای از کارهای پژوهشی آماده کنید، چون آن را می‌خواستند.

- از من اصلاً درباره سرمایه و تأثر نپرسیدند. بیگانگی مارکس را پرسیدند و نظریات هال.

- از کتاب ده پرسش بنیادی جامعه‌شناختی شارون از من پرسیدند و چون به نظریه کلنگی کاتوزیان اشاره نمودم باید مختصراً توضیح می‌دادم. اما در این زمینه از یکی مکتب فرانکفورت را پرسیده بودند، از دیگری برنامه آمایش سرزمه‌ن و

- کتاب میلنر را حتماً بخوانید. من بررسی کردم همه از نظریه فرهنگی میلنر است. در زمینه پست مدرن نظریات فوکو، دریدا، اگزند، ویتنگشتاین، گیدنز، بوردیو، میلنر، لیوتار را مسلط باشید. متنی انگلیسی هم برای ترجمه می‌دهند. از مردم‌شناسان قدیمی ایران مثل پهلوان طبیبی، افشار، کریم‌پور، روش و بینش عسکری خانقاہ و کتاب‌های فکوهی سؤال می‌شد.

- خیلی سؤال تخصصی پرسیدند، مانند نظرات بوردیو، هژمونی فرهنگی و در مورد چارچوب پایان‌نامه هم پرسیدند، یک پاراگراف متن زبان هم سؤال کردند.

- در مصاحبه من زیاد به پایان‌نامه و مقاله‌ها توجهی نکردند و فقط یک استاد به پایان‌نامه‌ام نگاه کرد. سؤالات سلیقه‌ای بود.

جامعه‌شناسی سیاسی ۹

- استاد حاضر در مصاحبه جامعه‌شناسی سیاسی خیلی خوش‌احلاق بودند، ولی مجال نمی‌دادند پاسخ من تمام شود و توجهشان بیشتر به مقالات و پایان‌نامه و روش تحقیق و همچنین انگیزه انتخاب این رشته و محل تحصیل ارشد بود.

جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی ایران ۱۰

- در مصاحبه نزدیک به ۱۳ سؤال از من پرسیدند. از کسانی که رزومه قوی‌تری داشتند، سؤالات بیشتری می‌پرسیدند.

- دکتر بزرگ‌مردی رهبر گروه روابط بین‌الملل است و حتماً در مصاحبه حضور دارد. دکتر قوام هم هستند.

- مصاحبه من ساعت ۲ بود، اما مصاحبه تعداد زیادی از داوطلبینی که صبح بود، هنوز برگزار نشده بود. نزدیک ساعت ۶ نوبت من شد. بعد از معرفی خودم و ارائه پایان‌نامه مقطع فوق لیسانس، از من سؤال شد که چه کار تحقیقاتی انجام داده‌ای که من با توجه به وضعیت شغلی (علمی) جواب دادم. اثر تورم یارانه‌ها بر افسار روتاستایی و عشاپری، چند نفر از صاحب‌نظران داخلی و خارجی توسعه و نظریه‌هایشان و این که اولویت اولم کجا بوده است، رتبه، سطح زبان و ترجمه متن زبان از من پرسیده شد. همچین اسم چند کتاب برده شد و از من سؤال شد که آیا آنها را خوانده ام یا خیر.

فلسفه تعلیم و تربیت ۱۱

- وقتی به طبقه ششم ساختمان علوم انسانی رسیدم، دیدم یک آقای عینکی مسن با موهای سفید که نمی‌دانم اسمشان چه بود، من را صدا کرد و من اولین نفر رفتم داخل اتاق. رزومه را یک خانم دکتری که در نزدیک‌ترین صندلی به من نشسته بود گرفت و نگاه کرد. خانم دکتر سیف نراقی گفت خودت را معرفی کن. من خودم را معرفی کردم و از دانشگاه لیسانس و معدل و دانشگاه کارشناسی ارشد و معدل پرسید. چون من رشته کارشناسی ارشدم با رشته فلسفه تعلیم و تربیت کمی فرق می‌کرد، دکتر ضرغامی از من پرسید که چرا تغییر گرایش دادم؟

و من هم گفتم «چون رشته ارشدم دکتری تو ایران نداره». بعد از من پرسید «برای دکتری چی خوندی؟»، من هم اسم چند کتاب را بردم. گفت «می‌خوای از کدام کتاب ازت بپرسم؟»، من هم گفتم «پاک سرشنست». اول پرسید «بر طبق تعریف کتاب ایدئولوژی یعنی چی؟»، من گفتم «یعنی جهان‌بینی؟»، گفت «نه، دقیقاً عین تعریف کتاب». من بلد نبودم و گفتم «نمی‌دونم!». بعد گفت «اگریستنسیالیست‌ها چی می‌گن؟»، من هم کامل جواب دادم. بعد گفت «از فیلسفه‌هاش نام بیر»، به محض این که گفتم «مازلو...»، گفت «هرمتش چیه؟ اولین چیه و آخرینش چیه؟»، جواب دادم. بعد گفت «از نظر اعتقاد به خدا فیلسفه‌هاش چه طور دسته بندی می‌شن؟». در آخر هم گفت «تعریف فلسفه تعلیم و تربیت چیه؟». این وسط هم آن خانم دکتر که رزومه را می‌نوشت از مقالات آی اس آی و کتاب یک سؤالاتی کرد و تمام. برخوردهشان اصلاً بد نبود. جو بسیار دوستانه بود و نگاه همه‌شان به من مهربان و خوب بود. با این که من اولین نفر بودم هیچ اتفاق بدی نیفتاد. به آموزش محور بودنم گیر ندادند و تازه از مقالات و کارهای پژوهشی ام تعریف هم کردند. زبان نپرسیدند شاید چون من مدرک زبان و کلی گواهینامه زبانی داشتم، نپرسیدند.

- این بار می‌خواهم مصاحبه بدون آزمون را توضیح دهم. امروز هم مثل دیروز رفتم ساختمان علوم انسانی طبقه ششم. من برخلاف دیروز که مصاحبه با آزمونم بود و نفر اول بودم، نفر هفتم یا هشتم بودم. نوبتم که شد رفتم توی اتاق. از اساتید دیروز به جز یک خانم بقیه‌شان بودند و فقط یک خانم و یک آقا اضافه شده بودند. یعنی شده بودند سه تا خانم و سه تا آقا! باز هم همان خانم دکتر دیروزی رزومه را گرفت. خانم دکتر سیف به من گفت «دیروز هم بودی؟»، منم گفتم بله. نگاهش به من خیلی خوب بود. گفت «کارشناسی ارشد علامه بودی با معدل ۱۹؟ شاگرد اول بودی؟»، من هم جواب دادم. گفت «شاگرد خانم دکتر مفیدی بودی؟»، من هم گفتم «بله، ایشون بازنشسته شدند و رفتند!». بعد آن خانم دکتری که دیروز نبود و من نمی‌شناختم‌شان پرسید «درباره فلسفه برای کودکان چی می‌دونی؟ کی در جهان ابداعش کرد؟»، من هم چون یک مقاله آی اس آی در همین زمینه داشتم، سریع همه را جواب دادم. وسطهای جوابم دکتر ضرغامی گفت «تو عبارت فلسفه برای کودکان معنی کلمه فلسفه یعنی چی؟»، من هم سریع جواب دادم. بعد گفت «آیا جایی به تاریخ فلسفه بر می‌گردد؟». من هم جواب دادم. بعد پرسید «پستالوژی در این زمینه چی می‌گه؟»، من هم کمی توضیح دادم. وقتی این سؤال را داشت می‌پرسید، استاد دیگری گفت «چقدر بهش گیر دادی!». خلاصه این که من همه سؤالات را خوب جواب دادم. آخر کار هم از آنها بابت جو بسیار دوستانه و خوبشان تشکر کردم و آن آقای دکتر موسفید به من گفت «بعداً که او مدی شاگردم شدی بهم بگو کی‌ها اون بیرون (پشت در اتاق مصاحبه) به ما فحش دادن!» و بعد یکی دیگر از اساتید گفت «خوبی از خودته!»

اصلًا نگران نباشد. از هر چیزی که شما بگویید از همان سؤال می‌پرسند. مثلاً من توی توضیحاتم اسم پستالوژی را برده بودم از من پرسیدند. اگر چیزی را نمی‌دانید بهتر است جواب ندهید، چون اگر یک اسم ببرید و بعد در موردش نتوانید توضیح بدھید بدتر می‌شود. مثلاً از خانم قبل من پرسیده بودند «از فلاسفه اسلامی از کی خوشت می‌آید؟»، او هم گفته بود ملاصدرا. بعد پرسیده بودند «ملاصدرا چی می‌گه؟»، او هم بلد نبود و جواب نداده بود. استاد هم به او گفته بود «چطور ازش خوشت می‌آید که هیچی ازش نمی‌دونی؟».

یا از یکی دیگر پرسیده بودند «هدف تعلیم و تربیت اسلامی چیه؟»، او هم گفته بود «رسیدن به کمال» و بعد از او پرسیده بودند «کمال یعنی چی؟».

- مصاحبه خوب بود. از پایان نامه سؤال کردند و از کتاب‌های خودشان می‌پرسیدند که مسلط هستید یا نه؟

۱۲ روان‌شناسی تربیتی

- خانم دکتر جدیدالسلام، دکتر باقری، خانم دکتر حسینی و دکتر ابوالمعالی در گروه تربیتی مصاحبه‌کننده هستند. بعضی وقت‌ها دکتر عسکری هم از اهواز می‌آیند که گویا خیلی سخت‌گیر هستند.

- من امروز مصاحبه دادم. از همه درس‌ها می‌پرسیدند. بدون آمادگی علمی نمی‌توانستی جوابشان را بدهی. دکتر در تاج و دکتر خلعت بری اساتید واقعاً بالاخلاقی هستند. دکتر احدي هم مسئول جلسه کل مصاحبه‌ها بودند. دکتر بهرامی از رشد و فنی می‌پرسیدند. دکتر در تاج هم با دکتر سیف بودند، چون دو درس را با هم می‌پرسیدند، هم تربیتی و هم یادگیری در رشد. دکتر بهرامی مرد بالاخلاق و تیزبینی بود که روی نکات کلیدی هر نظریه تأکید داشتند. به نظرم کتاب روش تحقیق دکتر خلعت‌بری و محمد مجتبی کیخای فرزانه، کتاب بسیار خوبی برای یادگیری مطالب روش تحقیق هستند.

- به نظر من دکتر احدي سؤال‌هایی را می‌پرسید که هیچ‌کس نمی‌توانست جواب بدهد. از من پرسید که نظریه دلبستگی بالی و خداشناسی چه ربطی به هم دارند!!

- روان‌شناسی تربیتی و عمومی ۵ اتاق بودند. اتاق اول، دکتر سیف روان‌شناسی تربیتی و یادگیری می‌پرسید، مثل قطبی شدن ژئودایک. عموماً اصطلاحات زیاد می‌پرسیدند. رتبه آزمون کتبی را هم همه اساتید می‌پرسیدند. اتاق روی رو روان‌شناسی عمومی بود که هم از بچه‌های عمومی سؤال می‌کردند و هم از بچه‌های تربیتی. در این اتاق رزومه را هم بررسی می‌کردند. اتاق بعد زبان بود که اصطلاحات تخصصی می‌پرسیدند.

اتاق آخر مربوط به رشد بود و طبقه پایین هم آمار می‌پرسیدند. اکثر بچه‌ها ناراضی بودند. گاهی سؤالاتی می‌پرسیدند که نمی‌دانستی چه جوابی بدهی (مثل ارتباط نظریه رورشاخ با نظریه رشد).

- ساعت ۷:۳۰ همه مصاحبه‌شونده‌ها آمده بودند، ولی شرایط و محیط آماده نبود. تازه ساعت ۸:۳۰ خدمات دانشگاه شروع کردند به آماده کردن اتاق‌ها برای مصاحبه و چیدن میز و صندلی. مصاحبه تربیتی و عمومی همزمان بود. طبقه ششم ساختمان علوم انسانی با جمعیت زیاد و فضای کم، پنج کلاس در طبقه شش و یک کلاس در طبقه پنجم تدارک دیدند و در هر کلاس، اساتید هر درس مستقر شدند، تردد توی راهرو واقعاً سخت بود و بدتر این که گفتند کسانی که زودتر آمدند، داخل اتاق بروند!

عدد زیادی جلوی در اتاق‌ها ایستادند و عده‌ای هم با بهانه‌هایی مثل این که من از شهرستان آمدهام و بچه کوچک دارم وارد شدند. خلاصه هرج و مرچ به استرس همه دامن زد. تا این که بعد از دو ساعت لیست اسامی بر اساس شماره پرونده از مرکز آزمون رسید!!! مشکل مصاحبه همزمان عمومی و تربیتی هم که جای خود را داشت! چند بار پیش آمد برایم که سوالی پرسیدند که من انتظار نداشتم! و مجبور می‌شدم بگویم استاد من عمومی نیستم!

- جلسه مصاحبه یک کنکور دیگر بود به صورت شفاهی! تمام درس‌ها مجدداً سؤال شد! واقعاً چه لزومی به انجام این کار است؟ وقتی رتبه افراد تقریباً نشان‌دهنده میزان توانایی آنها در دروس تخصصی است! هیچ سؤالی پرسیده نشد مبنی بر این که هدفتان از ادامه تحصیل چی است؟ و فقط سؤال علمی پرسیدند. خیلی سطحی نگاهی به رزومه انداختند و سؤالی هم در موردشان پرسیدند!

- اساتید مصاحبه‌کننده: دکتر سیف (یادگیری و تربیتی)، دکتر بهرامی (رشد)، دکتر پاشا شریفی و دکتر کراسکیان (آمار و روش تحقیق)، دکتر جمهری و دکتر اسدزاده (زبان).

- من دیروز رفتم مصاحبه که در دانشکده علوم انسانی علوم و تحقیقات برگزار می‌شد. طبقه پنجم آمار می‌پرسیدند، راجع به روش‌های آماری پایان‌نامه. بعد از آن‌جا مصاحبه تمام دروس دیگر در طبقه ششم و به صورت جداگانه بود. درس رشد را دکتر بهرامی پرسیدند؛ خیلی برخورشان خوب بود. راجع به دیدگاه پیازه و ویگوتسکی و اختلاف آنها و بعد دیدگاه لاك و روسو بر سر بحث طبیعت و تربیت سؤال کردند. خیلی با آرامش و احترام سؤال می‌کردند. اتاق بعدی مربوط به زبان بود که لغت می‌پرسیدند، خیلی راحت بود. در اتاق نظریه‌های یادگیری و روان‌شناسی تربیتی هم خود دکتر سیف بودند. رتبه‌ام را پرسیدند و بعد چند تا سؤال تخصصی مطرح کردند. بعد هم گفتند تهران مرکز قبول می‌شوم. در کل برخورد تمام اساتید و فضای مصاحبه خیلی خوب بود. اصلاً استرس نداشته باشید.

روان‌شناسی عمومی

- دکتر احمدی، دکتر رضابخش و دکتر اسدزاده در مصاحبه این رشته حضور دارند.

- سؤالاتی که از من پرسیدند:

۱. رشد: اصل جبرگرایی تقابلی چیست؟ نظریه پیازه را توضیح دهید. تفکر سحرآمیز چیست و در چه دوره‌ای است؟ اصل بازتوانی؟

۲. انگیزش و هیجان: نظریه تامکینز چیست و یک سؤال دیگر که به یاد ندارم.

۳. زبان: ابتدا یک کتاب بزرگ را جلوی من گذاشتند و چند تا لغت را گفتند به فارسی بگویید. بعد یک استاد دیگر چند تا لغت به فارسی گفت تا به انگلیسی ترجمه کنم.

۴. فیزیولوژیک: هسته‌های قاعده‌ای مغز در کجا قرار گرفته‌اند و نام ببرید. نام کسی که برای اولین بار کشف کرد که نیمکره‌های مغز به هم مربوط هستند، چیست و در مورد کارکرد نیمکره‌های مغز هم سؤال کردند.

۵. آمار: انواع رگرسیون و رگرسیون گام به گام.

عر آسیب‌شناسی روانی: شناخت در کودکان استثنایی چگونه تغییر می‌کند و تحت تأثیر چه عواملی (با توضیحات کامل). به پایان‌نامه و رزومه نگاه سطحی انداختند و سؤال کردند که آیا مقاله از پایان‌نامه دارم یا نه؟ فضای خوبی بود. اساتید با آرامش سؤال می‌کردند و گوش می‌کردند. روی هم رفته من راضی بودم.

- من همین الان از مصاحبه رسیدم. دوستان اساتید دکتر حکمی، کراسکیان، جمهوری، اسدزاده، جاوید، خلعتبری، باقری و بهرامی بودند و بجز آمار و انگیزش بقیه در سطح متوسط سؤال می‌پرسیدند، ولی دروس آمار و انگیزش خیلی سخت بودند و ۹۰٪ بچه‌ها نمی‌توانستند جواب بدهند.

- امسال روال مصاحبه به این بود است که ۶ تا اتاق به مصاحبه روان‌شناسی عمومی اختصاص دادند. رزومه را به طور سطحی پرسیدند. یک سؤال هم از شخصیت که از من نظریه یونگ را پرسیدند. اتاق بعد زبان، دکتر جمهوری و اسدزاده. چند تا واژه از یک کتاب می‌پرسیدند که سخت نبود. همان اتاق دکتر خلعتبری و یک استاد دیگر فیزیولوژیک و انگیزش می‌پرسیدند. از من این‌ها را پرسیدند: ۱. منطقه پیش‌حرکتی مغز؛ ۲. میلین در کجا ساخته می‌شود؟ ۳. حرکت آهسته اکسونی چیست؟ ۴. نقش کلسیم در انتقال سیناپسی. برای انگیزش: ۱. تفاوت مشوق و تقویت‌کننده؛ ۲. مدار پاپز و یک سؤال سخت که یادم نیست. اتاق بعدی رشد و آسیب بود که برای رشد دکتر بهرامی از من این سؤالات را پرسید: ۱. ابعاد رشد؛ ۲ و نظریه پیازه، کلبرگ و اریکسون که خیلی ساده بود. برای آسیب هم دکتر باقری و یک استاد مهریان دیگر بودند که از من ۱. ابعاد یادگیری؛ ۲. نظریه راجرز؛ و یک سؤال سخت دیگر که یادم نیست پرسیدند. آمار هم طبقه پایین استاد پاشاشریفی و یک استاد دیگر از پایان‌نامه و روش آماری پرسیدند. دکتر پاشا خیلی مهریان و خوش‌بخورد بود. در مجموع فضای نسبتاً خوبی بود.

روان‌شناسی سلامت

۱۴

به نظر من فضای خوبی نبود. هشت استاد در یک اتاق بودند. سه استاد هم در اتاق دیگری حضور داشتند. سؤالات با لحن خوبی مطرح نمی‌شد و حتی پایان‌نامه را هم که نمره عالی گرفته بودی، ممکن بود زیر سؤال ببرند.

۱۵ حقوق خصوصی

- گروه مصاحبه شامل دکتر کرمی (مدنی)، اربابی (زبان) و محمدی (فقه) بود. اما گویا تغییر هم می‌کنند و گاهی افراد دیگری ممکن است حضور داشته باشند.

- برای مصاحبه این رشته، موارد زیر مدنظر بود: بخش ضمان در درس متون فقه؛ در آینه دادرسی مدنی قانون اجرای احکام مدنی (جزوه دکتر شمس)، در حقوق مدنی جزوای کلاسی آقای دکتر امینی (البته دوستانی که دسترسی ندارند می‌توانند به مقالات حقوقی مجد مراجعه کنند، قسمت مربوط به مقالات استاد شهیدی)؛ در تجارت کتاب آقای دکتر عبدالحسین شیروی؛ در متون حقوقی قسمت لاینسنس‌ها یا واگذاری مجوز قراردادها و بحث فورس ماژور.

- در جلسه مصاحبه، پایان‌نامه مرا نگاه نکردند. سوالات بیشتر تخصصی خصوصی و مدنی و فقه و زبان بود. مقاله‌ها را هم بررسی نکردند. دکتر امینی در جلسه هستند و برای من که سوالات سختی از مبانی حقوق پرسیدند (مثلًا آیا سرفصلی در قانون ۵۶ قابل اسقاط است؟).

- من امروز مصاحبه داشتم. کلًا از سه درس بیشتر سؤال نپرسیدند: مدنی، متون فقه و متون حقوقی. مدنی در حد کلیات قانون پرسیدند. متون فقه اول یک متن از کتاب شرح لمعه دادند و گفتند ترجمه کن و بخوان. بعد یک سؤال از اصول فقه و یک سؤال از قواعد فقه پرسیدند. متون حقوقی هم از قسمت حقوق قراردادها گفتدند خودت یک قسمت را باز کن و بخوان و چند لغت پرسیدند. از پایان‌نامه چیزی نمی‌پرسیدند. از کتاب و مقاله هم نپرسیدند. فقط یک آقایی از قسمت آموزش آمد و گفت هر رزومه‌ای دارید بدھید که به آقای دکتر گودرز افتخار جهرمی بدهم. فکر می‌کنم اساتید مصاحبه‌کننده ثابت باشند. البته برای مدنی دو تا استاد مصاحبه می‌گرفتند. از من دکتر کرمی مصاحبه گرفتند، اما از یک سری از بچه‌ها دکتر قاسمی حامد (استاد دانشگاه شهید بهشتی) سؤال کرده بودند. متون فقه هم دکتر محمدی از اساتید علوم تحقیقات سؤال می‌کردند. مدنی در حد کلیات قانون سؤال می‌کردند؛ مثل فرق عقد ضمان با حواله. در متون فقه هم که طبیعتاً اعراب مهم است و هر استادی یک برگه مشخصات دعوت شده‌ها را دارد که با توجه به جوابی که می‌دهید اساتید از ۰ تا ۲۰ نمره می‌دهند. در کل اساتید خوش‌اخلاقی بودند که واقعاً با برخوردهشان هیچ استرسی نداشتم.

- من روز اول مصاحبه داشتم. مدنی را امینی، فقه را محمدی و زبان را هم ساورایی می‌پرسیدند. البته گویا اساتید تغییر کرده‌اند.

۱۶ حقوق عمومی

- نکته جالب در مصاحبه این بود که از ۳۳ نفر دعوت شده به مصاحبه تا ساعت ۱۶ فقط حدود ۱۲ یا ۱۳ نفر آمده بودند. اساتید دکتر هاشمی، دکتر درویش و دکتر وکیلیان بودند. ماده ۶۰ قانون اساسی، اعمال قوه مجریه با فتح الف یا کسر الف سؤال اصلی بود. در مورد تفکیک قوا هم توضیح خواستند. برای زبان انگلیسی هم یک متن ترجمه بود.

- دکتر هاشمی از پایان‌نامه سؤال می‌کرد. دکتر درویش و محمدی هم حقوق اساسی و اداری در حد یک تا دو سؤال می‌پرسیدند و دکتر راسخ هم یک کتاب زبان جلوی دستت می‌گذاشت و دو تا سه خط می‌خواندی و ترجمه می‌کردی. ضمناً رزومه را هم اصلاً نگاه هم نکردند.

- مصاحبه من هم انجام شد. حقیقتاً از تحقیق و چاپ مقاله و ریزنمرات و سابقه تدریس هیچ چیز نخواستند. فقط پایان‌نامه را می‌خواهند و مثل جلسه دفاع باید از پایان‌نامه‌ات دفاع کنی. اساتید دکتر هاشمی و درویشی و راسخ و دکتر محمدی بودند. غیر از سؤال از پایان‌نامه، یک تا دو تا سؤال از اساسی و اداری می‌پرسیدند و سؤال جزیی هم می‌پرسیدند. من که اساتید را خوش‌اخلاق دیدم. برای زبان هم یک کتاب جلوی دستت می‌گذاشتند و یک صفحه را باز می‌کردی و ترجمه می‌کردی.

- خانم من امروز مصاحبه داشت. کلاً نه به پایان‌نامه، نه به کتاب و نه به مقاله اصلاً نگاه نکردند. فقط ۷ یا ۸ تا سؤال پرسیدند که البته شامل ترجمه متن زبان هم می‌شد.

روابط بین‌الملل

- فضای مصاحبه رشته ما تقریباً سنگین بود. در مورد مقاله یا پایان‌نامه می‌پرسیدند. از من سؤالات کلی پرسیدند. به هر حال سعی کنید بحث را به سمت موضوعاتی که تسلط دارید، هدایت کنید. در غیر این صورت اساتید به نحوی روی برخی موضوعات تمرکز می‌کنند. منظورم این است که یک سری سؤالات مبهم می‌پرسند. به محض این که موضوع پایان‌نامه یا مقاله را عنوان کردی، شروع به پرسیدن می‌کنند. البته دقیق نمی‌شود گفت که چه می‌پرسند. شانس هم دخیل است که شرایط مصاحبه چطور پیش برود.

- از پایان‌نامه سؤالات زیادی پرسیدند. زبان انگلیسی و چند سؤال تخصصی که بیشتر شامل اسامی بود، مثلاً «والتز چی گفته؟ مقاله اش چیه؟» نیز مطرح شد. به مقالات و معدل توجه زیادی نکردند.

- در مجموع سؤالات زیادی پرسیدند و تعدادی از سؤالات مربوط به مقاله‌ام بود که از دموکراسی بود. همچنین از مفاهیم گفتمان پست مدرن پرسیدند و در آخر هم یک متن دادند برای ترجمه که فقط یک سطر یا باید ترجمه می‌کردم. اول خوب نبودم، ولی فکر کنم در انتهای مصاحبه را خوب تمام کردم. در هر صورت فضا سنگین بود.

حقوق بین‌الملل

- من چهارشنبه ساعت ۸ برای مصاحبه به دانشگاه علوم تحقیقات تهران رفتم. نوبت من ساعت ۱۴ اعلام شده بود. یک لیست ۳۰ نفره مربوط به مصاحبه‌شوندگان به دیوار اتاق محل مصاحبه نصب شده بود که تا ساعت ۱۱ فقط ۹ نفر حضور پیدا کردن و مصاحبه ها بدون توجه به زمان اعلام شده انجام شد.

مصاحبه‌ها را دو استاد جوان انجام می‌دادند که من نمی‌شناختم‌شان. البته هر کدام از یک دانشجو سؤال می‌پرسیدند! ابتدا مشخصات مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و معدل‌ها و سپس بررسی پایان‌نامه و مقاله. بعد یک کتاب متون تخصصی باز کرد و گفت لغت به لغت ترجمه و تفسیر کنید. یک سؤال راجع به معاهدات پرسید و یکی هم مربوط به مسئولیت بین‌الملل که موضوع پایان نامه‌ام بود. معمولاً بحث را چالشی می‌کردند. البته عدالت را رعایت کردند و از همه سخت پرسیدند!

حقوق کیفری و جرم‌شناسی

۱۹

- جو بینهایت عالی بود. تیم اساتید همان تیم سابق بود. عموماً سؤالات راجع به صلاحیت‌های کیفری شخصی-سرزمینی-وّقوعی بود. دکتر آشوری سؤالاتش راجع به مزایای آین دادرسی کیفری جدید بود و صادقانه آن قدر جو صمیمی و محترمانه بود که احساس نمی‌کردی در جلسه مصاحبه هستی. این سخن به گواهی تمام دوستانی است که در مصاحبه حاضر بودند. جرم‌شناسی از قریب به اتفاق پیشگیری وضعی معايب آن پرسید. دکتر شامبیاتی ایرادات زیادی به پاسخ‌ها می‌گرفت و باید در نحوه پاسخ دهی دقیق می‌کردی. برای زبان یک متن انگلیسی ۵ خطی دادرسی برای ترجمه می‌دادند. ۱۰ واژه فارسی به انگلیسی نیز پرسیده می‌شد. متون فقه هم یک متن ۲ تا ۵ خطی از دیات و حدود دادند تا ترجمه کنیم. تجربه دیگر این که سن و حرف و متانت نقش مهمی در فرایند مصاحبه دارد.

- برای زبان دکتر سماواتی از یک متن آین دادرسی کیفری چند خط ترجمه و حدود ده تا لغت تخصصی پرسید. متون فقه حدود ۵ خط قصاص از شرح لمعه باید خوانده و ترجمه می‌شد. دکتر آشوری از نوآوری‌های قانون اد ک جدید و تقاؤت با قانون سابق می‌پرسید. دکتر مهدوی ثابت از کنوانسیون‌های بین‌المللی و جزای عمومی می‌پرسید. دکتر صفاری از مقالات و کتاب خودش (جرائم‌شناسی) می‌پرسید. دکتر شامبیاتی (جزای اختصاصی) هم از کتاب خودش سؤال می‌کرد.

- مصاحبه جزا بد نبود. دکتر شامبیاتی کمی سخت‌گیری می‌کردند. دکتر گل‌دوست هم خوش‌اخلاق و خوش‌برخورد بودند. به پایان نامه کمتر توجه می‌کردند. به مقالات هم نگاهی می‌انداختند. بیشتر از نوآوری‌های قوانین جدید می‌پرسیدند.

- به نظر من خواندن مقدمه آخوندی یا حاشیه‌های دیگر ارتباطی به مصاحبه و اثری در آن ندارد، چون فقط از مفاهیم سؤال می‌شد و نه جزئیات. سؤالاتی که از من پرسیدند به شرح زیر بود:

۱ - جزای عمومی مهدوی ثابت: مرور زمان در چه مواردی نافذ نیست؟ فرق آزادی مشروط در قانون جدید مجازات با قبلی چیست؟

۲. جزای اختصاصی شامبیاتی: فرق مباشر معنوی با سبب چیست؟ قاعده نفسک و مالک لاییک چه مفهومی دارد و مربوط به کدام قسمت از قانون مجازات است؟ سردستگی را توضیح دهید؟ اختلاس شرعی یعنی چه؟
۳. جرم شناسی: فقط نظریات معروف
۴. آین دادرسی کیفری آشوری: راجع به قانون جدید: موارد قرار بایگانی پرونده؟ ایشان بیشتر از خود داوطلب می‌خواست خصیصه‌های قانون جدید رو توضیح دهند.
۵. زبان: متن انگلیسی ۶-۵ خطی برای ترجمه میدادند که تقریباً سنگین بود و چند لغت فارسی را باید به انگلیسی ترجمه میکردید مثل بازپرسی، دادخواست، کیفرخواست، تعقیب، شروع به جرم و
۶. متون فقه جزا: دکتر شکاری متنی برای ترجمه به فارسی میداد. متن من مربوط به شهادت بود و راجع به انواع جراحات مثل دامیه و

- پیشنهاد من این است که برای جرم‌شناسی نظریات را مرور کنید (مثل فشار و کنترول و برچسبزنی). پیشگیری‌ها و انتقادات را وارد به آنها را مطالعه کنید. اکثراً از پیشگیری‌ها بهخصوص پیشگیری وضعی سؤال می‌شد. اصولاً هر استادی سؤالات مربوط به تدریس خودش را می‌پرسد. دکتر شامبیاتی جزای اختصاصی می‌پرسد. قانون مجازات را خوب مطالعه کنید. البته به پایان‌نامه خودتان نیز مراجعه کنید. بعضی از اساتید با دیدن موضوع پایان‌نامه حول محور آن سؤال می‌کنند. خود را مسلط نشان بدھید، ولی هرگز اظهار فضل نکنید. تواضع در مصاحبه خیلی مهم است. البته چون من پارسال قبول شده بودم، برایم مهم نبود و گاهی بحث می‌کردم. اساتید بیشتر به دنبال قدرت استدلال و تجزیه و تحلیل موضوعات حقوقی هستند. استرس مشکلی را حل نمی‌کند. استاد صفاری در مورد تحقیق و پژوهش سؤال می‌کند. خانم دکتر مهرا نبودند. به جای ایشان دکتر سماواتی آمده بود. ایشان بسیار استاد خوب و متین و خوش‌برخورده بودند. سؤالات متعدد بود و امسال نظم خوبی بر مصاحبه حاکم بود. دکتر شامبیاتی سؤالات جزئی می‌پرسیدند. کیفری اختصاصی را خوب مرور کنید. به عنوان مثال دکتر، محرومیت از ارث در صورت قتل فرزند را از جمله مجازات‌های تبعی می‌داند که من تاکنون نشنیده بودم. مجازات‌های تبعی مواردی است که در قانون مجازات اسلامی به عنوان محرومیت از حقوق اجتماعی ذکر شده است. دکتر سماواتی متن می‌داد. متن من آین دادرسی کیفری بود. البته از لغات کیفری تخصصی هم می‌پرسید. دکتر صفاری در مورد داشتن کتاب و مقاله سؤال می‌کرد.

- دکتر آشوری سؤالات آین دادرسی کیفری را بیشتر از قانون جدید و بعض‌اً کلیات می‌پرسید. برای سؤالات دکتر شامبیاتی به نظر من هر چیزی که بخوانید فایده‌ای ندارد، چون همه جور سؤال می‌پرسید. ۴ تا از اساتید در یک اتاق بودند و ۲ تا هم در اتاقی دیگر. از مقاله چیزی نپرسیدند، اما در مورد پایان‌نامه هر استادی که به تخصص او نزدیکتر بود، سؤال می‌پرسید. همه مدارک خود از جمله متن مقاله منتشر شده در مجله، گواهی پذیرش و ... را همراه ببرید. بعضی اساتید ممکن است بخوانند و بعضی‌ها نه.

- در رشته حقوق جزا مصاحبه خیلی جدی است و باید مثل امتحان کتبی خیلی دقیق و جزئی مطالعه کنید. براساس شنیده‌ها رزومه و داشتن مقاله مهم است، ولی خیلی تعیین‌کننده نیست. مصاحبه زبان را امروز دکتر سماواتی انجام دادند. دکتر نجفی و دکتر آقایی نیا حضور نداشتند. برای جرم‌شناسی دکتر صفاری بودند. آین دادرسی کیفری دکتر آشوری سؤال می‌کردند و جزای عمومی و بین الملل هم دکتر مهدوی می‌پرسیدند. سؤالات جزای اختصاصی را هم دکتر شامبیاتی مطرح می‌کردند. دقیق نمی‌دانم که ثابت هستند یا نه، ولی مثل این که روزهای قبل هم بودند، ولی در کل دکتر سماواتی خیلی سهل‌گیرتر از دکتر مهرا بودند.

دکتر مهدوی از ذردی دریابی گرفته تا جرائم سازمانیافته و غیره، دکتر صفاری بزهديده‌شناسی نظریه‌های فشار، دکتر آشوری بیشتر حول پایان‌نامه و برخی تحولات جدید، دکتر شامبیاتی از همه‌جا، دکتر سماواتی ترجمه متن و لغت فارسی به انگلیسی و دکتر شکاری روخوانی و ترجمه متون فقهی سؤال کردند.

- در مصاحبه بنده، برای جزای عمومی دکتر مهدوی سؤالات عوامل رافع مسئولیت را پرسیدند. منظور نام بدن و تعریف کردن نیست، باید می‌گفتم چرا به آنها عوامل رافع می‌گویند. فرق اجبار و اکراه و بحث عنصر روانی در جرایم غیرعمد هم سؤال کردند. کلاً مفهومی سؤال می‌پرسیدند. جزای اختصاصی هم دکتر شامبیاتی در مورد انت و مالک لایک سؤال کردند که «این قاعده در کجای قانون است و شامل پدر بزرگ هم می‌شود یا نه؟». در بخش کیفری دکتر نجفی توانا در حد و قرار بازپرس در این زمینه یک سؤال از قرار بایگانی پرسید و موارد اختلافی بازپرس و دادستان. برای جرم‌شناسی دکتر صفاری اعتقادات واردہ به پیشگیری وضعی، بحث جرم‌شناسی معکوس و نظریه کنترل اجتماعی را پرسیدند. زبان هم دکتر سماواتی متن آینین دادرسی کیفری و ترجمه لغت فارسی به انگلیسی را سؤال کردند. متون فقه متن از شرح لمعه بود و روی تلفظ و ترجمه دقیق سخت‌گیر بود. یکی دیگر از اساتید هم فقط به موضوع پایان‌نامه نگاه کرد. مقالات را هم فقط دکتر صفاری فقط پذیرش‌ها را نگاه می‌کرد. سؤال از پایان‌نامه و مقاله نپرسیدند.

- سؤالات جزا کلاً از متن مواد عمومی قانون جدید بود. جزای بین‌الملل از جزوه آقای مهدوی ثابت در دانشگاه علوم و تحقیقات سؤال شد و برای زبان هم تسلط به لغات مرتبط با جزای عمومی تقریباً کافی بود. برای جرم‌شناسی هم از نظریات سؤال شد که از نظر من خواندن جزو ۱۳۰ صفحه‌ای جامعه‌شناسی جنایی دکتر نجفی ابرندآبادی کفايت می‌کرد. در خصوص آینین دادرسی کیفری هم تسلط کلی بر مواد قانون جدید و قدیم ظاهراً کافی بود.

- جرم‌شناسی: دکتر صفاری؛ پیشگیری وضعی، بزدیدگی اولیه و ثانویه، معایب پیشگیری وضعی، نظریات هیرشی و تفاوت با دیگر نظریات

کیفری: دکتر آشوری؛ معایب و محاسن قانون جدید، تساوی سلاح‌ها

زبان: دکتر سماواتی؛ خواندن متن کیفری و ترجمه آن، ترجمه فارسی به انگلیسی لغاتی مثل ارتکاب جرم، پیشگیری از وقوع جرم و جرایم یقه سفید

متون فقه: دکتر شکاری؛ خواندن متن (که روان‌خوانی خیلی مهم است) و تفسیر متن که از من ارتداد (قسمت اعتقادات حلال و حرام) را پرسید

اختصاصی: دکتر شامبیاتی؛ دسته‌بندی انسان در قانون مجازات، سقط جنین (قبل و بعد از دمیده شدن روح)، چگونگی قتل عمد و غیر عمد

جزای عمومی: دکتر مهدوی ثابت؛ صلاحیت سرزمینی، واقعی و شخصی، حقوق بین‌الملل کیفری چیست؟ صلاحیت هواپیماهای خارجی بر فراز ایران و تکرار جرم و تفاوتش با قانون گذشته.

علوم سیاسی - جامعه‌شناسی سیاسی

۱۰

- برخلاف سال گذشته، مصاحبه خیلی خوب و صمیمی برگزار شد و استاد خیلی خوش‌اخلاق بودند. بیشتر مباحثت حول پایان‌نامه بود و فقط دو سؤال درسی پرسیدند. یک ترجمه از فارسی به انگلیسی مربوط به متن پایان‌نامه هم پرسیدند، علاوه بر این دو سطر به زبان انگلیسی هم خواندم و ترجمه کردم. از رزومه شامل مقاله، توصیه‌نامه و ... اصلاً نپرسیدند. تنها پایان‌نامه را گرفتند و از من سؤال پرسیدند. من با لب خندان وارد شدم و با لب خندان هم بیرون آمدم.

علوم سیاسی - اندیشه‌های سیاسی

۲۱

- پرسش‌ها به شناس برمی‌گردد. البته تسلط بر پایان‌نامه شرط ضروری برای یک مصاحبه موفق است، اما شناس هم بی‌تأثیر نیست. مثلاً نقطه قوت من زبان بود، اما از من اصلاً سؤال انگلیسی نپرسیدند. فقط یک سؤال از پایان‌نامه و بعد سؤالات درسی مطرح کردند. امروز در دانشگاه علوم و تحقیقات، حدود بیست دقیقه فقط از اندیشه غرب از من سؤال پرسیدند، اما از بقیه فقط از پایان‌نامه سؤال کرده بودند.

- همه سؤالات از داخل پایان‌نامه بود. زبان هم زیاد سخت نپرسیدند.

۲۲

علوم سیاسی - مسائل ایران

- سؤالات مصاحبه خیلی جزیی و گیج‌کننده بود. خصوصاً این که استاد پشت سرهم سؤال می‌پرسیدند که موجب عدم تمرکز می‌شد. از من سؤالات زیادی پرسیدند، اما برخورد استاد خوب بود.

۲۳

علوم سیاسی - سیاست‌گذاری عمومی

- من اصلاً از مصاحبه راضی نبودم. با این‌که رشته سیاست‌گذاری بودم، اما دکتر قوام برای مصاحبه حضور داشتند که حیطه کاری ایشان موضوعات روابط آن هم از نوع کلان است. در حالی که این گرایش نه در مقطع دکتری برای ما مفید است و نه در مقطع کارشناسی ارشد چنین درسی داشته‌ایم. هیچکس از مصاحبه راضی نبود.

به پایان نامه نگاه نکردند، حتی عنوان آن را نپرسیدند. مقاله‌ها را هم ندیدند. من یک مقاله علمی-ترویجی داشتم و دو مقاله در دست بررسی علمی-پژوهشی و یک سال سابقه تدریس، که هیچ یک را ندیدند. دکتر قوام پی‌درپی سؤال می‌کرد و بدون فرصت دادن برای جواب، سؤال بعدی را می‌پرسید.

۲۴ علوم اقتصادی

- در مجموع مصاحبه من ۴ دقیقه طول کشید. در مصاحبه، از من اقتصاد خرد شامل لم شفارد-تابع مطلوبیت مستقیم و غیر مستقیم سؤال شد. شرایط مصاحبه هم خیلی دوستانه بود. در مورد پایان نامه از من سؤالی نپرسیدند. دکتر پژویان، ترابی، رنجبر، معمارنژاد، هژبر کیانی، غفاری و چندتای دیگر از استادی که نمی‌شناختم در مصاحبه حضور داشتند. فکر کنم مجموعاً ده نفر بودند. منابعی که من خوانده بودم شامل اقتصاد خرد کوانت؛ اقتصاد کلان برانسون؛ سنجی جزو دکتر هژبر کیانی و کتابش؛ مطالب روز ایران؛ و پاورپوینت‌های دکتر ترابی؛ زبان متون اقتصادی؛ کتاب زبان پیام نور رشته اقتصاد هم خیلی خوب هست و خلاصه مباحث نشر پردازش.

- استادی زیادی در جلسه مصاحبه حضور داشتند (حدود ۸ تا ۱۰ نفر). دکتر پژویان، محمدی، ترابی، غفاری، رنجبر، معمارنژاد و کیانی از جمله استادی ارزیاب بودند. سؤال‌هایی که پرسیدند متنوع بود. از پایان نامه و بیشتر اقتصاد خرد پرسیدند، مثل لم شفارد و لم روی-تابع مطلوبیت مستقیم و غیر مستقیم، منحنی IS، منحنی‌های تولید و مصرف. فکر کنم معیار استادی در دکتری بدون آزمون بیشتر معدل بود.

- نیمی از داوطلبین نیامده بودند. دکتر محمدی و معمارنژاد سؤال‌های خیلی سختی از بچه‌ها می‌پرسیدند. مخصوصاً دانشجوهایی که معدلشان بالا بود. از یکی از بچه‌ها خواستند که با استفاده از استلاتستکی هدفمندی یارانه‌ها را توضیح دهد یا تمام قضیه‌های تقاضای پول را بیان کند. البته رفتار استاد خوب و مؤدبانه بود. من که از مصاحبه‌ام راضی هستم.

- مصاحبه من هم بد نبود. از من در مورد ev و cv و joint product crowding out پرسیدند. بیشتر دکتر معمارنژاد پرسید و سؤال آخر را هم دکتر کیانی و دکتر رنجبر مطرح کردند. از پایان نامه‌ام هم چیزی نپرسیدند.

- مصاحبه خوبی بود. فقط از سوابق آموزشی و پژوهشی هیچ چیز نخواستند. کلاً دو سؤال پرسیدند. یکی از کلان و یکی از خرد. البته من فکر می‌کنم بیشتر رتبه کتبی برایشان مهم بود و مصاحبه خیلی تأثیری نداشته باشد.

- حدود ۷ تا ۸ استاد بودند که شامل دکتر پژویان، کیانی، معمار نژاد، شهرستانی، غفاری و ... بود. از هر نفر نهایتاً یک الی ۲ سؤال می‌پرسیدند و به مقاله و سابقه تدریس و تألیف کتاب و ... هم اهمیتی نمی‌دادند. فقط پایان نامه و معدل‌ها را می‌پرسیدند.

- از من اصلاً در مورد مقاله‌ها و پایان‌نامه‌ام سؤال نکردند و پرسیدند یک تجربه بین‌المللی از خصوصی‌سازی بگو.

- از من اقتصاد خرد سؤال کردند، تابع مطلوبیت مستقیم و غیرمستقیم، لم شپارد، فرق تابع و معادله. از یکی از مقاله‌هایم سؤال کردند. سعی کنید با اعتماد به نفس بروید.

- از من سه سؤال کردند. دو تا واقعاً سخت بود و یکی خیلی ساده. اول تعریف Im را سؤال کردند که جواب دادم. بعد در مورد خصوصی‌سازی در کشور چین و شوروی سؤال کردند که نتوانستم جواب بدهم. بعد فرق کارایی و بهره‌وری را سؤال کردند که فقط توانستم بهره‌وری را تعریف کنم.

- در مورد پایان‌نامه بیشتر در مورد مدل به کاررفته سؤال می‌پرسند.

- سعی کنید جلسه مصاحبه را به دست بگیرید و به سمت‌وسوی دانسته‌ها و نقاط قوت خود سوق دهید، برای مصاحبه من دکتر محمدی نبود، ولی دکتر پژویان سوالات منطقی پرسید.

- روزی که به من مصاحبه رفتم، از هیچ کس سؤال زبان نپرسیدند. مقالاتم را هم متأسفانه نگاه نکردند. از همه افراد حاضر در مورد پایان‌نامه پرسیده بودند. از من تابع مطلوبیت مستقیم و غیر مستقیم و نحوه استخراج‌شان را پرسیدند. میل نهایی به مصرف و فرق منحنی مصرف یکسان و خطی و ... را هم پرسیدند. برخورد اساتید خوب و مؤبدانه بود و همراه با احترام.

- برخوردها بسیار دوستانه بود، خصوصاً دکتر غفاری که نقش مهمی در کاهش استرس داوطلبین داشت. تعداد غایب‌ها قابل توجه بود، فکر می‌کنم حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد نیامده بودند.

- در مصاحبه من بیشتر از اقتصاد کلان پرسیدند و تأکیدشان بر رابطه منحنی فیلیپس و خنتی بودن پول بود. علاوه بر این در مورد تحلیل وضعیت نرخ ارز هم سؤال پرسیدند. رزومه و مقالات هم برایشان اهمیتی نداشت.

تاریخ

۲۵

- مصاحبه نظم زیادی نداشت. مصاحبه ما که حدوداً ۱۸ نفر بودیم، از ۹ صبح شروع شد و تا حدود ۳:۳۰ بعدازظهر طول کشید. البته از ساعت ۲، افرادی که بعدازظهر مصاحبه داشتند به ما اضافه شدند و اوضاع بی‌نظم‌تر شد.

مدرک کارشناسی ارشد و ریزنمرات و ... را اصلاً نگاه هم نکردند. ۵ استاد پشت میزهای یک اتاق نشسته بودند و داوطلبین را در گروههای ۴ نفره صدا می‌زدند داخل اتاق. دکتر فروزش در مورد تاریخ اسلام و ایران اسلامی سؤال می‌پرسیدند و مقالات و تأثیفات و ... را یادداشت می‌کردند. دکتر شعبانی با روی گشاده و شوکی سؤالات ایران باستان و جهان را می‌پرسیدند. دکتر حسni هم خیلی جدی در مورد پایان‌نامه سؤالات پیچیده می‌پرسیدند و در آخر هم تاریخ معاصر می‌پرسیدند. دکتر آزادگان هم یک کتاب حاوی متون انگلیسی از دوره‌های مختلف تاریخی داشتند که از هر نفر می‌خواستند یک پاراگراف را ترجمه کنند. در آخر هم استاد دیگری دو کتاب عربی که ظاهراً یکی از آنها نهج‌البلاغه بود و دیگری یک متن تاریخی را به داوطلبین می‌دادند تا چند خط ترجمه کنند. کلاً تمرکز روی معلومات درسی بود.

- در این مصاحبه ریزنمرات را اصلاً نگاه نمی‌کردند. فقط مقالات چاپ شده را قبول می‌کردند.

مدیریت ۲۶

- من برخی از پرسش‌های علمی را پاسخ دادم، اما برخی را نه. تصورم این بود که از پایان‌نامه‌ام بپرسند. اما استاد محترمی که پایان نامه‌ام را کنترل می‌کرد، ناگهان پرسشی راجع به یک نوع خاص از فرضیه‌ها مطرح کرد که متأسفانه من یادم رفته بود. نمی‌دانستم برای مصاحبه جزئیات روش پژوهش را هم باید بخوانم. چند سطر از یک متن انگلیسی را به خوبی ترجمه کردم. فوق لیسانسم غیرمرتبط است. مدرک زبانم را پذیرفتند اما مقاله‌هایم را اصلاً قبول نکردند و هیچ نمره‌ای بابت مقالات نگرفتم! شاید ۵-۶ پرسش علمی را جواب ندادم، اما ۳-۴ سؤال را جواب دادم.

- از شانس بد من، طبق شماره پرونده اولین نفر برای مصاحبه بودم. قرار بود ساعت ۱۰ مصاحبه‌ها شروع شود. اما استاید ساعت ۱۱ آمدند. به عنوان نفر اول داخل اتاق مصاحبه رفتم. یکی از استاید بروخته چندان خوبی نداشتند و حتی به درصد پایین یکی از درس هاییم در آزمون کتبی واکنش نشان دادند. من گیج و مبهوت بودم. هیچ مدرکی را نگاه هم نکردند. مقاله‌های مجلات تخصصی را هم قبول نکردند و فقط ISI و ISC مدنظرشان بود.

استاید دیر آمده بودند و در اتاق دائم باز و بسته می‌شدند. استاید یکی یکی می‌آمدند، چند بار پیشخدمت آمد، یک بار چای آورد، یک بار میوه آورد! کوچکترین تمرکزی برایم نماند. تنها نکته مثبت مصاحبه فقط ترجمه‌ام بود که یک پاراگراف از یک متن بسیار دشوار را به خوبی ترجمه کردم. هنگامی که آی دی مدرسی ام را نشان دادم تا بلکه نمره تدریس در دانشگاه مدنظر قرار گیرد، استاید با فرد تازه‌واردی سلام و احوالپرسی می‌کردند. بعد هر آنچه که فکرش را بکنید، از من پرسیدند. استاد روش تحقیق، پایان‌نامه کارشناسی ارشدم را دید و بعد یک سؤال فرعی راجع به یک نوع فرضیه خاص پرسید.

- معمولاً سؤال زبان انگلیسی از روی کتاب انگلیسی با عنوان «رفتار سازمانی» بود، که خواندن صحیح یک پاراگراف به همراه ترجمه مدنظر بود. دروس مربوط به گرایش خود و همچنین نظریات معروف را به دقت بخوانید، به عنوان مثال داوطلبین گرایش تطبیقی و توسعه در رشته مدیریت دولتی کتاب تطبیقی و توسعه را مطالعه کنید. عنوان انگلیسی پایان‌نامه خود را حتماً بدانید و شیوه آماری به کار گرفته شده در پایان‌نامه را مرور کنید. تمرکز سؤالات بیشتر بر تئوری‌ها و نظرات مکاتب و دانشمندان است.

۲۷ مدیریت دولتی

- من مصاحبه بدون آزمون داشتم. اتاق مصاحبه به چهار بخش تقسیم شده بود و هر دفعه ۴ نفر را با هم صدا می‌کردند. دکتر نجف بیگی متن زبان را می‌گفتند ترجمه کن، استاد میرسپاسی و استاد فقیهی مدیریت پرسیدند. استاد معمارزاده از پایان نامه سؤال می‌کردند و استاد شیروانی خطمشی.
- دکتر میرسپاسی و دکتر معمارزاده حتماً حضور دارند. تسلط به پایان نامه و آمادگی زبان از هر چیز دیگری مهم‌تر است. یک بیوگرافی از خودتان و یک خلاصه از پایان نامه‌تان به زبان انگلیسی آماده کنید.
- باید بتوانید خودتان و رشته‌تان و علت علاقه به تحصیل در مقطع دکتری را به زبان انگلیسی توضیح دهید. ضمناً رویکرد دکتر میرسپاسی در سؤال پرسیدن بیشتر حول کتاب مدیریت منابع انسانی و روابط کار خودشان است.
- مصاحبه شرایط خوب و آرومی داشت. اما هیچ یک از اساتید را نمی‌شناختم. از من دو سؤال تخصصی پرسیده شد که یکی مدیریت تعارض و رویکردهایش و دیگری تعریف رهبری بود. یک متن انگلیسی هم برای ترجمه داده شد که کمی سخت بود. در کل من از مصاحبه راضی نبودم، مدارک را ندیدند و فقط برایشان مقالات علمی پژوهشی چاپ شده مهم بود.
- اساتید مصاحبه‌گر چهار نفر بودند و من فقط دکتر معمارزاده را می‌شناختم. سؤال خاصی از من نپرسیدند. فقط یک متن زبان را خواندم و ترجمه کردم. یک سؤال علمی هم می‌پرسیدند که برای هر کس متفاوت بود و بقیه سؤالات فردی بود و به رزومه بستگی داشت.
- من کرمان به مصاحبه رفتم. از گرایش مربوطه سؤالات زیادی پرسیدند. آمار و نیز رفتار و منابع انسانی پرسیدند. زبان انگلیسی از من چیزی نپرسیدند، ولی از خیلی‌ها پرسیده بودند. مدارکم را گرفتند و پس از بررسی برگردانند. فقط از دروسی که تدریس کرده بودم، پرسیدند. درمورد شهریه هم پرسیدند که مشکلی نداشته باشم. مصاحبه حدود یک ربع ساعت طول کشید.
- من هم کرمان بودم و شدیداً اذیت کردن. سؤالاتی می‌پرسیدند که معلوم نبود از چه منبعی است. اصلاً راضی نبودم.
- در علوم و تحقیقات تهران: ۱. یک پاراگراف متن انگلیسی از یک کتاب را باید می‌خواندی و ترجمه می‌کردی؛ ۲. بر پایان نامه مسلط باشید، از آن سؤال می‌کنند؛ ۳. تئوری‌ها- منابع انسانی و رفتار را بلد باشید.
- نمونه سؤالاتی که از داوطلبان پرسیده بودند، بدین شرح است: ۱. تعریف مدیریت دولتی؛ ۲. تعریف تعارض و رویکردها؛ ۳. استراتژی افقی و عمودی؛ ۴. تعریف ساختار و ابعاد آن؛ ۵. مدیریت دانش؛ ۶. کتاب آون هیوز؛ ۷. کتاب منابع انسانی دکتر میرسپاسی؛ ۹. تعریف رهبری.

۲۸ مدیریت صنعتی

- در ابتدا گفتند یک فرم از مرکز کپی همانجا بگیریم و پر کنیم که شامل مشخصات فردی و محل تحصیل و معدل مقاطع لیسانس و فوق لیسانس بود. همچین گفته شده بود پشت همین صفحه در چند سطر هدف خود را از تحصیل در مقطع دکتری بیان کنید و کپی کارنامه آزمون دکتری را هم ضمیمه کنید. بعد هم کنار اتفاقی که نوشته بود «محل مصاحبه مدیریت صنعتی» منتظر ماندیم تا دو سه تا از اساتید آمدند. بعد یکی از آنها آمد بیرون و فرمها را از همه تحويل گرفت و رفت داخل اتفاق و یکی ایجاد را صدا کردند. داخل اتفاق یک میز بود که یک سر میز، رئیس جلسه بود که فکر می‌کنم مدیر گروه مدیریت صنعتی بود، دو تا استاد این طرف میز و دو تا استاد آن طرف میز نشسته بودند. من هم نشستم روی رئیس. یک کتاب انگلیسی با جلدی قرمزنگ جلوی من گذاشته بودند، با موضوعات کلی مدیریت.

اول از من مدارکم را خواستند، ریز نمرات لیسانس و فوق لیسانس و توصیه‌نامه‌ها و مقالات و خلاصه هر چه بود تحويل دادم که همه اساتید دیدند و بررسی کردند.

از بعضی‌ها در مورد مقالات‌شان پرسیده بودند ولی از من چیزی نپرسیدند. بعد گفتند یک صفحه از کتاب را خودت به تصادف باز کن و بخوان. حدود سه سطرش را خواندم، به فارسی پرسیدند «درباره چه بود؟»، من گفتم «مدیریت دانش»، گفتند «یک مقدار در مورد مدیریت دانش توضیح بده». یعنی از من کلامه انگلیسی نپرسیدند. البته با بعضی‌ها انگلیسی مکالمه کرده بودند و از بعضی‌ها سوالات انگلیسی پرسیده بودند. برای من به همان سه سطر خواندن اکتفا کردم.

- یک سوال در مورد تحلیل عاملی از من پرسیدند. بعد در مورد پایان‌نامه‌ام پرسیدند که چه کار کردم. یک توضیح کلی دادم. چون موضوع پایان‌نامه‌ام مقایسات زوجی و تحلیل سلسه‌مراتبی بود، چند سوال در مورد این روش‌ها پرسیدند و همین‌طور روش‌های کمی مشابهی که استفاده نکرده بودم و دلیل استفاده از این روش‌ها را سوال کردند. بنابراین حتماً روی روش‌های کمی پایان‌نامه مسلط باشید.

- زمان مصاحبه حدود ده دقیقه شد، برخوردهشان کاملاً صمیمی و محترمانه بود و به خاطر نوع برخورد و فضای مصاحبه هیچ استرسی نداشتیم.

- اساتید مصاحبه‌کننده دکتر رادفر، طلوعی، افشار، ایرانزاده و حسینی بودند.

- من جزو اولین نفرات مصاحبه‌شونده بودم. فقط دکتر طلوعی و یک استاد مسن دیگر آمده بودند. دکتر طلوعی با وجود برخورد خوبش سوالاتی پرسید که من - با وجود داشتن چندین مقاله در نشریات معتبر بین‌المللی و کنفرانس‌های معتبر و پایان‌نامه با نمره عالی و مطالعه فراوان قبل از مصاحبه - احساس بی‌سوادی کردم. البته گرایش تحصیلی و انتخابی من تولید و عملیات بود، اما سوالات آقای دکتر مربوط به رشته خودشان یعنی شبیه‌سازی و OR بود:

۱- تفاوت برنامه‌ریزی خطی و غیرخطی را به زبان انگلیسی توضیح بده.

۲- اگر یک نقطه بهینه به شما بدهند، چگونه اثبات می‌کنید که آن نقطه بهینه است؟

۳- یک پاراگراف از کتاب روی میز - Simulation - را انتخاب کن با صدای بلند بخوان و ترجمه کن.

ترجمه‌ام خوب بود و تأیید کردند. اما پاسخی که به دو سؤال دیگر دادم مقبول نیفتاد. به رزومه (سوابق پژوهشی، کار در صنعت و مدارکم) نیز هیچ توجهی نکردند.

استاد محترم دیگری هم که نمی‌شناختمش در حوزه رفتار سازمانی و مدیریت پرسیدند:

- ۱ - هوش هیجانی و نظریات مرتبط با آن
- ۲ - نظریه آشوب

که توانستم تا حدی پاسخ صحیح دهم. البته ایشان در نهایت بزرگواری زونکن مدارک و سوابق علمی پژوهشی مرا ورق زدند و چند سؤال در ارتباط با شغل و محل تحصیل در مقاطع گذشته پرسیدند.

- مصاحبه مختصر و سؤالات پراکنده بود. استاد مصاحبه‌کننده دکتر افشار، حسینی، ایرانزاده رادر و اسلقی بودند. کتاب، پایان‌نامه، مقاله و سوابق تدریس مبنای بود برای سؤالات. ولی بیشتر در حوزه نظریات نوین تصمیم‌گیری سؤال می‌پرسیدند.

- دکتر انوری، ایرانیان، سیدی، جوکار، سلطانی، کاظمی و ... در مصاحبه حضور دارند. در ابتدا همه چیز عالی بود، دکتر طلوعی از من راضی بود. اما بعد که دکتر افشار کاظمی آمدند، مرا سؤال پیچ کردند. با این حال در مجموع راضی بودم. روشانی زبان و سؤالات آمار و تولید را خوب جواب دادم، اما سؤالات تحقیق در عملیات را خوب پاسخ ندادم.

- فضای مصاحبه فوق العاده بود. وقتی وارد اتاق مصاحبه شدم، دکتر طلوعی لبخند می‌زد که باعث شد استرسم از بین برود. بعد از سلام و احوالپرسی، دکتر طلوعی از من خواست که خلاصه پایان‌نامه کارشناسی ارشدم را به انگلیسی توضیح دهم. از قبل متنی را حفظ کرده بودم، اما وقتی شروع به گفتن کردم، صدایم چنان می‌لرزید که خودم خنده ام گرفت. بایت لرزش صدایم عذرخواهی کردم، که دکتر گفت «نگران نباش طبیعی» و شروع کرد استادی و خودش را معرفی کرد تا فضا عوض شود. بعد چون من شیرازی بودم، به شوخی بحث خوش‌گذران بودن شیرازی‌ها مطرح شد و با کلی خنده در مورد دلایل تبلی شیرازی‌ها حرف زده شد! بعد دیگر اثری از استرس نبود، اما متنی که حفظ کرده بودم، به خاطر نیاوردم. فقط عنوان پایان‌نامه را به انگلیسی توضیح دادم. بعد دکتر طلوعی به یکی از استادی که فکر کنم دکتر ایران‌زاده بودند، گفتند «هر سؤالی دارین بپرسین!». ایشان هم شروع به پرسش از سؤالات جزئی آماری و تحقیق در عملیات کردند که فکر کنم تنها به یک سؤال جواب دادم، چون از مباحثی می‌پرسیدند که اصلاً استادی ما درس نداده بودند! وقتی گفتم به ما اینها را تدریس نکرده‌اند، استادی تعجب کردند. سپس از آزمون‌های آماری پرسید و برنامه‌ریزی غیرخطی و زمانی و روش حل آنها، تفاوت‌های ایشان و روش الکتره و کمترین مجذورات تصمیم‌گیری! خلاصه سؤالات زیادی پرسید. در آخر هم گفت خطای نوع اول و دوم را بگو که اصلاً فکر نمی‌کردم در مصاحبه چنین چیزی بپرسند. بعد که سؤالاتش تمام شد، به دکتر البرزی گفت «سؤالاتون رو بپرسید!». ایشان هم بی وقه سؤال می‌پرسید و حتی فرصت تمام کردن جمله‌هایم را نداشتند. از روش‌های تولیدی و پیش‌بینی تقاضا، مهندسی ارزش، مواد و ضایعات، مهندسی مجدد و یک سؤال تحلیلی هم از رفتار سازمانی پرسید. رزومه‌ام را که ابتدای مصاحبه تحویل گرفته بودند، در هنگام پاسخ دادن به پرسش‌های دکتر طلوعی بررسی کردند، ولی نه از معدلم پرسیدند و نه از مقاله‌ها و یا پایان‌نامه. در کل برای من همانند یک کنکور شفاهی بود. من فکر می‌کردم در مصاحبه به تسلط کلی افراد و دانسته‌های خارج از درس و کارهای پژوهشی و پایان‌نامه می‌پردازند و نهایتاً دو سؤال درسی هم مطرح می‌شود، اما دیدم بر عکس، فقط سؤالات مرتبط درسی پرسیده می‌شد.

- من ساعت ۱۴ به مصاحبه رفتم. به عنوان اولین نفر اسمم را صدا زندن. دو نفر داخل اتاق بودند که فکر کنم یکی از آنها دکتر ایرانزاده بود. پایان نامه و کلربوکی که مدارکم داخل آن بود را گرفتند. استرس داشتم، اما صدایم نمی‌لرزید. اما استرس باعث شد چیزهایی که می‌خواستم بگویم را فراموش کنم. از من خواستند پایان نامه‌ام را توضیح بدهم. خودم از توضیحاتم راضی نبودم. بعد از من پرسیدند NPHARD چیست؟ توضیح دادم و کمی راجع به این موضوع بحث کردیم. بعد توضیح دادم که برای پایان نامه ام خیلی زحمت کشیده‌ام و واقعاً موضوع سختی بود. گفتند «کار پایان نامه‌ات خوبه». بعد هم از من پرسیدند «فارغ التحصیل شدی؟ کار می‌کنی؟». سپس یک متن از کتاب استراتژیک به من دادند که بخوانم و بعد پرسیدند که موضوع متن چه بوده است. راجع به QFD، کایزن، نظریه آشوب، نظریه مک‌کلند و مبحثی در حوزه سی آر ام نیز سوال پرسیدند. از بین اینها بر نظریه آشوب و ویژگی جاذبه‌های غریب متمرکز شدند که کامل جواب دادم. بقیه اساتید هم پشت سر هم سوال می‌کردند و فرصت کافی برای پاسخ دادن به من نمی‌دادند. در مجموع مصاحبه‌ام ۱۰ دقیقه طول کشید. البته برخی داوطلبین می‌گفتند صبح ۶ استاد برای مصاحبه حضور داشته‌اند و مصاحبه هر فرد حدود ۳۰ دقیقه طول می‌کشیده است.

۱۹ مدیریت آموزشی

- رتبه من حدود ۲۰ بود و سؤالاتی مانند مدیریت کینه‌توزی، مدیریت تحول، روابط انسانی و رفتار سازمانی را مطرح کردند که با توجه به این که حالم خوب نبود نتوانستم خوب جواب دهم. زبان را هم خوب جواب ندادم.

- گروه مصاحبه مدیریت آموزشی عبارت بودند از: دکتر تقی‌پور ظهیر، دکتر قورچیان، خانم دکتر جعفری و احتمالاً دکتر زمانی. برخوردها خوب بود. یک پاراگراف را به انگلیسی باید می‌خواندی و ترجمه می‌کردی. مقاله و کتاب اگر داشتید ببرید. افرادی که رتبه شان خوب است امیدوار باشند.

- ترجمه یک متن کوتاه زبان و چند سؤال تخصصی از من پرسیده شد. در ضمن یک پرینت از کارنامه همراه خودتان ببرید.

- ابتدا زمانی که داشتند مدارک را می‌دیدند، گفتند خودتان را معرفی کنید. در همین هنگام، به قسمتی از کتابم اشاره کردند و گفتند که در موردش توضیح بدهم. چند سؤال تخصصی در زمینه جامعه‌شناسی و چارچوب نظری پایان نامه، هدف از آمدن به این رشته و یک متن تخصصی کوتاه از یک کتاب خیلی جدید از من پرسیده شد. اگر چه اجازه نمی‌دادند زیاد توضیح بدهی، اما تقریباً نیم ساعت طول کشید. در کل برخوردهشان بد نبود. به سؤالات تقریباً جواب دادم، اما زبان خیلی سخت بود.

- در ابتدا یک فرم به شما می‌دادند که رزومه خود را در آن می‌نوشتید، حتماً کارنامه آزمون دکتری را هم باید به همراه داشتید و پشت این برگه باید هدف از ادامه در مقطع دکتری را می‌نوشتید، که به نظر جدی نمی‌آمد. در این فرم مقالات ISI امتیاز جداگانه ای داشت.

همچنین کتب و ترجمه و معدل کارشناسی ارشد و استعداد درخشنan بودن و ... هم مدنظر بود که این قسمت را خودشان از شما سؤال می‌کردند و بر طبق همان نمره می‌دادند که جماعت ۵۰ می‌رسید. علاوه بر این، نظر خود گروه مصاحبه‌کننده هم بود که ۲۰ امتیاز داشت و در مجموع می‌شد ۷۰ امتیاز. از ساعت ۷:۳۰ تا ۱۰:۳۰ منتظر بودم تا نوبتم بشود، گویا برطبق حروف الفبا مصاحبه می‌گرفتند. مصاحبه‌ها بیش از ۱۰ دقیقه طول نمی‌کشید و بیشتر افرادی که آمده بودند، سن بالای ۴۰ با سابقه کاری و تعداد مقالات زیاد بودند. اساتیدی که مصاحبه می‌کردند: دکتر قورچیان، دکتر جعفری، دکتر تقی پور ظهیر، دکتر نادی، دکتر زمانی و دکتر ناظم. فقط دکتر ظهیر از من یک سؤال در مورد منابع انسانی پرسیدند و سؤالاتشان در مجموع مشکل بود. یک پاراگراف متن زبان هم به من دادند که باید تلفظ و ترجمه را بلد باشید، ضمن این که مدرک زبان هم برایشان مهم است و دو کلمه هم معنی پرسیدند. اما اصلاً از پایان‌نامه و متن مقالاتم سؤالی نکردند و حتی رزومه و مدرک کارشناسی ارشد و ریزنمرات را نگاه نکردند و در کل از روند مصاحبه از لحاظ کیفیتی راضی نبودم. فقط فضای آرامی داشت.

- سؤالاتی که پرسیده می‌شد از هر فردی در حوزه‌های مختلف بود: مدیریت استراتژیک، منابع انسانی، نظارت و راهنمایی، مدیریت تحول و تغییر، مکتب‌ها و نظریه‌ها. فقط یک سؤال در زمینه مدیریت از هر فرد پرسیده می‌شد. زبان هم یک متن دو خطی یا سه خطی که لزوماً اختصاصی نبود و بیشتر حالت عمومی داشت برای ترجمه داده می‌شد.

- زمان مصاحبه ۱۰ دقیقه بود. بعد از این که چند سؤال از شما پرسیده شد، مدارک را تحویل می‌گیرند که شامل مقالات و تالیفات و طرح پژوهشی و ... است. از بعضی افراد زبان در حد دو خط پرسیده می‌شد که متن ساده و روانی بود. در حوزه مدیریت آموزشی هم تنها یک سؤال پرسیده می‌شد.

- در مجموع فضای مصاحبه آرام و بدون استرس و نگرانی است و افراد مصاحبه‌کننده بسیار با آرامش جلسه را اداره می‌کنند. وقتی وارد شدم، متن زبان با عنوان اصول مدیریت را خواندم و ترجمه کردم. متن فوق العاده ساده‌ای بود. سپس دکتر تقی پور ظهیر سؤالی درباره تئوری‌های سازمانی و مکتب نئوکلاسیک و بهره‌وری پرسیدند و بعد از آن مدارک پژوهشی را از من خواستند. اصلاً از پایان نامه سؤال نپرسیدند و مصاحبه‌کننده‌ها خانم‌ها دکتر جعفری و زمانی و آقایان دکتر تقی پور ظهیر، میرسپاسی، قورچیان و ناظم بودند.

- در مصاحبه اول از من ترجمه زبان پرسیدند که خیلی خوب ترجمه کردم. دکتر تقی پور یک سؤال علمی پرسید که آن را هم خوب جواب دادم. یکی از اساتید خانم که نمی‌شناختم هوایم را داشت. مدرک زبان و توصیه‌نامه‌هایی از اساتید معتبر داشتم که آنها را گرفتند، اما سابقه تدریس زیادی که داشتم اهمیتی برایشان نداشتند و گفتند که مرکز آزمون امسال نمره‌ای برای تدریس درنظر نگرفته است. در آخر یکی از اساتید پرسید که «شما که اطلاعات خوبه، چرا نمره‌ات خوب نیست؟»، من هم واقعیت را گفتم که چون نیمساعت دیر رسیده بودم، استرس داشتم.

- اگر زبان‌تان خوب نیست، لازم نیست آن را عنوان کنید. متن زبانی که در اختیارتان قرار می‌دهند یا بسیار سخت هست، که معمولاً کسانی هم که در سطح بالایی از نظر زبان هستند ممکن است که نتوانند ترجمه کنند و یا متنی هست که می‌توانید با دانسته‌های تخصصی رشته خودت مفهوم آن را درک کنید و به جای ترجمه تحت‌الفظی بگویید که این متن این مفهوم را دربردارد.

- مصاحبه اصلاً نه نگران‌کننده بود و نه استرس‌زا. متن زبان یک پاراگراف کوچک و بسیار ساده بود. دکتر ظهیر از مباحث کتاب مدیریت آموزشی چند سؤال پرسیدند. از پایان‌نامه هم چیزی نپرسیدند.

- برای مصاحبه بدون آزمون مدیریت آموزشی، رفتار سازمانی را خوب بخوانید؛ نظریه پردازهایی مانند تایلر، میتنزبرگ، مازلو و ... را بخوانید؛ ارزشیابی‌ها را یاد بگیرید؛ به این فکر کنید که مشکلات آموزشی چیست؛ متنی برای ترجمه به شما میدهنند؛ مؤدب و باوقار باشید؛ اجازه بدھید سؤال تمام شود، بعد جواب بدھید.

۳۰ مدیریت منابع انسانی

- در مصاحبه قزوین، کتاب مدیریت منابع انسانی دکتر میرسپاسی محور هست. در مورد تز دکتری هم باید مطلبی برای گفتن داشته باشید.

۳۱ مدیریت محیط زیست - حقوق محیط زیست

- اساتیدی که در مصاحبه این رشته حضور داشتند: ۱. دکتر عباسپور، ریاست دانشکده محیط زیست و انرژی؛ ۲. دکتر فرهاد دبیری، مدیر گروه حقوق محیط‌زیست؛ ۳. دکتر داریوش کریمی، معاون حقوقی سازمان محیط‌زیست؛ ۴. دکتر حسنی، مسئول پژوهش دانشکده؛ ۵. دکتر منصور پورنوری، استاد رشته حقوق دریاها؛ ۶. دکتر هرمیداس باوند، استاد؛ ۷. دکتر جوزی، استاد. خونسردی خود را در مصاحبه حفظ کنید، تمامی مقالات و کتاب و ... را منظم و با ترتیب چیدمان کنید، بگذارید سؤال به پایان برسد و بعد پاسخ بدھید. به پایان نامه کارشناسی ارشد خود مسلط باشید و حتماً چکیده انگلیسی خود را حفظ کنید.

۳۲ مدیریت فناوری اطلاعات

- سؤالات تخصصی فناوری اطلاعات:
- ۱. تفاوت rup و SSADM چیست؟
- ۲. استراتژی‌های IS کدامند؟
- ۳. ویکی از الگوریتم‌های BI؟

و البته یکی از اساتید از من پرسید «مدل یعنی چی؟» و با جوابی که از خودم دادم، باعث خنده آنها شدم!
البته ۱۰ دقیقه هم انگلیسی صحبت کردم. هیچ یک از اساتید راجع به پایان نامه چیزی نپرسید.

سیم

مدیریت بازرگانی - مدیریت بازاریابی

- سؤالاتی که از من پرسیدند به شرح زیر است:

۱. Prosumer چیست؟

۲. فرق بازاریابی بین الملل و جهانی. مزایای جهانی با ذکر مثال.

۳. نقشه ادراکی چیست؟

۴. اصل بازاریابی؟

۵. بازار چیست؟

۶. بازاریابی پیوندی چیست؟

۷. اولین نظریه پرداز بازاریابی خدماتی کیست؟

۸. چند تن از بزرگان بازاریابی؟

و چند سؤال دیگر که چون کلآن نشنیده بودم، در ذهنم نمانده است.

- سؤالاتی که از من پرسیدند این بود که «از بین integration , alignment va transaction (در صورتی که سود ثابت باشد) کدام را انتخاب می کنید؟»، «استراتژی های ترکیبی پورتر را توضیح دهید و بگویید شما کدام را انتخاب می کنید و چرا؟» و «فرق بازاریابی و فروش و فلسفه بازاریابی و فروش را توضیح بدهید.».

- بیشتر اساتید اعضای هیأت علمی واحد علوم و تحقیقات بودند و فکر می کنم از سایر واحدهای مجری هم آنجا حضور داشتند. برخورد اساتید، خوب و مؤدبانه بود. دو یا سه نفر از اساتید که مسن تر به نظر می رسانیدند، چند سؤال درسی پرسیدند. سؤالات برای افراد مختلف متفاوت بود و این طور که من متوجه شدم به صورت فی البداهه و همان موقع طرح و پرسیده می شد. مثلاً در مورد من، ایده بعضی سؤالات را از موضوع پایان نامه ام الهام گرفته بودند؛ موضوع پایان نامه من در حوزه بازاریابی نبود؛ اما سؤالاتشان را به بازاریابی مرتبط کردند که من بلد نبودم؛ فرض کنید موضوع پایان نامه یک نفر انگیزش کارکنان باشد؛ ممکن است سؤالاتی در مورد انگیزش مشتریان یا تفاوت انگیزش کارکنان بخش بازاریابی با سایر بخش ها پرسیده شود! یا ممکن است اصلاً از یک چیز دیگر الهام بگیرند و در حوزه ای دیگر سؤال بپرسند؛ خلاصه مشخص نیست چه می پرسند؛ از خود پایان نامه سؤالی از من نپرسیدند؛ مثلاً به چه نتایجی رسیدم یا روش چه بوده و زبان هم نپرسیدند. مدارک علمی - پژوهشی را گفتند که بدhem دست یکی از اساتید که بررسی کند؛ وقتی من سرگرم پاسخ دادن به سؤالات بودم، ایشان مدارک را بررسی کرد و سؤالی هم نپرسید و در پایان مصاحبه مدارک را به من پس دادند. در کل زمان مصاحبه کوتاه بود؛ شاید زیر ده دقیقه.

- مدارک مقالات را همراه داشته باشید، مطالعه می کنند و به شما پس می دهند. از پایان نامه من سؤال نپرسیدند. (پایان نامه را شده بودم). تنها سؤال تخصصی پرسیدند: چند سؤال از برنده، بازاریابی داخلی، بازاریابی منابع انسانی، سطوح بازاریابی و رفتار خرید پیچیده. من دانشجوی علوم و تحقیقات تهران نبودم و اسامی مصاحبه کننده ها را نمی دانم، فقط آقای دکتر حیدر زاده را می شناختم. کلآن اسامی مصاحبه کننده ها زیاد زوم نکنید، فکر نمی کنم تأثیری داشته باشد. نحوه برخورد همه اساتید فوق العاده خوب بود، من به هیچ وجه انتظار چنین فضای صمیمی را نداشتم. ضمناً اولین شرط برای موفقیت در مصاحبه داشتن اعتماد به نفس است.

در مصاحبه من این سوالات را پرسیدند:

۱. آماره آزمون چیست؟

۲. محدودیت‌های تحقیق و محقق هر کدام چیست؟

۳. بازار چیست؟

۴. چرا زبان کم زدی؟

۵. دیدگاه پست مدرنیسم و مدرنیسم چه فرقی دارند؟ هر کدام درباره قدرت چه می‌گویند؟

۶. از پایان‌نامه هم سوالات زیادی مطرح کردند.

- رفتار مصاحبه‌کنندگان خوب نبود. مصاحبه من ۶ دقیقه زمان برد. از من درباره پایان‌نامه پرسیدند. سوالات روش تحقیق و کمی هم درباره بازاریابی پرسیدند. به هر حال اعتماد به نفس‌ستان را حفظ کنید، چون بیشتر یک جور تست روان‌شناسی است.

- از من بیشتر از پایان‌نامه سوال کردند، چون موضوع کار من خاص بود. تا آنجایی که از دوستان قبل و بعد حاضر در جلسه جویا شدم، قاعده خاصی برای سوالات نداشتند. از من روش تحقیق کیفی، روابط عمومی و مدیریت ارتباط با مشتریان سوال شد. من فقط دکتر حیدرزاوه را می‌شناختم که رئیس جلسه بود و محوریت بحث با ایشان بود.

- سوالات فوق العاده سنگینی از من پرسیده شد و خیلی اذیت شدم. از من ۶ سوال تخصصی پرسیدند و من فقط به ۴ تا، آن هم به صورت ناقص جواب دادم.

- دکتر حیدرزاوه مسئول بودند، دکتر عبدالوند و خیری و قاسمی و حمدی و وظیفه‌دوست هم حضور داشتند. به روزمه توجهی نداشتند و سوالات متفاوتی از منابع انسانی رفتار سازمانی بازاریابی و ... می‌پرسیدند.

- مدارکتان کامل و مرتب و تمیز باشد. از همه مدارک احتیاطاً کمی تهیه کنید. کمی کارنامه را حتماً همراه داشته باشید. استرس خود را کنترل کنید. اگر چه سوابق را خیلی سریع نگاه می‌کردند، سعی داشتند از هر کدام چیزی بپرسند. بنابراین به همه رزومه خود مسلط باشید.

- دکتر حیدرزاوه، سعیدی، خیری، عبدالوند، نیکومرام، وظیفه‌دوست، میرابی و دکتر پژمان جعفری حضور داشتند. سوالات متفاوت بود. از عده‌ای سوال علمی نپرسیدند و از یک نفر شنیدم که ۱۲ سوال مختلف پرسیده بودند. شاید از بین ۱۰۰ نفر، از دو نفر سوال زبان پرسیدند.

- برای مصاحبه این رشته موارد زیر را مدنظر داشته باشید:

۱. تسلط خیلی کامل بر پایان نامه (بر منابع و متن)

۲. تسلط بر اصول بازاریابی کاتلر و سه استاد

۳. آشنایی با تئوری‌های مدیریت و نظریه‌های معروف و مهم

۴. عدم استرس

۵. آشنایی با آمار و روش تحقیق

۶. اطلاعات عمومی بالا در مورد نشریات روز بازاریابی

- اصلاً نمی‌شد فهمید نظر اساتید درباره شما چیست و چه چیزی برایشان اهمیت دارد. اما پایان نامه خیلی برایشان مهم بود. از دروس بازاریابی هم تصادفی سؤال می‌کردند. مثلاً «أنواع وفاداری چیست»، «چار پی دقیق چیست»، «توزيع دقیق چیست» و «هافت‌ست کیست».

- من ۴ روز رفتم برای مصاحبه سایر دوستان. تقریباً از ۱۰ نفر از ۳۰۰ نفر مصاحبه شده زبان پرسیده بودند. سؤالات جزیی درسی هم پرسیده بودند. باید فکر کنید دوباره آزمون کتبی دارید. یعنی در این حد جزیی!

۴- مدیریت- مدیریت مالی

- در مصاحبه مدیریت مالی اصلاً به مدارک نگاه نمی‌کنند، نه مقاله، نه مدرک زبان، نه کتاب و نه پایان نامه. حتی ممکن است از شما بپرسند راجع به چه موضوعی از شما سؤال کنیم. مثلاً من گفتم راجع به مدیریت مالی. آنها هم گفتند سرفصل‌های کتاب مدیریت مالی را بگو و یا این که ساختار سرمایه چیست.

- اساتید جلسه مصاحبه ۴ نفر بودند که شامل دکتر رهنماei رودپشتی، دکتر وکیلی‌فر، دکتر خلیلی، دکتر هاشم نیکومرام بود. البته مصاحبه من ساعت ۱۴ بود و افرادی که صبح حضور داشتند گفتند دکتر علی سعیدی هم صبح هم بوده‌اند. زمان مصاحبه‌ها بین ۵ تا ۱۰ دقیقه بود. سؤالات در زمینه‌های مختلفی پرسیده می‌شد. خوشبختانه دوستانی که پشت اتاق مصاحبه بودیم شبیه یک تیم کنار هم بودیم و هر کس از مصاحبه بیرون می‌آمد از اتفاقات اتاق مصاحبه به ما می‌گفت. رزومه من را دکتر رودپشتی کامل نگاه کرد. حتی توصیه‌نامه استادم را دید. اساتید همه یک سؤال از من پرسیدند. نمونه سؤالاتی که پرسیده می‌شد: ساختار سرمایه، ابزارهای مشتقه، خواندن یک خط از یک متن تخصصی مالی که از بیشتر بچه‌ها از IPO پرسیدند، پرتفوی، ابزارهای ارزیابی عملکرد پرتفوی و

۳۵

مدیریت دولتی - تصمیم‌گیری و خط‌مشی گذاری عمومی

- من در واحد کرمان مصاحبه داشتم. خیلی خوب بود، از برخورد کارکنان گرفته تا سوالات مصاحبه، اول با چای پذیرایی کردند. مصاحبه هر نفر حدود بیست دقیقه طول می‌کشید، استاد مصاحبه‌گر حدود هشت نفر بودند. تقریباً از همه چیز سوال پرسیدند، از رزومه شخصی و خانوادگی، محل تحصیل مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و ... اگر مقاله داشتید، از نتایج تحقیق می‌پرسیدند، اگر در کارگاهی یا سمیناری شرکت کرده بودید، از نتایج آن می‌پرسیدند. دو یا سه سؤال تخصصی هم پرسیدند. یک متن هم برای ترجمه می‌دادند که در حد یک یا دو خط بود. یک استاد آمار هم بودند که یکی یا دو سؤال راجع به آمار و روش تحقیق پرسیدند. در مجموع شرایط خیلی خوب بود.

- استاد حاضر دکتر پورکیانی، متقی، سلاجمه، بیگزاده، امیری، صیادی، شیخی، استاد دیگری بود که من نمی‌شناختم. البته برای مصاحبه من که عصر بود این گروه ۸ نفره به ۲ گروه ۴ نفره تقسیم شدند. از همه چیز سؤال کردند. ولی زبان از من سؤال درسی به انگلیسی پرسیدند و متن ترجمه نکردم. اما دوستانی که متن ترجمه کرده بودند، همگی می‌گفتند که متن آسانی بوده است. تمام مدارک را به دقت نگاه کردند. از پایان‌نامه و آمار سؤال پرسیدند، ولی بیشتر سوالات حول موضوعات تخصصی شامل تئوری، رفتار، منابع، خط‌مشی و حتی مدیریت استراتژیک بود.

- در مورد هدف ادامه تحصیل و موضوع پایان‌نامه دکتری اصلاً چیزی نپرسیدند. آمار، هم از پایان‌نامه و هم از خارج از آن پرسیدند که سوالات بسیار معمولی و پیش‌پافتاده‌ای بود، مثل تعریف میانه و واریانس و رگرسیون و سوالات پایان‌نامه هم خیلی سوالات کلی و بیشتر در رابطه با تعاریف مؤلفه‌ها و ضرورت و اهداف بود.

- دکتر متقی، دکتر سلاجمه، دکتر پورکیانی، دکتر بیگزاده، دکتر صیادی، دکتر امیری، دکتر شیخی، دکتر زاینده‌رودی در جلسه بودند. متن زبان مربوط به رفتار سازمانی بود و متن ساده‌ای بود.

حسابداری

۳۶

- اول صبح وارد دانشکده مدیریت شدم. باید فرمی از انتشارات می‌گرفتیم و بعد از تکمیل کردن به کارنامه پیوست می‌کردیم. حدود ساعت ۸:۳۰ دکتر بنی‌مهد آمدند و فرم‌ها را تحويل دادیم. ایشان هم به نوبت اسم‌ها را صدا می‌زد. من خیلی سعی کردم خودم را بدون استرس نشان بدهم، ولی واقعاً استرس داشتم. تا این که با بچه‌ها وارد صحبت شدم تا نوبت به من برسد. حدود ساعت ۱۱:۳۰ دکتر بنی‌مهد صدایم زد

استاد: آقایان رهنما، نیکومنام، طالب‌نیا، بنی‌مهد، فغانی، رئیس زاده بودند. وقتی وارد شدم خیلی گرم برخورد کردند. بالاصله مدارک و مقالات را روی میز گذاشتم که خیلی زود به دست دکتر رهنما رسید و در حالی که به مدارک نگاه می‌کرد گفت: «تخصصت چیه؟»، که پاسخ دادم «تدریس و صنعتی». ایشان به دکتر بنی‌مهد گفت «یه سؤال صنعتی بپرسید ازش».

ایشان هم پرسید «سریار جذب نشده چیست و چگونه گزارش می‌شود؟». بعد در حالی که همه حرف می‌زدند و از سوابق صحبت می‌کردند، دکتر رهنما پرسید «فلسفه حسابداری مدیریت چیست؟» و بعد گفت «زبانت چطوره؟» و من گفتم «بد نیست». کتابی به من دادند و گفتند از هر جا دوست داری بخوان، من سریعاً جلد کتاب را دیدم. چیزی که همچنان مهم بود. خلاصه ۲ خط خواندم (حسابداری ارزش جاری) و ترجمه کردم. البته سورپرایزم برای دوستان، عنوان کتاب زبان هست که تئوری حسابداری مالی شرودر بود! در مجموع مصاحبه حدود ۵ دقیقه بیشتر نشد.

- اساتید حاضر آقای رودپشتی، بنی‌مهد، فغانی و ... بودند. برخورد اساتید خوب و منطقی بود، به نظرم عمدۀ پارامتر تأثیرگذار در مصاحبه نمره آزمون کتبی بود، حداقل چیزی که من در مصاحبه مشاهده کردم.

- سوالات در خصوص تئوری و ارتباط تئوری وجود با استاندارد مزایای بازنستگی بود. در خصوص ویژگی‌های کیفی اطلاعات و حسابداری مدیریت سؤال شد. طبقه‌بندی هزینه‌ها بر اساس رفتار هم سؤال دیگری بود که پرسیده شد. نکته این که اصطلاحات را به صورت لاتین می‌پرسند و اصلاً سؤال تکراری از بچه‌های آن روز پرسیده نشد. تئوری اندازه‌گیری و نیز آخرین تحقیقات حسابداری اثباتی که تأکید داشتند، همین الان در حال انجام است هم از من سؤال شد. البته عموماً می‌پرسند در چه زمینه‌ای تمایل داری سؤال بپرسیم و بیشتر در همان حوزه می‌پرسند. دقت خاصی به رزومه نشد و ملاک اصلی همان رتبه کتبی بود. متن زبان هم مشترک بود. توصیه می‌کنم اصلاً نگویید که در زمینه خاصی تخصص دارید، چون به شدت به چالش کشیده خواهد شد.

- من هم چندین مقاله، چند سال سابقه تدریس و ... داشتم. ولی این‌ها را دکتر رهنما خیلی سریع نگاه کرد. به نظر من جواب دادن به سوالات تخصصی اساتید و همچنین ترجمه متن زبان خیلی مهم است. سوالات من بیشتر در زمینه صنعتی بود. تفاوت انواع هزینه‌یابی‌ها و سواب و البته سوالات نفرات مختلف متفاوت بود، مثلاً از یکی از داوطلبان که ادعا کرد در زمینه نرمافزار حسابداری تدریس می‌کند، سوالات انواع کنترل‌های داخلی در سیستم‌های کامپیوترا و چند سؤال دشوار دیگر پرسیده شد. از یکی دیگر هم در مورد حسابداری سنجش مسئولیت و این که «فرض کنید شما به عنوان حسابدار مدیریت وارد یک شرکت شدید چه کاری باید در زمینه حسابداری سنجش مسئولیت بکنید» پرسیدند. آنها یکی که کتاب داشتند درباره کتاب‌های ایشان سؤال شد و یکی هم ادعا کرده بود که در هر زمینه‌ای می‌خواهد سؤال کنید، که سوال‌های سختی از او پرسیده شد و یکی از سوالاتش تفاوت ABC و ABM بود.

- تازه از مصاحبه دکتری حسابداری برگشتم. خواستم اطلاعاتی در مورد شرایط مصاحبه در اختیاراتان قرار دهم شاید کمک حالتان باشد. طبق تحقیق از سایر دوستان و مشاهده خودم، جو مصاحبه بسیار صمیمانه بود. اولین کار شما بعد از ورود به محوطه دانشکده اقتصاد و مدیریت، تهیه فرم مصاحبه از انتشارات بود که آن را پر می‌کردید و همراه پرینت کارنامه آزمون، به مسئول مصاحبه تو طبقه دوم دانشکده تحويل می‌دادید. وقتی که وارد اتاق مصاحبه می‌شدید، خود اساتید (عموماً دکتر بنی‌مهد عزیز) شما را معرفی می‌کردند و رتبه کتبی شما را به سایر اساتید اعلام می‌کردند. بعد یکی از اساتید رزومه شما را مطالعه می‌کرد. در این زمان سوالاتی عمومی نظیر محل تولد، شغل فعلی و غیره از شما پرسیده می‌شد تا شرایط روحی شما کاملاً مساعد شود. اگر کار حرفه‌ای و حسابرسی داشته باشید، از استانداردها و قوانین و شکل جدید گزارش حسابرسی پرس‌وجو می‌شد و اگر مدرس باشید سوالات از دروس تدریس شده مطرح می‌شد، و اگر مؤلف باشید که از تألیفات شما سؤال می‌پرسیدند. سؤالی که از همه دوستان پرسیده شده بود، خواندن و ترجمه یک پاراگراف از متن تخصصی بود که دکتر رئیس‌زاده آن را انتخاب می‌کردند که عموماً هم متن آسانی بود.

مثلاً متن انتخابی برای من «تفاوت‌های موقت» در زمینه مالیات بر درآمد بود. پیشنهاد می‌کنم به عنوان فصل یا بخش که در بالای هر صفحه وجود دارد توجه کنید، چون راهنمای خوبی برای تشخیص حوزه تخصصی متن بود. در کمال آرامش و احترام با استادی تعامل داشته باشید. اگر از موضوع پایان‌نامه شما ایراد گرفتند با کمال خونسردی و متانت و دلیل منطقی و علمی پاسخ دهید.

- تنها موضوع مشترک بین سؤالات، خواندن یک متن از کتاب در حوزه مالی و ترجمه لغت به لغت بود. سایر سؤالات از هر شخصی به تناسب رزومه‌اش مطرح می‌شد.

۳۷ مدیریت ورزشی

- روال مصاحبه در مدیریت ورزشی معمولاً بدین صورت است: ۱. معرفی خود؛ ۲. رتبه؛ ۳. اولویت انتخابی؛ ۴. سؤال از پایان‌نامه؛ ۵. دروس تخصصی؛ ۶. زبان و ترجمه یک متن کوچک؛ ۷. توانایی مالی؛ ۸. دانشگاه محل کارشناسی و کارشناسی ارشد؛ ۹. مقالات مختلف در مجلات و همایش‌ها و تألیف و ترجمه کتاب؛ ۱۰. زمینه مورد علاقه برای تزدکتری؛ ۱۱. توصیه‌نامه از استاد راهنما.

۳۸ فیزیولوژی ورزشی

- سؤالات عموماً از پایان‌نامه و رزومه مطرح می‌شد. دکتر آذربایجانی، متین همایی، ماندان‌غلامی، دکتر نیکبخت از جمله استادی حاضر در مصاحبه این رشته هستند.

۳۹ جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری

- از استادی دانشگاه آزاد از واحدهای مختلف در این مصاحبه حضور داشتند که سؤالاتی تخصصی در زمینه روش تحقیق، جغرافیای شهری و برنامه‌ریزی شهری در حدود ۶ تا ۷ مورد مطرح می‌کردند. همچنین سؤالاتی از پایان‌نامه کارشناسی ارشد پرسیده می‌شد. زمان مصاحبه برای هر نفر بین ۵ تا ۱۰ دقیقه بود.

- معمولاً در زمینه‌های زیر پرسیده می‌شود:

۱. مکان‌یابی‌ها و روش‌های آنها
۲. روش تحقیق و انواع آن
۳. سؤال انگلیسی توسط دکتر حسین‌زاده دلیر
۴. راجع به موضوع و اهداف پایان‌نامه

۱۵۰ آب و هوا شناسی (اقلیم‌شناسی)

- روز مصاحبه ساعت ۱۱ به محل مصاحبه رسیدم و به محض ورودم وارد اتاق مصاحبه شدم و این در حالی بود که نوبت من ۲ به بعد بود. اما خوب ازدحامی نبود و سایر داوطلبان اصراری به برقراری نوبت نداشتند. از دوستان دیگر هم که پرسیدم، گفتند صبح هم تعدادی نبودند و موقع خواندن اسامی شان غایب بودند. به نظر من هم غایبین به تعداد قابل توجهی بودند. در کل مصاحبه من هم زمان زیادی طول نکشید. توی جلسه که راضی بودم؛ هم از برخورد اساتید و هم از سوالات. اساتید هم به نظر همین طور می‌آمدند. در ضمن اصلاً مقاله‌هایم را نگاه نکردند. از من معنی اقلیم‌شناسی به انگلیسی را خواستند و این که «آلودگی به هوا بر می‌گردد یا به آب و هو؟؟»، «انگلیسی لغت هوا و آب و هو؟؟»، «معدل؟؟»، «از کدام دانشگاه آمده‌ام؟؟»، همچنین از من خواستند عددی در نقشه سینوپتیکی را بخوانم و بگوییم به چه معناست. از spss ضریب تعیین و sig و مقدار نرمال sig را نیز پرسیدند. در مجموع سوالات پیچیده نبود.

- من چهارمین نفر مصاحبه دادم. فضای خوبی بود. سوالاتی که در مصاحبه از من پرسیدند: «معدلتون چنده؟؟»، «مقاله داری؟؟»، «ترم افزار بلدی؟ آماری یا جغرافیایی؟؟»، «معنی اصطلاح پایان‌نامه‌ام که کار کرده بودم؟؟»، «نام مدیرگروه محل تحصیل کارشناسی ارشد؟؟»، «کجا کار می‌کنی؟؟»، «سؤالاتی از پایان‌نامه‌ام (سه تا)؟؟». دکتر کردوانی، علیجانی و مشیری و اساتید دیگری بودند که من نمی‌شناختم. فکر کنم شش نفر بودند. فضای خوبی بود و اصلاً استرس‌زا نبود و ۱۰ دقیقه هم بیشتر طول نمی‌کشید.

- فضا عالی بود. بسیار اساتید متخصصی حضور داشتند که لحن کلامشان به داوطلبین عزت و اعتماد به نفس می‌داد. خیلی از نتیجه مصاحبه راضی هستم. از من فقط به انگلیسی ۳ سوال پرسیدند: ۱. معرفی کامل خودم؛ ۲. موضوع پایان‌نامه؛ ۳. هدف از تحصیل در مقطع دکتری. نگاهی هم به رزومه‌ام انداختند.

۱۵۱ کتابداری و اطلاع رسانی

- اساتید مصاحبه‌کننده دکتر اسفندیاری، دکتر نوشین‌فر، دکتر باب‌الحوانجی، دکتر حریری و اساتید دیگری بودند. چند سوال تخصصی پرسیدند، انگلیسی چند اصطلاح را خواستند (به عنوان مثال ذخیره و بازیابی اطلاعات)، یک متن انگلیسی (یک مقاله از یک فصلنامه) را دادند و گفتند سه چهار خط آن را بخوان و ترجمه کن. البته سوالات برای افراد مختلف، متفاوت بود. مدارک رزومه را هم خوب و مرتب و تمیز تنظیم کنید و ببرید؛ با دقت نگاه می‌کنند.

در ضمن از من یک سؤال هم از پایان نامه پرسیدند که مربوط به قسمت آمار بود. از بعضی‌ها هم خواسته بودند که خودشان را به انگلیسی معرفی کنند.

- مصاحبه طبقه ششم دانشکده علوم انسانی بود و داخل گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی برگزار شد. شرایط مصاحبه خیلی خوب بود. از همه بچه‌ها فقط سؤال از پایان نامه می‌پرسیدند، ولی از من در زمینه‌های مختلفی سؤال پرسیدند. ضمناً از من خواستند خودم را به انگلیسی معرفی کنم. دکتر اسفندیاری مقدم و خانم دکتر باب‌الحوالی و سه استاد خانم دیگر حضور داشتند که فکر کنم از تهران شمال بودند.

گروه علوم پایه

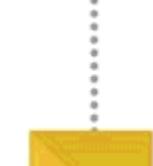
۱

ریاضی کاربردی

- در مصاحبه ریاضی کاربردی، کل پایان‌نامه را از من سؤال کردند و چند قسمت اثبات داخل پایان‌نامه را روی تابلو نوشتند. از آنالیز عددی و جبر خطی هم چند سؤال پرسیده شد. در مورد اوضاع مالی و تعداد فرزند هم سؤال شد.

- در روز مصاحبه از دو نفر قبلی من چون مقاله نداشتند، سؤالی پرسیده نشد. چون گفتند ما فقط می‌خواهیم از آنهایی که مقاله دارند سؤال پرسیم. تمام سؤالاتشان در مورد پایان‌نامه و مقالاتم بود.

- مصاحبه من حدود ۳۵ دقیقه طول کشید. از پایان‌نامه سؤال شد و مرا حل آن را روی تابلو کامل اثبات کردم و بعد از مباحثت جبر و آنالیز عددی هم چند سؤال پرسیدند. در کل خوب بود.

۲

فیزیک

- مصاحبه من حدود ده دقیقه طول کشید. اول یک نفر مدارک را تحويل گرفت. کتاب و مقاله و کارنامه آزمون و مدرک زبان و رزومه و یک فرم هم پرسیدیم که معدل و مشخصات فردی بود. توی جلسه مصاحبه هم فقط از پایان‌نامه پرسیدند، ولی خیلی سؤالات تخصصی و جزیی از پایان‌نامه بود. اصلاً سؤال انگلیسی نپرسیدند. چکیده پایان‌نامه را هم به انگلیسی نخواستند. البته من مدرک زبان داشتم.

- از من فقط مقالات را گرفتند و سوابق تدریسیم را نگرفتند. حدود ۸-۹ استاد در اتاق ریاست نشسته بودند و فقط ۳ استاد بودند که از من سؤال پرسیدند. دکتر الهی، دکتر سبط و آقای دکتر قرآن‌نویس. از همه فقط در مورد پایان‌نامه و مقاله‌ها پرسیده بودند. فضای هم خیلی خوب بود. در آخر هم گفتند «شهریه رو می‌خوای چطور پرداخت کنی؟» و این که «تو چند تا شهرستانم پذیرش داریم. می‌خوای تهران باشی یا شهرستان؟». اگر بر پایان‌نامه‌تان مسلط باشید، نباید اصلاً استرس داشته باشید.

- اصلاً از زبان و دروس تخصصی سؤالی نپرسیدند. تقریباً ۳۰ نفر مصاحبه شدند و از همه فقط پایان‌نامه پرسیدند. اکثر اساتید هم تجربی کار هستن و اصلاً تئوری کار نمی‌کنند. به همین علت اگر در مقطع کارشناسی ارشدستان تئوری کار کرده‌اید، بهتر است برای مقطع دکتری تجربی کار کنید.

- از من از پایان‌نامه پرسیدند و چند سؤال متفرقه هم مطرح کردند، مثلاً گفتند «شهریه رو چطوری پرداخت می‌کنی؟» و پرسیدند «بعد از ارشد تا حالا چی کار می‌کردی؟».

۳

شیمی تجزیه

- انتخاب اول من اراک بود. همه اساتید در یک کلاس بودند، اما کلاس را به دو قسمت تقسیم کرده بودند. یک قسمت برای افرادی که انتخاب اولشان دانشگاه علوم تحقیقات بود و یک قسمت برای کسانی که انتخاب اولشان شهرستان‌ها بود. من از رفتار اساتید بسیار راضی بودم، فضایی دوستانه و خیلی راحت وجود داشت. از من یک مسئله درمورد محلول‌سازی پرسیده شد و بیش از مصاحبه، حالت گفتوگو و مشورت داشت و گفتند چون رتبه خوبی داری، به احتمال زیاد قبولی، برو خودت را برای اول مهر آماده کن.

- از من نه ریزنمرات، نه توصیه‌نامه و نه هیچ چیز دیگری سؤال و مطالبه نشد. حتی راجع به مقاله و کتاب هم نه سؤال شد و نه اجازه توضیح داده شد. در نهایت من متوجه نشدم مقالات من را دیدند یا خیر و آیا امتیاز آن را لحاظ کردند یا نه.

- سؤالات بیشتر کلی بود و پایان‌نامه هم در هر موردی که باشد، در همان مورد سؤال می‌پرسند. اکثر افرادی که از مصاحبه می‌آمدند، می‌گفتند که تمرکز بر پایان‌نامه بوده است.

شیمی معدنی

- فقط پایان‌نامه و مقالاتم از من پرسیده شد. به عنوان تجربه، فقط بر پایان‌نامه مسلط باشید، چون اهمیت زیادی دارد.

- مصاحبه در طبقه سوم دانشکده علوم پایه برگزار شد. اساتید بسیار سروقت آمدند و در ساعتی که تعیین کرده بودند مصاحبه شروع شد. من ساعت ۲ بعد از ظهر مصاحبه داشتم، اما چون از شهرستان رفته بودم، زود رسیده بودم و ساعت ۸ صبح دانشگاه بودم. بنابراین در یک فرصت مناسب با استادی که مدیر گروه اراک بود صحبت کردم و گفت مشکلی نیست و می‌توانم صبح مصاحبه بدهم، چون باید عصر برمه گشتم.

افرادی که وارد اتاق مصاحبه شده بودند و بیرون آمده بودند، می‌گفتند از پایان‌نامه و مکانیسم واکنش‌های مربوط به تز خودشان سؤال شده، سؤالات زبان انگلیسی از خیلی‌ها نپرسیده بودند و از بعضی‌ها خواسته بودند چکیده تر را به انگلیسی بگویند.

از آنها سؤال درسی هم پرسیده شده بود، از جمله این که «افزایش مایکل چیست و برآش یه مثال بده؟»، «حذف هافمن چیست همراه با مثال؟»، «واکنش دیلز آللر رو با استفاده از قضیه اوربیتال‌های مولکولی توضیح دهید؟»، «آروماتیسیته بودن ایندول را اثبات کن؟»، «خلاصت بازی پیریدین و پیروول و پیرولیدین را با هم مقایسه کنید؟». در کل واکنش‌های معروف پایه را بلد باشید. نوبت به من رسید. قبل از این که وارد اتاق مصاحبه بشوم، استادی به دو گروه تقسیم شدند که یک گروه شامل دکتر عزیزیان، دکتر بدري و یک استاد دیگر بود و گروه دیگر شامل مدیر گروه ارک، یک استاد از مشهد و یک استاد دیگر بود که به علت کمبود وقت و تعداد زیاد بچه‌ها، بعد به ۳ دسته تقسیم شدند. وقتی استادی فهمیدند رتبه تکرقمی کسب کرد، از من سوالات زیادی نپرسیدند

و ۲ تا سؤال درسی پرسیدند:

۱- یک بنزاین رسم کن و آیا ۱۰۳ دی بنزاین پایدار است؟

۲- یک ترکیب دی کربونیل را سنتز کن.

استادی از من راضی بودند. اول قصد نداشتند رزومه را نگاه کنند، اما به آنها گفتم بدون آزمون هم دعوت به مصاحبه شده‌ام، به همین علت رزومه را نگاه کردند، فیش پرداختی بدون آزمون را گرفتند و گفتند نمره را برابی هر دو مصاحبه منظور می‌کنند.

- استاد مصاحبه‌کننده دکتر عزیزیان، دکتر بدري، مدیر گروه ارک، یک استاد از مشهد و یک استاد دیگر از علوم تحقیقات بودند. قرار بود دکتر عیسی یاوری هم بیاید.

- استادی سه نفر بودند. من اولین نفری بودم که مصاحبه می‌شدم. دو استادی که ابتدا در اتاق مصاحبه حضور داشتند، از من درمورد پایان‌نامه سؤال پرسیدند و خیلی راضی بودند. یکی از آنها پوشه مدارکم را باز کرد و چک کرد. ناگهان یک استاد سن بالا با نام دکتر عزیزیان وارد شد و به من گفت «یه بنزن بکش اروماتیک هست یا غیر اروماتیک؟». من هم شروع کردم تمام دلایل را از رزونانس $477+2$ و ... گفتم، اما در جواب گفت که «این جوابی نیست که من می‌خوام». بعد هم گفت «فردا نری بگی فلانی سؤال سخت از من پرسید». در آخر رفت که نمره‌ام را وارد کند و من همچنان با لب خندان جواب دو استاد دیگر را راجع به کارهایم می‌دادم، که یکی از همین استادی گفت «نه دکتر، من ازش راضی‌ام. به سوالات من خوب جواب داده» و استاد دیگر هم همین را گفت و نمره ام را تغییر دادند. ضمناً با این که کلی برای زبان وقت گذاشته بودم، اصلاً سؤال زبان نپرسیدند.

۴ فیزیولوژی گیاهی

- استاد خیلی محترم بودند. هم از پایان‌نامه پرسیدند و هم از رتبه‌ام. چند سؤال تخصصی پرسیدند و بعد یک متن زبان دادند برای ترجمه که بد نبود. من تمام سوالات مربوط به پایان‌نامه‌ام را جواب دادم اما ۳تا از سوال‌های تخصصی را گفتم حضور ذهن ندارم و بقیه‌شان را جواب دادم.

- استاد برای مصاحبه: دکتر سارا سعادتمند، دکتر رمضانعلی خاوری‌نژاد و دکتر طاهر نژادستاری و یک استاد مدعو بودند.

- من برای مصاحبه مطالب مربوط به فتوسنتز، تنفس، جذب و انتقال را از کتاب تایز و زایگر خواندم. در واقع خلاصه‌هایی که برای آزمون آماده کرده بودم را مرور کردم.

میکروبیولوژی

- استاد مصاحبه‌کننده دکتر هرزندی و بهادر بودند. کلاً فضا خیلی سنگین بود به نظرم، و داوطلبین اکثرًا با گریه بیرون می‌آمدند و ناراحت بودند که نتوانسته‌اند به سوالات جواب دهند. میکروبیولوژیست باید عملی کار باشه نه حفظ کننده، اما سوالات جنبه حفظی داشت، مثلاً از من سوال کردند تعداد باکتری در ۲ مک فارلندر را بگو.

- استاد مصاحبه‌کننده دکتر اخوان نماینده تهران شمال، دکتر هرزندی نماینده کرج و دو تا خانم که یکی دکتر حسینی بودند که استاد دانشگاه تهران شمال هستند و دکتر کارگر نماینده چهرم و آخری فکر کنم دکتر خاوری نماینده دانشگاه علوم تحقیقات بود. دکتر ستاری هم بودند.

- اصلاً به رزومه و مقاله‌ها نگاه هم نکردند. همان‌طور روی میز رهایشان نمودند و شروع کردند به خواندن پایان‌نامه. قبل از من هم همه عصبانی بیرون آمده بودند. من تا ۸۰ درصد سوالات را جواب دادم. بیشتر از خاک و محیطی می‌پرسیدند. از من سوال کردند «باکتری بالای کوه اورست چیست؟».

- مصاحبه‌کنندگان بسیار مهربان و آرام بودند. هر کدام یک سوال در رابطه با موضوعات مختلف نیروژناز و ثبت ازت در ریزوپیوم و سیانو باکتر، لایه‌های مختلف خاک، مشکل تکنیک مولتیپلکس پی سی ار می‌پرسیدند. زبان انگلیسی یک متن ساده بود که باید بلند می‌خواندی و ترجمه می‌کردی. از چند نفر قبلی در رابطه با پایان‌نامه خیلی سوال کرده بودند، اما به من گفتند که پایان‌نامه عالی و کامل هست و سوالی از آن ندارند. اصلاً نگران نباشید با اعتماد به نفس باشید و با صدای بلند جواب بدھید. ضمناً از تعداد مقالات همایش، معدل و ... اینها هم پرسیدند. در کل از مصاحبه واقعاً راضی بودم، مصاحبه‌کنندگان فرصت می‌دادند تا خودم را نشان بدهم.

- ساعت دو مصاحبه داشتیم و چهارده نفر بودیم. فقط یک آقا در لیست بود که آن هم نیامد. مصاحبه چند نفر هم روزهای آینده بود و آمده بودند با فضا و سوال‌ها آشنا بشوند. برخلاف سال گذشته، سوال‌ها خیلی متفاوت و پیچیده بود. کلاً پراکندگی سوالات زیاد شده بود. سوال‌ها در زمینه اکولوژی فیزیولوژی ژنتیک خاک بود ولی سوال‌ها اصلاً یکسان نبود. اگر شما رتبه خیلی بدی داشتید، مصاحبه با سوال ساده بود، مثل ال پی اس دیواره باکتری. یعنی استاد خیلی برای این رتبه‌ها انرژی نمی‌گذاشتند. اگر رتبه شما بسیار عالی بود، استاد سوال‌های زیادی می‌پرسیدند و سوالات هم بسیار جزئی و دقیق بود. حتی در ذهنم نام باکتری مورد سوال نمانده که بگوییم. مصاحبه هر فرد حدود بیست دقیقه طول می‌کشید. دو خانم جزو مصاحبه‌کنندگان بودند که یکی بسیار مهربان و دیگری سخت‌گیر بود. آقایان دکتر خدایی اخوان نماینده تهران، هرزندی نماینده کرج و کارگر که نماینده چهرم بودند، حضور داشتند. رتبه‌های بالا انتظار انواع سوال‌ها را باید داشته باشند. باز هم تأکید می‌کنم هر نفر با بعدی سوال یکسان نداشت. ما سوال چهارده نفر صبح و چهارده نفر بعدازظهر را کنار هم گذاشتیم.

من تقریباً شش بعدازظهر بودم ولی هیچ سؤالی تکراری نبود. استاد ویروس، خانم خنافری، نبودند. برای همین ویروس نپرسیدند. ایمونو هم نبود و نپرسیدند. دوستان بدون آزمون هم اگر برای مصاحبه با آزمون رفتید، فیش خود را ببرید و بگویید که هر دو هستید تا دیگر برای بدون آزمون نروید. دوستان رتبه‌های تکرقمی و زیر سی هم بودند و بسیار گریه کردند. لطفاً این کار را نکنید! تأکید میکنم با رتبه‌های خوب و معدل بالا سخت‌تر برخورد می‌کنند. یک نفر معدلش حدود بیست بود، آنقدر پرسیدند که نتوانسته بود جواب بدهد و آنها هم گفته بودند باید در معدلت تجدید نظر کنیم، چرا چیزی بلد نیستی! از نظر سؤال انواع و اقسام PCR، انواع و اقسام آزمایشات و روش‌های تایپینگ، انواع و اقسام ارکیا و اسامی عجیب غریب، انواع و اقسام محیط کشت‌ها، اختصاصی‌ترین اشکال کشف شده ارکیا، انواع حرکت‌ها انواع پیلی‌ها و انواع ژنهای دخیل که در دروس مختلف خوانده‌ایم، انواع تنسیوزن و انواع واکسنها و انواع دیواره‌ها و pg از خاک جنگل گرفته تا کف اقیانوس، از ساکروفیل تا ترموفیل، از سولفوریکان تا گرسیانا و از هر چه که اسمش را نمی‌دانم. از ژن‌ها و تیپ‌های مختلف و سیستم‌های مختلف ترشحی هم سؤال پرسیدند. باورتان نمی‌شود از فتوفسفریلاسیون چرخه‌ای تا غیرچرخه‌ای، یعنی از بیوفیلم در سطح ژن گرفته تا اسمی باکتری‌هایی که نشنیده بودم هم سؤال می‌کردند. هر دانشجو بیرون می‌آمد یا گریه می‌کرد و می‌گفت رد می‌شوم که رتبه خوب داشت، یا معمولی بود که رتبه جالبی نداشت. این سؤال‌ها را بچه‌ها می‌گفتند و من فقط انتقال دادم. برای من سؤال از جدیدترین اتفاقات در محاسبه فرمول طنابی باکتری موردنظر پایان‌نامه‌ام بود که هر سؤالی کردند از جدیدترین اتفاق در ژنوم و ساختمان و ایمنی‌زایی و مقاومت دارویی همان باکتری بود که تا حالا نشنیده بودم. جلوی من موضع شدیدی گرفتند که چرا سال‌ها نیامدی امتحان بدھی و این همه فاصله افتاده است. در کل اساتید با من که محترم و بسیار با آرامش بودند؛ حتی با این که آخر وقت بود و خسته بودند.

- سؤالاتی که از من راجع به مقالاتم پرسیدند، تجزیه میکروبی لاستیک، بیورمیشن، بیوپلیمرها، بیوسورفاکتانت‌ها و فیتورمیشن بودند. مصاحبه‌ام حدود ۴۰ دقیقه طول کشید و اولین نفر بودم.

٨ ژنتیک مولکولی

- در مصاحبه رشته ما ۶ نفر استاد حضور داشتند که هر کدام ۲ سؤال پرسیدند، ولی در مجموع از این ۱۲ سؤال شاید ۵ سؤال مربوط به ژنتیک بود و یک سؤال ایمونو مطرح شد، سه سؤال میکروب، و دو سؤال نامرتب به زبان انگلیسی و درنهایت برخوردها طوری بود که از ۶ نفر داوطلب حاضر، ۴ نفر اشک می‌ریختند (با این که رتبه‌های عالی داشتند).

٩ آمار

- در جلسه مصاحبه همه مدارک را نگاه کردند. حتی اگر گواهی رتبه اولی دارید ببرید. سؤالات هم علمی و هم از پایان‌نامه بود. از کسانی که رتبه‌شان خوب بود کمتر سؤال پرسیدند، اما برای کسانی که رتبه‌شان خوب نبود سؤالات بیشتر و سخت‌تری مطرح میکردند.

گروه فنی مهندسی

۱ برق- الکترونیک

- در کل شرایط بدی نبود. من ساعت ۱۴ مصاحبه داشتم، ولی چون زودتر رسیده بودم، زودتر از ساعت ۱۴ و در واقع بعد از اتمام مصاحبه کسانی که ساعت‌های مثل ۸ و ۹ صبح مصاحبه داشتند رفتم داخل. البته راستش حس کردم خیلی با عجله و سریع بررسی می‌کنند و خودم خیلی شک دارم که آیا امتیازاتم را به درستی وارد فرم کرده‌اند یا خیر؟! گروه مصاحبه‌کننده در مجموع ۵ نفر بودند. اما بعضی‌ها می‌رفتند و می‌آمدند و در واقع هیأت مصاحبه‌کننده بین ۲ تا ۵ نفر متغیر بود. نحوه سؤالات و بررسی مدارک هم بین افراد مختلف متفاوت بود و یک روند ثابت نداشت. نمی‌دانم شاید عواملی مانند رتبه در آزمون کتبی و ... تأثیرگذار بود. سؤالات پیرامون پایان‌نامه بود و استاد نگاهی اجمالی به مقالات و ریز نمرات داشتند. در کل استرس نداشته باشد چون شرایط خوبی حاکم است.

۲ برق- قدرت

- اکثر سؤالات به شرح زیر بود: SSR مخفف چیست و شرح دهید؟ تبدیل پارک؟ پخش بار ac و dc؟ تعداد فرکانس‌های طبیعی؟ (درس مدار) تعریف رزونانس؟ تعریف پایداری گذرا؟ تعریف پایداری؟ (تصویرت کلی) تعریف قابلیت اطمینان؟ ماشین سنکرون؟ (با تمام جزئیات اعم از تحریک و دمپر و ...) ماشین القایی؟ ماشین dc؟ تعریف کنترل‌پذیری و پایداری پذیری؟ (درس کنترل مدرن) فرق market power و power market چیست؟

- من بیشتر سیستم فتوولتائیک و الکترونیک قدرت تخصصم بود، ولی سؤالات بیشتر از درایو و ماشین بود. استادها گفتند تخصص ما ماشین است!

۳ برق- کنترل و سیستم

- من ساعت ۲ مصاحبه داشتم، اما ساعت ۰۶:۳۰ وارد اتاق مصاحبه شدم. از مقاله‌ها و این که برای تز دکتری چه کاری می‌خواهی انجام بدهی سؤال می‌پرسیدند. گویا از چند نفر سؤال درسی نیز پرسیده بودند. اما از من از پایان‌نامه سؤال پرسیدند. اکثراً هم پایان‌نامه و مقاله‌ها مورد سؤال بود.

- من هم در مصاحبه شرکت کردم و از پایان‌نامه و مقاله‌ها از من سؤال پرسیدند.

۱۲) مهندسی صنایع - برنامه‌ریزی و تولید

- از من در رابطه با پایان‌نامه کارشناسی ارشد، چند سؤال آماری و ترجمه یک کتاب تخصصی به زبان انگلیسی پرسیده شد. برخورد اساتید هم خوب بود.

- برخورد اساتید خوب نبود و بسیار عجله داشتند و بی حوصله بودند. اجازه صحبت کردن به مصاحبه‌شونده نمی‌دادند و معیار سنجش زبان هم تنها ترجمه یک خط از یک کتاب تخصصی بود. در مورد پایان‌نامه پرسیدند و سعی می‌کردند سؤالی از مباحث پایان‌نامه در بیاورند.

- به من گفتند با صدای بلند مطلب انگلیسی را بخوان و ترجمه کن، انگار که داری در کلاس درس می‌دهی! بعد هم پی‌درپی سؤال می‌کردند و به من فرصت پاسخگویی نمی‌دادند.

- من دومین نفر تو لیست بودم. رفتن و آمدن نفر قبل از من، پنج دقیقه طول کشید و برای من هم همینطور بود. فضای حاکم بر مصاحبه خوب بود. از من ترجمه زبان پرسیدند، دو سؤال درسی از فرایند کنترل آماری و دقت سیستم‌های تولیدی نیز پرسیدند. مدرک زبان برایشان مهم بود و البته مقاله‌های غیرپولی هم اهمیت زیادی داشت. اما به کتاب‌های تألیفی و ترجمه من توجهی نکردند. گرایش و رشته کارشناسی و نیز دانشگاه‌های محل تحصیل قبلی هم برایشان خیلی مهم بود.

- دکتر سقایی از شما می‌خواهد که پایان‌نامه خود را به انگلیسی بگویید و یا یک مقاله به شما می‌دهد و می‌خواهد پاراگرافی را خوانده و ترجمه کنید.

۱۳) مهندسی صنایع - اتوماسیون

- موضوعات مطرح شده در مصاحبه این رشته شامل موارد ذیل بود: ۱. سؤال در زمینه پایان‌نامه؛ ۲. متن جهت ترجمه؛ ۳. سؤال در زمینه مقاله؛ ۴. انگیزه از ادامه تحصیل؛ ۵. موضوع پایان‌نامه؛ ۶. شرایط اشتغال و نحوه تأمین هزینه‌ها.

- من درست استاد را نمی‌شناختم، اما ۳ نفر بودند. زمان مصاحبه به طور متوسط ۱۰ تا ۱۵ دقیقه بود. از بعضی‌ها چکیده انگلیسی پایان‌نامه می‌پرسیدند و یا به انگلیسی سؤال می‌کردند که میخواهی چه کاری برای تز دکتری انجام بدی. از پایان‌نامه هم سؤال کردند. البته برای افراد مختلف این داستان متغیر بود و به برخی افراد متنی انگلیسی برای ترجمه می‌دادند. سؤال دیگری که از من پرسیدند این بود که اسم چند ژورنال مهندسی صنایع را بگو. در مجموع استاد خیلی با احترام برخورد می‌کردند. من تمام مدارک را در کلربوک گذاشته بودم، نگاهی به مدارکم انداختند. سؤالات تخصصی و یا سؤالات عمومی در مورد نحوه تأمین هزینه‌ها و موضوعات مشابه هم اصلاً نپرسیدند.

مهندسی صنایع - تحقیق در عملیات و مهندسی سیستم

- طبق لیست که بر اساس شماره پرونده بود، آخرین نفر برای مصاحبه بودم و مصاحبه خوبی هم نداشتم. اولاً فرمی دادند که خلاصه رزومه را در آن بنویسیم، چیزهایی مثل رشته و معدل کارشناسی و کارشناسی ارشد و پایان‌نامه و عنوان کارهای پژوهشی؛ ثانیاً بعد از چند ساعت انتظار، از گروه ۶ نفره استاد مصاحبه کننده نیمی رفتهند و فقط سه نفر باقی ماندند. ثالثاً وقتی وارد اتاق مصاحبه شدم، اگرچه استاد برحورد خوب و صمیمی داشتند، ولی هیچ کدام از مدارکم را نگاه نکردند. در ابتدا پرسیدند چرا بعد از سال‌ها وقفه در تحصیل، می‌خواهم دکتری زیاد می‌دانستند. در نهایت رتبه و درصدهای چند تا از دروس مهم آزمون را پرسیدند که سن من را برای تحصیل در مقطع دکتری زیاد می‌دانستند. در نهایت رتبه و درصدهای چون چون قبلاً رشته‌ام برق بود، این تغییر گرایش چندان خوشایند نبود و از طرفی دادند که بخوانم و ترجمه کنم که دو لغت را بلد نبودم و نتوانستم کامل ترجمه کنم. در مجموع شانس در مصاحبه بی‌تأثیر نیست. این که کدام استاد از شما سؤال بپرسد و چه چیزی برایش مهم باشد و وقت مصاحبه چه زمانی باشد.

عمران-آب

- از من فقط سؤال علمی پرسیدند و معدلم. ولی اصلاً نه توصیه‌نامه‌هایم را نگاه کردند و نه مقاله‌هایم را. من واقعاً نمی‌دانم قرار است ملاکشن چه باشد برای قبولی؛ مخصوصاً بدون آزمون.

- از من هم فقط سؤال علمی و پایان‌نامه پرسیدند. نه توصیه‌نامه، نه مقاله، نه سابقه تدریس و نه معدل. البته رزومه را از قبل روی فرم مخصوص نوشتم.

- دکتر ثقیفیان مصاحبه می‌کردند و بقیه مدارک را نگاه می‌کردند. دکتر شمسایی نبودند. خیلی از پایان‌نامه‌ام سؤال پرسیدند. من بدون آزمون هم بودم که فیش را همان‌جا تحويل دادم. دکتر حسینی نمراتم را نگاه کرد. تمام مدارک را تماماً با دقت نگاه کردند. حتی ریزنمرات مقطع کارشناسی را؛ و پرسیدند چرا مثلاً فیزیک ۲ افتاده‌ای! مصاحبه کاملاً علمی بود. روی رتبه خیلی تأکید داشتند، به طوری که دو بار از من رتبه‌ام پرسیدند.

- رتبه من تک‌رقمی بود. از کشاورزی تغییر گرایش داده بودم، ولی یکی از اساتید برخورد خیلی بدی داشت. حتی به ریزنمراتم نگاه نکرد.

- مصاحبه عمران - آب فقط سؤال درسی پرسیدند. نه با مقاله کار داشتند و نه توصیه‌نامه. اصلاً هیچ کدام از مقاله‌هایم را نگاه نکردند. از سابقه تدریس هم چیزی نپرسیدند. فقط سؤال علمی پرسیدند که سؤالاتشان هم تا حدی سخت بود. بیشتر سؤالات از پایان‌نامه بود. البته چند تا سؤال هم از درس‌های دوره کارشناسی ارشد پرسیدند. اما نمی‌شد همه را جواب داد.

- به نظرم جلسه مصاحبه اصلاً اصول خاصی نداشت. از بعضی‌ها سؤالات درسی مقطع کارشناسی ارشد را پرسیدند و از بعضی‌ها هم پایان‌نامه. از هر چیز که توضیح می‌دادید، سؤال می‌پرسیدند و این کار را ادامه می‌دادند تا جایی که بگویید نمی‌دانم. کاملاً برخوردها محترمانه بود. از خود من فقط از پایان‌نامه پرسیدند. به پایان‌نامه کاملاً مسلط باشید. اگر مقاله دارید روی آن هم تسلط داشته باشید. بعد از مصاحبه متوجه می‌شوید که استرس بیهوذه بوده است.

عمران - زلزله

- یک نفر از اساتید ابتدا نسبت به بررسی معدل، سپس پایان‌نامه و نمره آن و آن‌گاه مقالات و ریزنمرات و دیگر موارد اقدام کرد. ممکن است در ابتدا معدلتان را برای دیگر اساتید ذکر کنند و یا طبق ریزنمرات، درسی را که بالاترین نمره را کسب کرده‌اید ذکر کنند که سؤالات از آن‌جا آغاز شود. برخی هم با ورق زدن پایان‌نامه‌تان سؤالی کاربردی از شما می‌پرسیدند. در مورد زلزله سؤالی که معمولاً پرسیده شده بود، طیف فوریه، ضریب تأثیر بستر IS، اثرات روان‌گرایی در ارتباط با شمع‌ها و ... بود. به هر شکل در زمینه‌ای که شما دوست داشتید، سؤالات از شما پرسیده می‌شد. در بالای فرمی که قبل از مصاحبه به شما می‌دادند خواسته بودند که واضح قیid کنید که در چه زمینه‌ای از شما سؤال شود. ذکر موضوع هم مهم بود، زیرا اساتید به ترتیب رتبه مصاحبه را برگزار نمی‌کردند. هیچ تفاوت محسوسی بین رتبه‌های بالا و پایین نبود و ایشان جداگانه خود نمراتشان را ثبت و میانگین آنها را با نمرات سوابق و مقالات شما جمع می‌کردند. در مصاحبه سعی کنید ساكت نمایند که سؤالی دلخواه از شما بپرسند، بلکه با اولین کلام از سوی اساتید، بحث را به سمت آنچه می‌دانید سوق دهید. از زبان هم به ندرت سؤال می‌شد، مگر در مواردی که عنوان مقالات انگلیسی بود و یا ترجمه چکیده مقالات پرسیده می‌شد. از نرم‌افزار سایسمو سیگنال هم سؤال شده بود از دوستان. از بین اساتید من فقط دکتر ایزدی را می‌شناختم که از دانشگاه اصفهان هستند.

۹

عمران - مدیریت ساخت

- چهار استاد مصاحبه می‌کردند که تا آن‌جا که من می‌دانم آقایان روانشادنیا، رجبی و حسینعلی بودند. سوالات از داوطلبان با توجه به وضعیت تحصیلی هر کس فرق داشت. در کل شرایط مصاحبه بد نبود. به نظر می‌رسید برخی سوالات جهت‌دار برای سنجش واکنش افراد بود؛ به طوری که آقایان روانشادنیا و رجبی بیشتر سوالات را به صورت تهاجم به مبانی و دلایل افراد مطرح می‌کردند. به پایان نامه خود مسلط باشید. زبان خیلی نمی‌پرسند. تمرکز بر روی مقالات است.

۱۰

عمران - خاک

- برخورد مصاحبه‌کنندگان بسیار خوب بود. ابتدا از من کارنامه آزمون کتبی را خواستند و سپس پایان‌نامه‌ام را مرور کردند و ۴ سؤال از پایان‌نامه در زمینه اجزای محدود و ژئوتکنیک لرزه‌ای پرسیدند. سپس نوبت به بررسی سوابق تدریس و مقالات و توصیه‌نامه‌های علمی رسید. من ۴ سال سابقه تدریس و ۵ مقاله کنفرانس ملی و ۳ مقاله علمی پژوهشی داشتم. از دانشگاه محل فارغ‌التحصیلی و معدل کارشناسی ارشدم هم پرسیدند و همچنین از استادی که با آنها درس داشتم. سپس نوبت به سوالات علمی رسید که از من از مکانیک سنگ و مهندسی پی‌پیشرفت و ریاضیات مهندسی سؤال پرسیدند (روش RMR در مکانیک سنگ، اصطکاک منفی در شمع، سری فوریه و آزمایش پرسیومنتری).

۱۱

عمران - سازه

- سؤال درسی حتی از ریاضیات مهندسی و اجزای محدود و خاک و سد و هیدرولیک از من پرسیدند. سؤال‌های درسی از دروس مختلف و پایان‌نامه نیز پرسیدند. زبان انگلیسی هم پرسیدند و درمورد مقاله‌هایم هم سؤال کردند.

- در یک زمینه که خودتان اعلام می‌کنید تخصص دارید سؤال می‌پرسند. روی پایان‌نامه مسلط باشید و باید بتوانید در ۵ دقیقه پایان‌نامه خود را توصیف کنید. معدل مقاطع مختلف تحصیلی را می‌خواهند.

- زبان که از ما که نپرسیدند. من ریاضیات را به عنوان تخصصم اعلام کدم و یک سؤال از ریاضیات عالی مهندسی ۱ ازمن پرسیدند و سؤال کردند که یک تیر که از ۳ قسمت با ۳ سختی مختلف دارای EI مختلف بود از نظر دیاگرام چه تغییری خواهد کرد.

- از همه سؤالات دینامیک زلزله تحلیل در مورد ماتریس سختی درجات آزادی ماتریس جرم و ... می‌پرسیدند. در مورد سؤالات بیشتر از چوپرا بودند. از افرادی که سهمیه هیأت علمی داشتند، سؤالات زیادی می‌پرسیدند. روی پایان‌نامه باید مسلط باشد. از فولاد سؤال می‌پرسیدند، مثلاً کمانش پیچشی، دریفت، گرنش مسطحه، و یا کشیدن درجات آزادی یک سازه. رتبه اهمیت داشت و از رتبه‌های خیلی پایین و خیلی بالا زیاد سؤال نمی‌پرسیدند، در بازه رتبه‌های ۱۵۰-۷۰ زیاد سؤال می‌کردند. یک فرم هم داده بودند که معدل از دیپلم تا ارشد رو باید در آن می‌نوشتی و همچنین اسم استاد راهنمای و موضوع مقالات را.

- امروز روز دوم مصاحبه سازه بود. اول باید در چند دقیقه خلاصه پایان‌نامه را بگویید. معمولاً سؤال سختی از پایان‌نامه نمی‌پرسند. دوم در زمینه‌ای که خودتان گفتید تسلط دارید (مثلاً تحلیل) سؤال می‌پرسند. بعد هم مقالات را چک می‌کردن. مقالات را همان موقع به صورت آنلاین چک می‌کنند که جعلی نباشد. مهم‌ترین مسئله اعتمادبه نفس است.

- به نظرم در رشته سازه، مصاحبه‌کنندگان واقعاً سخت‌گیر بودند. همه اساتید جدید بودند. فقط دکتر زرفام از قدیمی‌ها بود. سؤالات علمی را باید روی تخته حل می‌کردیم. از پایان‌نامه و مقاله هم پرسیدند. از من که زبان نپرسیدند.

۱۲) مکانیک - طراحی جامدات

- تیم مصاحبه‌کننده ۵ نفر بودند. از من در مورد پایان‌نامه کارشناسی ارشد و لیسانس پرسیدند. سؤال درسی هم از ریاضیات پیشرفتی پرسیدند. از بیشتر بچه‌ها سؤال درسی پرسیده بودند. بیشتر هم از ریاضی مهندسی. مصاحبه هر نفر حدوداً ۱۵ دقیقه طول می‌کشید. درمورد مقاله و این که مدرک زبان داری یا نه هم پرسیدند، ولی نگفتند بخوان و ترجمه کن.

۱۳) مهندسی کامپیوتر - نرم‌افزار

- یک سؤال بسیار کلی درسی پرسیدند و کمی هم درباره مقالات خارجی بحث شد و اصلاً درمورد پایان‌نامه و زمینه‌های مورد علاقه برای ادامه در مقطع دکتری و زبان و این قبیل چیزها صحبتی نشد. البته نمی‌دانم فقط مصاحبه من این طور بوده یا سایر دوستان هم مصاحبه‌شان این طور بود. بیشتر بچه‌هایی که با هم بودیم در همین حد از آنها سؤال شده بود و نفهمیدیم نمرات مصاحبه قرار است بر چه پایه و اساسی محاسبه شود. در ضمن به نظرم بعضی از داوطلبین هم برای مصاحبه نیامده بودند.

- فقط سؤالات کلی از پایان‌نامه و مقالات ISI بود. دکتر رحمانی خیلی مهربان و مؤدب بود.

- در ابتدای فرم به ما داده شد تا پر کنیم. شامل عنوان مقالات ژورنال غیر ISI، کنفرانس، سابقه تدریس، چه درس هایی را تدریس کرده‌اید و عنوان پایان نامه و استاد راهنمای مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد، دانشگاه و معدل‌های کارشناسی و ارشد و ... از بعضی‌ها سوالاتی از پایان نامه و از برخی سوال درسی می‌پرسیدند. البته از قبل در فرم گفته بودیم که در چه درس هایی تخصص داریم. مثلاً برای برنامه‌نویسی مبتنی بر وب پرسیدند که «تفاوت Privacy و Security چیست؟»، و این که «در دکتری دوست دارید روی چه موضوعی کار کنید؟»، سوال دیگری بود که پرسیده می‌شد. از یک نفر خواسته بودند که یک متن فارسی را به انگلیسی ترجمه کند. مدارک زبان را هم بررسی می‌کردند (البته اگر داشته باشد). ۶ الی ۷ نفر مصاحبه می‌کردند: دکتر محسن‌زاده، دکتر رحمانی و چند استاد دیگر که نمی‌شناختم. شرایط خیلی خوب بود. با همه با احترام زیاد برخورد می‌کردند. به نظرم باید پایان نامه را به خوبی خواند و درس‌هایی که تخصص دارید را هم به خوبی مرور کنید.

- در جلسه دکتر رحمانی و محسن‌زاده و دو استاد دیگر بودند. بیشتر از پایان نامه پرسیدند و دروسی که تدریس کرده بودم. هر کس مدرک زبان نداشت چند خط از مقاله را می‌دادند ترجمه کند. در ضمن توصیه‌نامه برایشان خیلی مهم بود.

- استاید ساعت ۹ به بعد آمدند. سوالات بسیار متنوع بود. از برخی سوالات درسی می‌پرسیدند و از برخی سوال در مورد پایان نامه و مقالات، از بعضی هر دو ترا پرسیدند. در رابطه با زبان انگلیسی، معرفی مختصر، چکیده مقالات و پایان نامه را می‌پرسیدند. استاید حاضر در مصاحبه: دکتر رحمانی، دکتر هاشمی، دکتر خادم‌زاده، دکتر محسن‌زاده و یک استاد مسن محترم که نمی‌دانم اسمشان چه بود. همه استاید از علوم تحقیقات بودند.

- دکتر محسن‌زاده، رحمانی، رشادی، رشیدی، رضایی و کارگری در جلسه مصاحبه بودند. اصلًا استرس نداشته باشید، همه چیز خیلی طبیعی بود.

- من استاید را نمی‌شناسم، اما دکتر هاشمی و رحمانی حضور داشتند و چند استاد جوان دیگر. مصاحبه من ۵ دقیقه طول کشید. مقالات را خواستند، درباره پایان نامه پرسیدند و گفتند که می‌توانی هزینه‌ها را پرداخت کنی یا خیر. من زمینه‌های کاری را شبکه نوشته بودم، که گفتند باید در زمینه سیستم‌های توزیع شده کار کنی. بقیه سوالات از پایان نامه بود و دروس. به بعضی‌ها گفته بودند که متن انگلیسی ترجمه کنند. به من گفتند مدرک زبان داری یا خیر، که من نداشتم. البته اکثر داوطلبین حاضر هم مدرک زبان نداشتند. توصیه‌نامه ضروری نبود، اما مهم بود و البته مهم این بود که استادی که به داوطلب توصیه‌نامه داده، شخصیت مطرحی باشد. فقط مقالاتم را نگاه کردند و سوالی نپرسیدند. اگر فرمول و یا موارد مشابهی در مقاله دارید، حتماً مطالعه کنید. از من فقط دو سوال ساده از پایان نامه پرسیده شد.

- از من سوالات درسی و زبان انگلیسی نپرسیدند. از پایان نامه‌ام سوالات اندکی طرح شد. در آخر یکی از مصاحبه‌کنندگان پرسید «دانشجوی خوبی هستی، اگه قزوین قبولت کنیم میری؟» که من گفتم بله.

- در گروه نرم‌افزار اکثر داوطلبین ناراحت از اتاق مصاحبه خارج می‌شدند. زمان مصاحبه حدود ۱۰ الی ۱۵ دقیقه بود.

- استاد حاضر در مصاحبه، دکتر محسن زاده، دکتر رحمانی، دکتر سیدجوادی و ۲ نفر دیگر بودند که از پایان‌نامه، مقالات، و از بعضی‌ها ترجمه مقاله می‌پرسیدند.

- اول فرمی دادند که پر کنیم. بعد یکی یکی صدا کردند. من تقریباً ۶ نفر یا ۷ بودم. از نفرات قبلی سؤال درسی هم پرسیده بودند، ولی از من نپرسیدند. از من در مورد شهریه و نمرات کارشناسی ارشد پرسیدند. کمی خوش و بش کردیم و بیرون آمدیم. از من پایان‌نامه را نخواستند و اصلاً مقالات فارسی را با این که در کنفرانس‌های معتبر بودند، از جمله کنفرانس داده‌کاوی ایران دانشگاه امیرکبیر، نگاه هم نکردند و گفتند «خارجی چی داری؟ فارسی فایده‌ای نداره.». ولی فضا خیلی صمیمانه بود و برخورد خوبی داشتند.

- در ابتدا فرمی به شما می‌دهند که تکمیل کنید که شامل اطلاعات شخصی، سوابق تحصیلی و پژوهشی است. همچنین در صورت داشتن سابقه تدریس، اسم دروسی که تدریس کرده‌اید را باید بنویسید. اسم هر درسی را بنویسید، از همان از شما سؤال می‌پرسند، پس دقت کنید چه می‌نویسید. اگر مدرک زبان داشته باشید سؤال زبان نمی‌پرسند، در غیر این صورت در حد معرفی خودتان و چند سؤال عمومی و یا توضیح مختصری از پایان‌نامه باید به انگلیسی حرف بزنید. نکته مهم این است که حتماً توصیه‌نامه داشته باشید، زیرا به کسانی که توصیه‌نامه نداشتند، ایراد گرفتند. اگر هم استادی از قبل قبول کند که راهنمایی تر دکتری شما را بر عهده داشته باشد، نامه‌ای از ایشان بگیرید. بر پایان‌نامه خودتان هم مسلط باشید.

- زمان مصاحبه به طور میانگین بین ۵ تا ۷ دقیقه بود. از دروس اصلی کامپیوتر سؤال پرسیدند، مثل سیستم‌های توزیع شده، طراحی الگوریتم، نظریه زبان، ساختمن داده. روزی که من به مصاحبه رفتم، دکتر رحمانی، سیدجوادی، محسن‌زاده، رشادی و استاد دیگری که نمی‌شناختم، حضور داشتند.

۱۴ مهندسی کامپیوتر - معماری کامپیوتر

- در مصاحبه معماری کامپیوتر همه چیز اصولی و منظم بود. از مقالات، پایان‌نامه و از زمینه‌های مورد علاقه پژوهشی سؤال می‌شد. همچنین از دروسی که داوطلب تدریس کرده بود، دانشگاه‌های محل تحصیل مقاطع گذشته و معدل‌ها و کسب رتبه اول در صورت احراز، و نیز از استاد راهنمای کارشناسی ارشد پرسیده می‌شد.

- استاد حاضر در جلسه شامل آقایان دکتر رحمانی، دکتر ناوی، دکتر رشادی، دکتر خادم‌زاده، دکتر زرگری و دکتر مهدی پور بودند.

گروه کشاورزی و منابع طبیعی

۱

کشاورزی

- جو مصاحبه کاملاً دوستانه و صمیمی بود.

- وارد جلسه مصاحبه که شدم اول گفتند خودت را به انگلیسی معرفی کن. بعد فقط از پایان نامه پرسیدند. با این که من روی پایان نامه مسلط بودم، به خاطر استرس نتوانستم به سؤالات درست جواب بدهم. یعنی از ۵-۶ سؤالی که پرسیدند نتوانستم جوابی که آنها می‌خواستند را بدهم. جالب این که یکی از استادید که مدیر گروه محل تحصیل خودم بودند، آن جا سؤالاتی از پایان نامه‌ام پرسیدند. ولی واقعاً بهتر زده بودم. کاملاً زبانم قفل شده بود. استادید هم طوری برخورد کردند که نه تنها استرسم رفع نشد، بلکه بدتر شد. البته این مربوط به گروه ما بود. بعيد می‌دانم گروه‌های دیگر هم این طور برخوردی داشته باشند.

۲

علوم باگبانی

- زبان انگلیسی پرسیدند، پایان نامه را بایستی خوب بدانی، دکتر حسن دخت سؤالات علمی و تخصصی می‌پرسید، به دنبال مدرک معنبر زبان بودند، مقالات ISI حتماً باید ایمپکت دار باشند. شرایط صمیمی بود، ولی استادیضمن خنده‌روی نمرات واقعی داوطلب را می‌دادند و تحت تأثیر محیط صمیمی قرار نمی‌گرفتند. اگر از دانشگاه علوم تحقیقات فارغ‌التحصیل شده بودید، تأثیرگذار بود و روند مصاحبه ساده‌تر می‌شد. مصاحبه در دو مرحله حدود ۲۵ دقیقه طول می‌کشید. در کل باید کاملاً به مطالب علمی مسلط باشی و به مفهوم واقعی مصاحبه صورت می‌گرفت. در ضمن هیچ مدرکی هم از شما تحويل نمی‌گیرند، ولی آنها را رؤیت کرده و امتیاز آن را همان‌جا می‌دهند.

۳

علوم جنگل

- مصاحبه در دانشگاه علوم و تحقیقات بود. وارد دانشگاه که شدم با اتوبوس به ساختمان صنایع غذایی واقع در بالاترین نقطه رفتم. ساعت ۹ مصاحبه دادم. از استادید دکتر کیادلیری، دکتر متاجی، دکتر بابایی و دکتر سبحانی تشریف داشتند. وارد که شدم گفتند مدارک هر چه داری بده. من هم مقالات و طرح‌ها و گزارش‌ها و پایان نامه‌ام را دادم. از معدل لیسانس و فوق لیسانس سؤال کردند. بعد هر کدام از استادید برحسب تخصص خود سؤالاتی مطرح کردند. به عنوان مثال در خصوص گونه، فرق گونه اندمیک و انحصاری و تک‌گزینی و گروه‌گزینی و تعریف غنای گونه و دو سؤال از سنجش از راه دور و چند سؤال از پایان نامه و مقالات مطرح کردند. یک متن زبان هم دادند و گفتند بخوان و ترجمه کن و دکتر سبحانی یک یا دو لغت از متن زبان سؤال می‌کرد.

در آخر هم گفتند چطور می‌توانی علی‌رغم مشغول کار بودن، دکتری بخوانی و خلاصه همه مقالات من را نگاه کردند و بعد از ۱۵ دقیقه مصاحبه تمام شد و گفتند بفرمایید. ضمن این که هیچ مدرکی از من تحويل نگرفتند.

۱۴ علوم و صنایع غذایی

- من رفتم مصاحبه. ۱۵ تا استاد دور میز نشسته بودند. همان اول یکی از استادی‌گفت در مورد پایان‌نامه‌ات توضیح بده. بعد پایان‌نامه ام را دادند به یک استاد دیگر و گفتند «تخصص شماست، شما سؤال کنید.». ایشان چند سؤال در مورد کار من پرسیدند. بعد یک متن زبان دادند به من و گفتند بخوان و ترجمه کن. یک استاد دیگر گفت «در مورد اهدافت به انگلیسی صحبت کن.». یک استاد دیگر هم در مورد مقالاتم پرسید. اصلاً با رتبه کاری نداشتند، حتی گفتند در فرم رتبه یادداشت نشود!

۱۵ محیط زیست-آمایش محیط زیست

- استادی‌گفت دکتر عباسپور، دکتر منوری، دکتر شریعت و دکتر خراسانی بودند. سابقه تدریس برایشان خیلی مهم بود. همین طور مقالات از جمله علمی و پژوهشی. زبان هم باید بلد باشی. از همه مهم‌تر اعتمادبه نفس و خوب حرف زدن بود. البته سؤالات تخصصی هم زیاد می‌پرسیدند.

- در مصاحبه هر چه استادی‌گفت از من خواستند، اعم از مقاله و مدرک زبان و تدریس و طرح پژوهشی، داشتم. اما اصلاً از مصاحبه به خاطر استرس زیادی که داشتم راضی نبودم. سؤالات تخصصی و درسی مطرح شد و من از شدت استرس، دست و پا شکسته جواب می‌دادم. استادی خیلی محترمانه برخورد می‌کردند.

- استادها عالی بودند و خیلی خوب برخورد کردند. از من سؤالات تخصصی زیادی پرسیدند. از مقالات و طرح‌های پژوهشی نیز پرسیدند.

گروه هنر

۱ معماری

- شرایط مصاحبه خیلی خوب بود و برای هر نفر هم بیشتر از ده دقیقه طول نمی‌کشید. اول از همه یک متن زبان را خواندم و ترجمه کردم. بعد در مورد انگیزه برای دکتری و موضوع تز دکتری از من سؤال پرسیدند. یک کتاب تألیفی داشتم که بیشتر سوالات باقیمانده از آن بود. کلاً فضا خوب و صمیمی داشت.

- فضا خیلی آرام بود و فوق العاده. اما مصاحبه‌ام کوتاه بود. رزومه‌ام را با دقت خواندند ولی سؤال نپرسیدند. فقط عنوان تز دکتری را پرسیدند و یک سطر زبان و این‌که چرا می‌خواهم دکتری بخوانم.

- مصاحبه من ۸:۵۰ شروع شد. نفر سوم بودم. یک متن انگلیسی برای خواندن و ترجمه که ساده بود به من دادند. درباره یک مقاله و موضوع رساله دکتری سؤال شد. استادید هم شامل دکتر اعتصام، دبیا، مفیدی، بذرافکن، شاهچراغی و یک خانم از نجف‌آباد. کلاً فضا بسیار آرام و صمیمی بود.

- اصلاً استرس مصاحبه را نداشته باشد. دکتر بذر افکن یک متن را گذاشت و گفت دو خط بخوان و ترجمه کن. در آن متن واژه‌های vernacular و folk architecture بود. چیزی که یادم هست روی واژه‌های معماری بومی و قومی مسلط باشد. به نظرم واژه‌های کتاب دکتر رستگارپور بخصوص درس اول را مرور کنید.

- روی تز ارشد و موضوع تز دکتری خیلی تأکید داشتند. استادید معماری دکتر بذرافکن، دبیا، مفیدی، شاهچراغی و مختاری بودند.

- جو خیلی آرام بود و به نظر دوستانه، استادید خیلی خوش‌رو بودند و مصاحبه‌ها کوتاه شاید در حد ۱۰ دقیقه بود.

- فقط از پایان‌نامه ارشد و دکتری می‌پرسیدند و یک متن انگلیسی را باید ترجمه می‌کردید. استادها هم از همه دانشگاه‌ها تقریباً بودند (دکتر ماجدی، زرآبادی، ذبیحی، بندرآبادی و ...).

- مصاحبه من بد نبود. فقط درباره تز دکتری پرسیدند که من یک موضوع کلی گفتم، ولی نمی‌دانم باید مبحث جزئی‌تری می‌گفتم یا نه. داورها چیزی در این باره نگفتنند.

- من به مصاحبه معماري رفتم. فضای خیلی آرامی حاکم بود، ولی به نظر می‌رسید چندان مصاحبه جدی نیست، چون زمان مصاحبه کوتاه بود و هیأت داوران همزمان با هم سؤال می‌پرسیدند. مثلًا همزمان دکتر اعتصام و دکتر مفیدی سؤال می‌پرسیدند. در مجموع فضای رضایت‌بخشی برای همه مصاحبه‌شوندگان وجود داشت.

- من هم مصاحبه معماری داشتم. به نظر من اگرچه خیلی سریع و تند سوابق را بررسی می‌کردند، ولی با دقت و عمیق راجع به سوابق و موضوع ارشد و تز دکتری سؤال و بحث کردند. از من خواستند پایان‌نامه کارشناسی ارشدم را به انگلیسی توضیح بدهم. در مجموع راضی بودم.

- فضای مصاحبه خیلی خوب بود، از پایان‌نامه و مقالات خودم پرسیدند، دکتر دیبا کمی سؤال پیچم می‌کرد، ولی در کل خوب بود.

- اول از مدارک و محل تحصیل مقاطع گذشته می‌پرسیدند. بعد از مقاله‌ها پرسیدند، که چه مقاله‌هایی داری و کجا چاپ کرده‌ای. بعد بخشی از چکیده انگلیسی یکی از مقاله‌ها یا پایان‌نامه را جلوی داوطلب می‌گذاشتند تا ترجمه کند. در آخر هم می‌پرسیدند که چه شاخه‌ای از معماری را می‌خواهی برای دکتری ادامه بدھی و اصلاً چرا می‌خواهی دکتری بخوانی، که این سؤال را هر چه دلیل آوردم نپذیرفتند، نمی‌دانم شاید واقعاً هدف‌گذاری ام اشتباه بوده است. چند سؤال از مطالب پایان‌نامه یا مقاله می‌پرسیدند که کلی بود و چندان دردرساز نبود. پیشنهاد می‌کنم با اعتماد به نفس به مصاحبه بروید.

- اساتید داور: دکتر اعتضام که مدیر گروه هستند و خود ایشان داوطلبین را صدا می‌زنند و سعی می‌کنند استرس شما را کم کنند؛ دکتر دانشجو که فقط مدارکم را بررسی کردن؛ دکتر دیبا که حجم و فرم کارها و پایان‌نامه برایشان مهم است؛ دکتر حسینی که در مورد اسم فامیل من و معنی آن سؤال کردند؛ و خانم دکتر شاهچراغی که هر نکته مثبتی در رزومه ببینند با صدای بلند بیان می‌کنند تا بقیه بشنوند.

- از هر کس به شکل متفاوتی سؤال می‌پرسیدند، اما اکثر سؤالات راجع به موضوع پایان‌نامه و هدف از دکتری خوندن بود. البته یک متن زبان هم میدادند که باید بلند بخوانید و ترجمه کنید.

شهرسازی

- من ساعت ۱۲ دانشگاه بودم. از استرس شب قبل خوابم نبرده بود. وقتی برای مصاحبه رفتم هر لحظه احساس می‌کردم که الان دیگر سکته می‌کنم. خلاصه حالم اصلاً خوب نبود. من همیشه آیه‌الکریم را حفظ بودم، ولی تا نصفه‌های آیه که می‌خواندم، بقیه اش یادم می‌رفت. هر چه خواندم دیدم نه نمی‌شد. به بابا گفتم برایم آیه‌الکریم را بخوان، زود باش! بیچاره بابا هنگ کرده بود. بابا می‌گفت «چی میگی؟ آیه‌الکریم از کجا او مد؟ ذهن تو در گیر نکن!» گفتم «بخون! یکی از دوستان گفته قبل از جلسه بخون!». بابا آیه‌الکریم می‌خواند و من تکرار می‌کردم. هر کسی می‌رفت یک جور خاصی نگاهمان می‌کرد. بابا فقط یک بار خواند. از دستم کلافه شده بود. وقتی بابا می‌خواند خنده‌ام می‌گرفت. بعد که مصاحبه تمام شد و آمدم بیرون کلی با بابا خنده‌یدیم.

خلاصه یکی دو ساعت اول همین طور پر از استرس گذشت و همچنان نوبت من نشده بود. کم کم استرس رفت و خوابم گرفته بود. از بس منتظر ماندم، همه چیز عادی شد. خلاصه ساعت ۵ صدایم زندن. به طور عجیبی در عرض یک دقیقه خوابم پرید و استرس شدیدی گرفتم. نمی‌دانم این استرس با این شدت یک‌وهی چطور به سراغم آمد. نفسم بالا نمی‌آمد. باور کنید ضربان قلبم را احساس می‌کردم. خلاصه با یک صورت قرمز رفتم داخل جلسه. تا حالا این قدر به من سخت نگذشته بود. همین که وارد سدم، سلام کردم. اصلاً یادم نیست به کدام استاد سلام کردم، ولی یادم هست به دو استاد سلام نکردم. یکی از استادی که فکر می‌کنم بالای ۷۰ سال سن داشت نگاهم کرد و با لبخند گفت «بیوگرافی خودت را بگو». بعد گفت «عنوان پایان‌نامه‌ات را بگو. چرا این موضوع را انتخاب کردی و آیا به نظرت اثر مثبتی داشته؟». بعد یک خانم لبخندزنان گفت «دخلتم نگران نباش. راحت باش. بعد رزومه‌ام را گرفت». بعد استاد دیگری گفت «زبان بخوان، ترجمه کن و خلاصه کن». شرایط خوبی بود. برخوردن‌شان هم خیلی خوب بود. خلاصه ختم بخیر شد. موقع آمدن هم «خسته نباشید» گفتم و خدا حافظی کردم. دوستان توصیه من این است که اصلاً نگران نباشید به خدا توکل کنید.

- مصاحبه من کمتر از ۵ دقیقه طول کشید. خانم دکتر براساس فرم من را معرفی کردند و فقط ۲ تا سؤال در مورد تز دکتری پرسیدند که عنوانش را بگویم. در مورد موضوع یکی از مقاله‌هایم نیز توضیح خواستند که وقتی خواستم توضیح بدم فقط گفتند تیتر بگو. همچنین از من خواستند ۲ خط زبان فارسی به انگلیسی ترجمه کنم. شرایط خیلی آرام بود، اما نتوانستم چیزی بگویم. من دانشجوی علوم و تحقیقات بودم. باور کنید اصلاً نمی‌گذاشتند صحبت کنم. استاد بیشتر شوخی می‌کردند و من واقعاً خنده‌ام گرفته بود. مثلاً چون من عضو استعدادهای درخشان و نخبگان هستم، یکی از استادی با حالت کاملاً شوخی از من پرسیدند «خانم شما چه طور تیزهوش شدی؟ من می‌خواستم مثل شما تیزهوش بشم نشدم»، بعد همه استاد خنده‌یدند و من که می‌خواستم توضیح بدهم نگذاشتند. مصاحبه من هم ۵ دقیقه بود.

- نگران مصاحبه نباشید. از من تقریباً چیزی نپرسیدند، فقط راجع به تز دکتری، شاید چون رتبه‌ام خوب بود، مصاحبه این‌طور بود. من فقط خودم اصرار داشتم راجع به کارهایم صحبت کنم، اما سخت نگرفتند، شاید چون دانشجوی خودشان بودم و مرا می‌شناختند.

- از کسانی که مدرک زبان داشتند می‌خواستند چکیده مقاله خود را به صورت انگلیسی بیان کنند. از بعضی‌ها هم کلمات کلیدی پایان‌نامه را به انگلیسی می‌پرسیدند. استاد گروه شهرسازی شامل دکتر ذبیحی، دکتر زرآبادی، دکتر ماجدی، دکتر سلطانزاده از قزوین، یک خانمی از نجف‌آباد و یک خانمی از مرکز آزمون بود.

- از روی لیست اسمی را می‌خواندند و زودتر رزومه را تحویل می‌گرفتند. من رزومه‌ام را که در پوشه بود، به دستیار دکتر زرآبادی تحویل دادم. ایشان وارد لیست می‌کرد و بعد صدا می‌کرد. کلاً مصاحبه زیاد طولانی نبود. خودتان حواستان باشد از نقاط مثبتتان حرف بزنید.

- آن‌قدر تعداد نفرات زیاد بود که مصاحبه از هر کس پنج تا هفت دقیقه بیشتر وقت نمی‌گرفت. اصلاً وقت نشد که از پایان‌نامه بپرسند. فقط پرسیدند که دوست داری برای دکتری را که مبحثی کار کنی و کمی هم مقاله‌هایم را بررسی کردند. البته من دانشجوی خودشان بودم و این که خیلی تشویقم کردند که رتبه‌ام از پارسال بهتر شده است. در کل نسبت به سال گذشته سخت نبود. راستی اگر مدرک زبان دارید، سؤال زبان می‌پرسند. بهتر است چکیده پایان‌نامه خود را به انگلیسی مسلط باشید.

- مصاحبه‌ها بیش از ۵ دقیقه طول نمیکشید. فضا خیلی صمیمانه بود.

- در مجموع سؤالات بیشتر راجع به تز دکتری که قصد دارید کار کنید، بود و این که اگر مدرک زبان دارید، ممکن است از شما ترجمه پرسند. ضمن این که اگر در حوزه خاصی کار می‌کنید، در مورد این موضوع هم سؤال می‌کنند. البته کمتر پیش آمده که سؤال درسی پرسند.

- فضا خیلی خوب بود. فقط سؤال زبان از من پرسیدند که نتوانستم درست ترجمه کنم. من بلد بودم اما واقعاً هول شدم.

- چند سؤال درسی از من پرسیدند و پایان‌نامه‌ام را باز کردند که یک پاراگراف را باید ترجمه می‌کردم. از مقالات، سابقه تدریسم و تز دکتری سؤال کردند و به خاطر رتبه دکتری و شاگرد اول بودن و ترجمه سریع چند بار گفتند «خیلی عالی».

